

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

53. aastakäik

27. mai 2010

Teatis nr	Sisukord	Lehekülg
I	<i>Resolutsioonid, soovitused ja arvamused</i>	
	RESOLUTSIOONID	
	Euroopa Parlament	
	2008–2009 ISTUNGJÄRK	
	2. aprill 2009 istung	
	Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 241 E, 8.10.2009.	
	VASTUVÕETUD TEKSTID	
	Neljapäev, 2. aprill 2009	
2010/C 137 E/01	Hariduse andmine sisseändajate lastele Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon hariduse andmise kohta sisseändajate lastele (2008/2328(INI))	1
2010/C 137 E/02	ELi kodanike ja nende pereliikmete õigus liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon direktiivi 2004/38/EÜ (mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil) kohaldamise kohta (2008/2184(INI))	6
2010/C 137 E/03	Euroopa kodakondsusega seotud probleemid ja tulevikuväljavaated Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon Euroopa kodakondsusega seotud probleemide ja tulevikuväljavaadete kohta (2008/2234(INI))	14
2010/C 137 E/04	ELi ja Valgevene vahelise dialoogi poolaastapõhine hindamine Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon Euroopa Liidu ja Valgevene dialoogi poolaastapõhise hindamise kohta	22
2010/C 137 E/05	Euroopa südametunnistus ja totalitarism Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon Euroopa südametunnistuse ja totalitarismi kohta	25

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekülg
2010/C 137 E/06	Kultuuri roll Euroopa piirkondade arengus Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon kultuuri rolli kohta Euroopa piirkondade arengus	28
2010/C 137 E/07	ELi ja Venemaa vaheline uus leping Väliskomisjon Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta soovitus nõukogule Euroopa Liidu ja Venemaa uue lepingu kohta (2008/2104(INI))	29
2010/C 137 E/08	Elektromagnetväljadega seostatavad terviseprobleemid Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon elektromagnetväljadega seostatavate terviseprobleemide kohta (2008/2211(INI))	38
2010/C 137 E/09	Koolid paremaks: Euroopa koostöökava Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon teemal „Koolid paremaks: Euroopa koostöökava” (2008/2329(INI))	43

III Ettevalmistavad aktid

Euroopa Parlament

Neljapäev, 2. aprill 2009

2010/C 137 E/10	Veterinaar- ja zootehnika valdkonna andmed * Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega parandatakse direktiivi 2008/73/EÜ, millega lihtsustatakse nimekirjade koostamise ja andmete avaldamise korda veterinaar- ja zootehnika valdkonnas ning muudetakse direktiive 64/432/EMÜ, 77/504/EMÜ, 88/407/EMÜ, 88/661/EMÜ, 89/361/EMÜ, 89/556/EMÜ, 90/426/EMÜ, 90/427/EMÜ, 90/428/EMÜ, 90/429/EMÜ, 90/539/EMÜ, 91/68/EMÜ, 91/496/EMÜ, 92/35/EMÜ, 92/65/EMÜ, 92/66/EMÜ, 92/119/EMÜ, 94/28/EÜ, 2000/75/EÜ, otsust 2000/258/EÜ ja direktiive 2001/89/EÜ, 2002/60/EÜ ja 2005/94/EÜ (KOM(2009)0045 – C6-0079/2009 – 2009/0016(CNS))	50
2010/C 137 E/11	Infoühiskonda käsitlev ühenduse statistika ***I Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 808/2004 infoühiskonda käsitleva ühenduse statistika kohta (KOM(2008)0677 – C6-0381/2008 – 2008/0201(COD))	51
	P6_TC1-COD(2008)0201 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprillil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 808/2004 infoühiskonda käsitleva ühenduse statistika kohta	51
2010/C 137 E/12	EÜ ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline põllumajandustoodetega kauplemise kokkulepe * Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise põllumajandustoodetega kauplemise kokkuleppe 11. lisa muutmist käsitleva Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kokkuleppe sõlmimise kohta (15523/2008 – KOM(2008)0685 – C6-0028/2009 – 2008/0202(CNS))	52

Neljapäev, 2. aprill 2009

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

Hariduse andmine sisseändajate lastele

P6_TA(2009)0202

**Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon hariduse andmise kohta sisseändajate lastele
(2008/2328(INI))**

(2010/C 137 E/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 149 ja 150;
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 14;
- võttes arvesse komisjoni 3. juulil 2008. aastal avaldatud rohelist raamatut „Ränne ja liikuvus: Euroopa Liidu haridussüsteemi ülesanded ja võimalused“ (KOM(2008)0423);
- võttes arvesse nõukogu 25. juuli 1977. aasta direktiivi 77/486/EMÜ võõrtöötajate laste hariduse kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust ⁽²⁾;
- võttes arvesse 23. ja 24. märtsil 2000. aastal Lissabonis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse 13. ja 14. märtsil 2008. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse oma 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni sisseändajate lõimimise kohta Euroopas koolide ja mitmekeelse hariduse abil ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 27. septembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide tõhususe ning võrdsete võimaluste kohta ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ EÜT L 199, 6.8.1977, lk 32.⁽²⁾ EÜT L 180, 19.7.2000, lk 22.⁽³⁾ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 121.⁽⁴⁾ ELT C 219 E, 28.8.2008, lk 300.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni täiskasvanuhariduse kohta: kunagi ei ole hilja õppida ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta resolutsiooni õpetajahariduse kvaliteedi parandamise kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. veebruari 2009. aasta arvamust komisjoni rohelise raamatu „Ränne ja liikuvus: Euroopa Liidu haridussüsteemi ülesanded ja võimalused” kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A6-0125/2009),
- A. arvestades, et 13.–14. märtsil 2008. aastal toimunud Euroopa Ülemkogul kutsuti liikmesriike üles parandama sisserändaja taustaga õpilaste õppeedukust;
- B. arvestades, et kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aasta 2008 oli sobiv aeg arutelu käivitamiseks ELi haridussüsteemi ülesannete ja võimaluste üle;
- C. arvestades, et ränne liidus ja sisseränne liitu on viimaste aastakümnete jooksul suurenenud ning muutnud paljudes kohtades koolide koosseisu;
- D. arvestades, et kultuuridevahelised erinevused muudavad sageli õpilaste omavahelise ning õpilaste ja õpetajate vastastikuse mõistmise ja dialoogi keeruliseks;
- E. arvestades, et on selgeid tõendeid selle kohta, et sisserändajate lastel on madalam õppeedukus kui lastel, kes ei ole sisse rännanud; ning arvestades, et koolides on suur hulk sisserändaja taustaga lapsi, kes elavad sotsiaalmajanduslikult ebakindlas olukorras;
- F. arvestades asjaolu, et sageli jäävad sisserändajate laste anded avastamata ja kasutamata, mis toob sotsiaal-, kultuuri- ja majandusvaldkonnas kahju ühiskonnale tervikuna;
- G. arvestades, et teatava eani on kooliharidus laste põhiõigus ja kohustus nende taustast hoolimata, nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 14, ning tuleb täita riigisiseseid kooliharidust käsitlevaid seadusi;
- H. arvestades, et hariduse ja koolituse sisu ja korraldamine kuulub riigi pädevusse, ning arvestades, et strateegiad tuleb määratleda ja rakendada riiklikul või piirkondlikul tasandil;
- I. arvestades, et sisseränne rikastab koole kultuurilisest ja hariduslikust küljest, kuid võib sobivate kaasnevate meetmete puudumisel põhjustada tõsiseid lahknevusi;
- J. arvestades, et liikmesriigid peavad reformima oma riiklikku haridus- ja koolitussüsteemi; arvestades, et liikmesriigid peavad tegema koostööd nende poliitikavahendite väljatöötamisel, mida on vaja sisserände tagajärgedega toimetulekuks;
- K. arvestades, et õpilaste mitmekesisuse suurenemine, mis tuleneb suurenenud sisserändest, valmistab õpetajatele suuri raskusi, kuna nad ei saa koolitust sellise uue mitmekesise õpilaskonnaga asjakohaseks suhtlemiseks,
1. tunneb heameelt komisjoni eespool nimetatud 3. juuli 2008. aasta rohelise raamatu üle;
 2. on arvamusel, et komisjonil on õigus, kui ta ei tegele üksnes liidusese rände, vaid ka liitu sisserände mõjuga liikmesriikide haridussüsteemidele;

⁽¹⁾ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 46.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0422.

Neljapäev, 2. aprill 2009

3. rõhutab, et liidu töötajad ei pruugi tahta välismaal töötada, kui on oht, et nende laste haridus kannatab, ning et sisserändajate lastele antav rahuldav haridus on seotud töötajate liikumisvabadusega;
4. on arvamusel, et ELi tasemel tuleb rohkem pingutada, kuna kõikidel liikmesriikidel on selles valdkonnas sarnased probleemid; tuletab meelde, et kooliskäivate sisserändajate laste protsent tulevikus tõenäoliselt suureneb;
5. tuletab meelde, et integreeritud tugikeskuste loomine seaduslikele sisserändajatele on väga oluline, kuna nende tõttu on sisserändajatel võimalik professionaali abil tegelda tõhusalt kõikide integreerimisel esinevate takistustega (s.t tööga seotud küsimused, haridus, tervis, jne);
6. soovib liikmesriikidel välja töötada koolide ja kogukondade vaheline partnerlusmudel, mis võimaldab pakkuda välismaale tööle läinud vanemate lastele abi-, tugi- ja nõustamisprogrammide kaudu kogukonnapoolset abi;
7. toonitab, et sisserändajate lastel ja täiskasvanutel peab olema võimalus ja tahe õppida vastuvõtjariigi keelt, kui tahetakse nende täielikku integreerumist;
8. kutsub liikmesriikide valitsusi üles tagama seaduslike sisserändajate lastele hariduse, sealhulgas vastuvõtjariigi riigikeelte kursused ja oma emakeele ja kultuuri edendamise;
9. on veendunud, et vastuvõtjariigi riigikeelte kursustele tuleks kaasata ka sisserändajate laste vanemad, eriti emad, et lapsed ei jääks ühiskonnast välja ja emad saaksid lastel aidata kooliga kohaneda;
10. on arvamusel, et mitmekeelsuse säilitamine ja edendamine peab kuuluma iga kooli õppekavasse; rõhutab, et keeleõpet tuleks toetada eelkoolieast alates, et edendada sisserändajate kaasatust; on siiski veendunud, et iga liikmesriik peab ise otsustama, mil määral ja kuidas korraldada sisserändajatele hariduse andmine emakeelse õppekava alusel;
11. kutsub üles tegelema raskustega, millega seisavad silmitsi teise liikmesriiki tööle suunduvate vanematega kaasas olevad lapsed nende registreerimisel kooli sellisel tasandil, mis vastab tasandile, millel nad oma päritoluliikmesriigis õppisid;
12. toonitab, kui oluline on otseselt kaasata peresid ja kohaliku kogukonna teisi liikmeid, kuna sotsiaalne integreerimine ei ole üksnes koolide, vaid kogu ühiskonna ülesanne; rõhutab asjaolu, et tuleb toetada nende asutuste koostööd, kes nõustavad sisserändajaid sotsiaalküsimustes, et nad annaksid rohkem teavet vastuvõtjariigi tööturule orienteeritud hariduse ja kutseõppe kohta;
13. nendib, et sisserändajate toetamisel mängib olulist rolli kodanikuühiskond, mis võib ametliku haridussüsteemi täiendamiseks pakkuda suurt abi näiteks vastuvõtjariigis kõneldava keele õpetamise kaudu;
14. rõhutab vajadust integreerida ühiskonda sisserändajaid ja sotsiaalseid grupe, näiteks romsid; rõhutab, et integratsioon peab põhinema võrdsete võimaluste põhimõtetel haridusvaldkonnas, tagades kvaliteetse hariduse võrdse kättesaadavuse; lükkab tagasi kõik ajutised ja püsivad lahendused, mis põhinevad segregatsioonil ja halval haridusel või on nende põhjuseks;
15. rõhutab, et oluline on arendada nii sisserändajate kui ka vastuvõtjariigi laste kultuuridevahelise suhtlemise oskust, ning usub, et võime anda edasi oma kultuuri ning mõista teiste rahvaste kultuuri ja väärtushinnanguid on võtmepädevuse „kultuuriteadlikkus ja -pädevus” tähtsaim aspekt;
16. teeb ettepaneku, et sisserändajatele tuleks anda täiendavat finants- ja haldusabi keelekursustel osalemiseks, mida viivad läbi koolitatud õpetajad, kes saavad aru ka sisserändaja emakeelest;

Neljapäev, 2. aprill 2009

17. toonitab, kui oluline on, et sisserändajate lapsed õpiksid oma emakeelt ja elukohariigi keeli ning omandaksid lugemis- ja kirjutamisoskuse juba eelkoolieas;
18. rõhutab, et oluline on lisada koolide õppekavadesse sisserändajatele nende emakeeles antavaid tunde, et tagada nende kultuuripärandi säilimine;
19. rõhutab spordi tähtsust haridus- ja koolitusvaldkonnas ning selle rolli väiksemate võimaluste taustaga inimeste integratsioonis ja sotsiaalses kaasatuses; soovib, et liikmesriikide sotsiaalpoliitikas võetaks täielikult arvesse spordi olulist integreerivat olemust sisserännanud elanikkonna jaoks;
20. rõhutab vajadust kaasata noored sisserändajad õppekavavälisesse tegevusse, mis on suurepärane vahend nende ühiskonda integreerimiseks;
21. rõhutab, et mida varem ja õnnestunumalt integreeritakse koolidesse sisserändajate lapsi ja noori, seda paremini läheb neil koolis, täiendkoolituses ja tööturul; on sügavalt veendunud, et varajane eelharidus tugevdab märkimisväärselt neid väljavaateid ning kutsub seepärast liikmesriike üles suurendama sisserändajate osalemist eelhariduses;
22. soovib liikmesriikidel vältida nn getokoolide või eriklasside loomist sisserändajate lastele ning edendada kaasavat hariduspoliitikat, mille raames registreeritakse lapsed klassidesse vastavalt haridustasemele ja individuaalsetele vajadustele;
23. on seisukohal, et koolide, kus käib sisserändajate lapsi, õppekavades tuleks pöörata senisest palju rohkem tähelepanu selliste õpilaste vajadustele ning et õpetajatele tuleks pakkuda kultuuridevahelise suhtlemise koolitust, mis aitaks neil tulla võimalikult tõhusalt toime mitmekesise õpilaskonnaga;
24. toonitab, et täiskasvanuhariduse andmine sisserändajatele soodustab nii sisserändajatest täiskasvanute kui ka nende laste integratsiooni, ning rõhutab seetõttu vajadust arendada intensiivselt sisserändajatest lapsevanemate elukestvat õpet;
25. on mures sisserändajate laste suure arvu pärast, kes on kooli pooleli jätnud, ja on veendunud, et on vaja teha jõupingutusi tagamaks, et sisserändajate lapsed lõpetavad kooli;
26. rõhutab, et kvaliteetne haridussüsteem peab olema avatud kõigile;
27. on veendunud, et tervele ühiskonnale tulevad kasuks meetmed sisserändajate laste hariduse parandamiseks;
28. on arvamisel, et õpetajakoolitus peaks olema mitut ainet hõlmav ning valmistama õpetajaid ette lähenemisviisidega mitmekesisusele, mitmekultuurilisele haridusele ja kahekeelsele haridusele;
29. pooldab liikuvusprogramme, mille raames võetakse kooli tööle päritoluriigi õpetajaid, et soodustada sisserändajate laste kokkupuudet oma kodumaa kultuuri ja ühiskonnaga;
30. rõhutab, et õpetajakoolituse kvaliteet peaks seisnema õpetaja missioonile keskendumises;
31. rõhutab sellega seoses, et oluline on arendada õpetajate liikuvust kui õpetajakoolituse lahutamatu osa; on arvamisel, et õpetajatel peaks olema võimalik veeta üks kuni kaks semestrit välismaal asuvates vastuvõtjaülikoolides;
32. on veendunud, et koolid vajavad sisserändajatest õpetajaid, kuna neil on kolleegidele pakkuda olulisi kogemusi, nad esindavad sotsiaalse integreerimise edu ja võivad näidata raskustes lastele eeskujut;
33. rõhutab, kui oluline on õpetajate eriettevalmistus, milles keskendutakse sisserändajate laste eriolukorrale, vajadusele integreerida neid edukalt põhiharidussüsteemi ning vajadusele parandada nende õppeedukust;
34. rõhutab vajadust pakkuda sisserändajate lastele ja noortele nõustamisteenuseid, et nad tuleksid toime kultuurišokiga ning kohaneksid vastuvõtjariigi ühiskonnaga;

Neljapäev, 2. aprill 2009

35. teeb ettepaneku, et iga liikmesriik töötab välja haridusprogrammi, mille eesmärk on tõsta oma kodanike teadlikkust inimõigustest, rõhuasetusega võrdsusel, kaasatusel ja isikuvabadusel, et vältida ksenofoobia ja eraldamise paratamatut levimist seoses sisserändajatega, mis võib maad võtta ohtlikult kiiresti;
36. toonitab, et kõiki sisserändajaid ja mittesisserändajaid tuleks kohelda võrdselt; on seisukohal, et kooli administratsioon ja kõik õpetajad peaksid suhtuma mitmekesisusse kui normaalsesse nähtusesse, kohtlema igat isikut austusega ning pakkuma sisserändajatele vajalikku toetust;
37. hindab mitteformaalse hariduse panust kooliharidust täiendavate väärtuslike oskuste andmisel noortele sisserändajatele ning kutsub koole üles tegema tihedamat koostööd selliste mitteformaalse hariduse pakkujatega nagu noorteorganisatsioonid;
38. kinnitab, et vastavalt direktiivile 2000/43/EÜ on rassilisest või etnilisest päritolust tingitud diskrimineerimine haridussektoris keelatud, ning nõuab diskrimineerimise kõigi vormide, sealhulgas rahvuse ja elukoha alusel, väljajuurimist haridusvaldkonnast;
39. tunnistab, et direktiivi 77/486/EMÜ kehtivad sätted ei vasta ELi uuele sotsiaalsele olukorrale; toetab kindlalt komisjoni käivitatud konsultatsiooniprotsessi;
40. rõhutab, et koolides tuleb edendada mitmekesisust ning et erilist tähelepanu tuleb pöörata kõige haavatavamatele sisserändajate rühmadele, sealhulgas sisserännanud tütarlastele, ning neid toetada;
41. on seisukohal, et direktiivi 77/486/EMÜ tuleb muuta ning see peaks hõlmama nende laste haridust, kes on kas ise kolmandate riikide kodanikud või kelle vanemad on kolmandate riikide kodanikud;
42. rõhutab kolmandatest riikidest pärit üliõpilaste haridusega seotud õigusi käsitlevate EÜ õigusaktide, nagu näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ⁽¹⁾ ja nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/109/EÜ, pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta ⁽²⁾, olemasolu tähtsust; palub komisjonil jälgida edaspidi pidevalt liikmesriikide võetud iga meedet, millega püütakse sätestatud õigusi piirata või tühistada;
43. nõuab, et nendes koolides, kus on suur sisserändajate laste osakaal, oleks vajalik personal ja vahendid, et toime tulla mitmekesiste klasside nõuetega ja pakkuda võimalust hea hariduse saamiseks; nõuab, et komisjon ja nõukogu alustaksid liikmesriikidega dialoogi avatud koordineerimismeetodi raames, et vahetada parimaid tavasid ja töötada välja ühine tegevuskava sisserändajate hariduses esinevate puudustega tegelemiseks;
44. kutsub komisjoni üles esitama regulaarselt aruandeid edusammude kohta, mida on tehtud sisserändajate laste integreerimises liikmesriikide koolisüsteemi;
45. on arvamusel, et suurlinnadele ja linnastutele tuleb anda vabadus ühendada sisserändajate laste integreerimist edendav poliitika elamumajanduse, (lapse)hoolduse, tööturu ning tervishoiu ja heaoluga seotud poliitika ja strateegiatega, sest nendel valdkondadel on tõendatud mõju sisserändajate laste õpiedukusele ja õnnestunud integreerumisele ühiskonda, ning suurlinnad ja linnastud peavad seda vabadust kasutama;
46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

⁽²⁾ ELT L 16, 23.1.2004, lk 44.

Neljapäev, 2. aprill 2009

ELi kodanike ja nende pereliikmete õigus liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil

P6_TA(2009)0203

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon direktiivi 2004/38/EÜ (mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil kohaldamise kohta (2008/2184(INI))

(2010/C 137 E/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 18 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 45;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamise kohta ⁽²⁾, milles kutsuti komisjoni viivitamata esitama üksikasjalikku hinnangut direktiivi rakendamise olukorra ja ülevõtmise õigsuse kohta liikmesriikide poolt ja esitama vajalikud ettepanekud ning tehti pädevale komisjonile ülesandeks hinnata probleeme seoses direktiivi ülevõtmisega, tuues esile head tavad ning liidu kodanike diskrimineerimist põhjustada võivad meetmed, ning käsitleda liikumisvabaduse küsimust;
- võttes arvesse oma 4. detsembri 2003. aasta resolutsiooni säilmete repatrieerimist käsitlevate meetmete vastuvõtmise kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni 13. juuni 2008. aasta töödokumendi ⁽⁴⁾, liikmesriikide parlamentidele saadetud küsimustikku ning saadud tagasisidet;
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni delegatsiooni raportit, milles käsitleti külastust Belgia varjupaigataotlejate ja sisserändajate suletud kinnipidamisasutustesse ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2009. aasta resolutsiooni direktiivi 2003/9/EÜ (millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded) rakendamise kohta Euroopa Liidus ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ajavahemikul 2005–2008 toimunud külastuste põhjal ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse oma 10. juuli 2008. aasta resolutsiooni etnilise päritolu alusel Itaalias romide loenduse kohta ⁽⁷⁾, oma õigusteenistuse arvamust selle kohta, kas see, et ELi kodanike teises liikmesriigis ebaseaduslikku viibimist loetakse raskendavaks asjaoluks, on ühenduse õiguse vastane, ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit delegatsiooni visiidi kohta Itaaliasse;
- võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2008. aasta aruannet „Viies aruanne liidu kodakondsuse kohta (1. mai 2004 – 30. juuni 2007)” (KOM(2008)0085);

⁽¹⁾ ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

⁽²⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 428.

⁽³⁾ ELT C 89 E, 14.4.2004, lk 162.

⁽⁴⁾ PE407.933v01-00

⁽⁵⁾ PE404.465v02-00

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0047

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0361

Neljapäev, 2. aprill 2009

- võttes arvesse komisjoni 18. novembri 2008. aastal esitatud 25. aastaaruannet ühenduse õiguse kohaldamise järelevalve kohta (2007) (KOM(2008)0777);
 - võttes arvesse oma 2. aprilli 2009. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu kodakondsusega seotud probleemide ja tulevikuväljavaadete kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti aruannet „Homofobia ja seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimine liikmesriikides“;
 - võttes arvesse komisjoni 10. detsembri 2008. aasta aruannet direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil, kohaldamise kohta (KOM(2008)0840) (komisjoni aruanne);
 - võttes arvesse justiits- ja siseasjade nõukogu 27. novembri 2008. aasta kohtumise järeldusi isikute vaba liikumise õiguse kuritarvitamise ja vääriti tõlgendamise kohta;
 - võttes arvesse Euroopa Kohtu otsuseid seoses liidu kodakondsuse ja isikute vaba liikumisega, näiteks otsuseid kohtuasjas C-127/08 (Metock), C-33/07 (Jipa) ja C-524/06 (Huber);
 - võttes arvesse parlamendi õiguskomisjoni tellitud ja Euroopa Kodanike Teenistuse koostatud vaheraporti projekti „Võrdlev uuring direktiivi 2004/38/EÜ (mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil) kohaldamise kohta“;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A6-0186/2009),
- A. arvestades, et eespool nimetatud liidu kodakondsust käsitleva viienda aruande kohaselt kasutas 1. jaanuaril 2006 umbes 8,2 miljonit liidu kodanikku oma õigust elada teises liikmesriigis ning et miljonid liidu kodanikud reisivad igal aastal liidu piires;
- B. arvestades, et liikumisvabadus on osa inimõiguste ja liidu kodakondsuse kontseptsioonist ning on üheks põhiõiguseks ja -vabaduseks, mis on aluslepingutega liidu kodanikele antud;
- C. arvestades, et direktiiviga 2004/38/EÜ rakendatakse aluslepingutes sätestatud põhimõtteid, millega nähakse ette, et liidu kodanikud ja nende pereliikmed võivad vabalt liikuda kogu liidu territooriumil, olenemata sellest, mis riigist nad on pärit;
- D. arvestades, et liikmesriigid pidid direktiivi 2004/38/EÜ üle võtma 30. aprilliks 2006, ning arvestades, et komisjon pidi 30. aprilliks 2008 esitama aruande direktiivi kohaldamise kohta;
- E. arvestades, et peaaegu viis aastat pärast direktiivi 2004/38/EÜ vastuvõtmist on lõpuks kättesaadav teave selle ülevõtmise ja praktilise kohaldamise kohta, kuigi mõningate viivitustega seoses direktiivis kehtestatud tähtaegadega;
- F. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt väljendanud muret seoses sellega, kuidas teatavad liikmesriigid liikumisvabadust rakendavad;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0204

Neljapäev, 2. aprill 2009

- G. arvestades, et hiljuti algatati konstruktiivne dialoog komisjoni, Euroopa Parlamendi ja teatavate liikmesriikide vahel;
- H. arvestades, et see dialoog on võimaldanud teatud ulatuses muuta riiklikke õigusakte nende need kooskõlla viimiseks EÜ õigusaktidega;
- I. arvestades, et komisjoni aruande kohaselt on direktiivi 2004/38/EÜ ülevõtmine üldiselt ebarahuldav, kuna ükski liikmesriik ei ole direktiivi üle võtnud tõhusalt ja tervikuna ning lisaks ei ole ühtegi direktiivi artiklit kõigi liikmesriikide poolt üle võetud tõhusalt ja nõuetekohaselt;
- J. arvestades, et komisjoni aruandes tehakse muu hulgas kindlaks kaks korduvat liidu kodanike põhiõiguste rikkumist, eelkõige seoses kolmandate riikide kodanike pereliikmete sisenemis- ja elamisõigusega ning liidu kodanikele kehtestatud nõudega esitada koos elamisloataotlusega täiendavaid dokumente, nagu tööload ja tõendid rahuldava majutuskoha kohta, mida ei ole direktiiviga 2004/38/EÜ sätestatud;
- K. arvestades, et komisjon on seni saanud üle 1 800 üksikkaebuse, 40 küsimust Euroopa Parlamendilt ja 33 petitsiooni, ning et nende alusel on komisjon registreerinud 115 kaebust ja algatanud 5 rikkumismenetlust seoses direktiivi 2004/38/EÜ ebaõige kohaldamisega;
- L. arvestades, et komisjon on oma aruandes võtnud seisukoha, et praeguses etapis ei ole vajadust muuta direktiivi 2004/38/EÜ, vaid et teha tuleb jõupingutusi, et tagada direktiivi nõuetekohane rakendamine, luues sel eesmärgil ekspertrühma, kogudes küsimustiku alusel teavet, andmeid ja häid tavaid ning andes 2009. aastal välja suunised seoses probleemsete küsimustega, et tagada direktiivi täielik ja nõuetekohane rakendamine;
- M. arvestades, et mitme liikmesriigi parlamendid on esitanud oma vastused kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni küsimustikule ⁽¹⁾, kusjuures teatavates liikmesriikides esitasid oma vastused mõlemad parlamendikojad ⁽²⁾;
- N. arvestades, et liikmesriikide parlamentide esindajad said oma seisukohti täiendavalt väljendada ühiskomitee koosolekul, kus käsitleti vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala osas tehtud edusamme, mis leidis aset 19.–20. jaanuaril 2009;
- O. arvestades, et õigusteenistus, kellega kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon kõnealusel küsimuses konsulteeris, jõudis seisukohale, et ühenduse õiguse asjakohased sätted välistavad riiklike õigusaktide rakendamise, millega sätestatakse, et seoses kuriteo või õiguserikkumisega on üldiseks raskendavaks asjaoluks see, kui kõnealune isik, kes on ühe liikmesriigi kodanik, viibib ebaseaduslikult teises liikmesriigis;
- P. arvestades, et Euroopa Kohtu otsused liikumisvabaduse valdkonnas, eelkõige *Metocki*, *Jipa* ja *Huberi* kohtuasjad, kinnitavad järgmisi põhimõtteid:
- Euroopa Liidu kodaniku abikaasa suhtes, kes ei ole liidu kodanik ning kes on liidu kodanikuga kaasas või ühineb temaga, võidakse kohaldada direktiivi sätteid vaatamata sellele, millal ja kus nende abielu sõlmiti, ning ilma varasema seadusliku elukoha vajaduseta ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Austria, Belgia, Küpros, Tšehhi Vabariik, Kreeka, Hispaania, Itaalia, Leedu, Poola, Rumeenia, Sloveenia, Slovakkia.

⁽²⁾ Belgia, Tšehhi Vabariik, Rumeenia

⁽³⁾ *Metocki* kohtuasi

Neljapäev, 2. aprill 2009

- EÜ asutamislepingu artikkel 18 ja direktiivi 2004/38/EÜ artikkel 27 ei välista võimalust, et riiklike õigusaktidega sätestatakse võimalus piirata liikmesriigi kodaniku õigust reisida teise liikmesriiki, eelkõige kui kõnealune kodanik on kõnealusest liikmesriigist eelnevalt ebaseadusliku viibimise tõttu välja saadetud ning kui kõnealuse kodaniku käitumine kujutab endast tõelist, vahetut ja piisavalt tõsist ohtu mõnele ühiskonna põhihuvile ning et kavandatud piiravad meetmed on asjakohased tagamaks kavandatud eesmärkide saavutamine ning et ei minda kaugemale kui selle eesmärgi saavutamiseks vajalik ning et riiklik kohus määrab kindlaks konkreetse kohtuasja vastavuse kõnealustele tingimustele ⁽¹⁾;
- EÜ asutamislepingu artikli 12 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei välistata seda, et liikmesriik loob kuritegude vastu võitlemise eesmärgil isikuandmete töötlemise süsteemi, mis keskendub liidu kodanikele, kes ei ole kõnealuse liikmesriigi kodanikud ⁽²⁾;
- Q. arvestades, et eespool nimetatud raportis, milles on käsitletud külastust Belgia varjupaigataotlejate ja sisserändajate suletud kinnipidamisasutustesse, on öeldud, et ELi kodanike kinnipidamine ebaseaduslikest sisserändajatest kolmandate riikide kodanike kinnipidamiskeskustes on šokeeriv ja ebaproportsionaalne, eriti juhul, kui on tõsi, et kinnipidamist võib kohaldada ka üksnes tavalise haldusrikkumise puhul ja Belgia ametiasutuste esitatud arvud on selles osas murettekitavad;
- R. arvestades, et eespool nimetatud 27. novembri 2008. aasta järeldustes soovis justiits- ja siseasjade nõukogu, et komisjon esitaks 2009. aasta alguses tõlgendusavalduse, milles esitatakse direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamise suunised ning kaalutakse kõigi asjakohaste ja vajalike meetmete võtmist;
- S. arvestades, et kogutud teabe põhjal, eelkõige liikmesriikide parlamentide vastuste põhjal Euroopa Parlamendi küsimustikule, mis kahjuks ei ole täielik ning ei hõlma kõiki liikmesriike, tehti lisaks komisjoni aruandes esiletoodute kindlaks järgmised peamised probleemküsimused:
- liikmesriigid tõlgendavad piiravalt mõisteid „pereliige” (artikkel 2) ning „muud pereliikmed” ja „partner” (artikkel 3), eelkõige samasooliste partnerite puhul, ning tõlgendavad piiravalt nende vaba liikumise õigust vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ ⁽³⁾;
- kolmandate riikide kodanikest pereliikmete sisenemis- ja elamisõiguse suhtes kehtestatakse põhjendamatu haldustõkkeid ⁽⁴⁾;
- liikmesriikide tõlgendus seoses direktiivi 2004/38/EÜ artikli 7 lõike 1 punktis b sätestatud „piisavate vahenditega” on sageli ebaselge, kuna enamik liikmesriike nõuab, et piisavate vahendite olemasolu tõendatakse; lisaks on mitmes liikmesriigis ebaselge „vastuvõtva liikmesriigi sotsiaalabisüsteemi põhjendamatu koormamise” mõiste ning see, kas on lubatud ja mil tingimustel on lubatud välja saata liidu kodanik, kes põhjendamatult koormab sotsiaalabisüsteemi (artikkel 14, põhjendus 10) ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Jipa kohtuasi

⁽²⁾ Huberi kohtuasi

⁽³⁾ Itaalia, Küpros, Poola ja Slovakkia ei tunnista samasooliste isikute abielu vaba liikumise õiguse omistamise alusena ning Poola ja Slovakkia ei tunnista registreeritud kooselu isegi juhul, kui see on registreeritud teises liikmesriigis; komisjoni, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja valitsusväliste organisatsioonide esitatud teave tõendab täiendavalt, et antud küsimuses valitseb õiguslik ebakindlus

⁽⁴⁾ Paljudes ELi institutsioonidele saadetud kirjudes ja petitsioonides rõhutatakse asjaolu, et mõned liikmesriigid ei soovi täielikult tunnustada kolmandate riikide kodanikest pereliikmete õigusi; näiteks Ühendkuningriigi, Leedu ja Poola õigusaktidega keelatakse riiki siseneda pereliikmel, kes ei ole liidu kodanik ning kellel ei ole viisat. Kolmandatest riikidest pärinevate pereliikmete olukorda mõjutavad õiguslikud ja halduslikud takistused on äärmiselt problemaatilised; Ühendkuningriigi õigusaktid takistavad kolmandast riigist pärinevat pereliikmel, kellele on elamisloa väljastanud muu liikmesriik, siseneda riiki ilma viisata, ning et Ühendkuningriigi haldustavade tõttu on kolmandatest riikidest pärinevate pereliikmete elamisloa taotluste läbivaatamisel esinevad pikaajalised viivitused ja nõutavate dokumentide suur hulk suureks takistuseks vaba liikumise õiguse kasutamisel; Eestis on kolmandate riikide kodanikel probleeme riiki sisenemisel muu liikmesriigi poolt väljastatud elamisloaga ning kolmandatest riikidest pärinevatel pereliikmetel on viisa taotlemisel nõutud viisatasu maksmist; Itaalias nõutakse perekonna taasühinemist taotlevalt kolmanda riigi kodanikult oma majanduslike ressursside päritolu legaalsuse tõestamist, kusjuures summa ei tohi olla madalam aastas makstavast sotsiaaltoetusest

⁽⁵⁾ Näiteks seoses Itaalia õigusaktidega, milles nõutakse ELi kodanikelt piisavate elatusvahendite tõestamist

Neljapäev, 2. aprill 2009

- liikmesriikide tõlgendus seoses „avaliku korra ja julgeoleku tõsiste/tungivate huvidega” ning sellega, millistel juhtudel ja mis alustel võivad need õigustada väljasaatmisotsuse tegemist (artiklid 27 ja 28), on liikmesriigiti erinev, ebaselge ja võib kaasa tuua kuritarvitusi (teatavate liikmesriikide kodanike vastu suunatud meetmed) või on küsitav selle kooskõla direktiiviga 2004/38/EÜ (näiteks automaatsed väljasaatmismehhanismid)⁽¹⁾;
 - liidu kodanikud peavad sageli esitama vastuvõtva liikmesriigi asutustele põhjendamatuid täiendavaid dokumente, mida ei ole direktiiviga 2004/38/EÜ ette nähtud⁽²⁾;
 - õigus ja tavad seoses õiguste kuritarvitamise ja fiktiivabieludega;
- T. arvestades, et mõnes liikmesriigis on riigi kodanike ja teistest liikmesriikidest pärinevate liidu kodanike isikut tõendavate dokumentide vahel märgatavad erinevused, mistõttu teiste liikmesriikide kodanikel on raske tõendada, et nad on liidu kodanikud, mis neid praktikas tõsiselt takistab oma õigusi kasutamast ning ühiskondliku ja ärielu integreerumast;
- U. arvestades, et liikmesriigid on mitterahuldavalt üle võtnud direktiivi 2004/38/EÜ, millega rakendatakse EÜ asutamislepingu artiklit 18, ning et seda tuleks hukka mõista, ning arvestades, et selline olukord võib kahjustada direktiivi enda tõhusust ja vajalikkust ning põhjustab ühe põhiõiguse, millele EL tugineb ning mis on liidu kodanikele antud asutamislepingutega, mittekohaldamist;
- V. arvestades, et vastavalt komisjoni 18. novembri 2008. aasta teatisele töötajate vaba liikumise mõju kohta ELi laienemise taustal (KOM(2008)0765) üleminekusätete esimese etapi jooksul (1. jaanuar 2007 – 31. detsember 2008) on 2004. ja 2007. aastal ELiga ühinenud riikidest pärinevad liikuvad töötajad avaldanud liikmesriikide majandusele positiivset mõju;
- W. arvestades, et neli liikmesriiki EL-15 riikide seas ei ole avanud oma tööturгу EL-8 riikide töötajatele;
- X. arvestades, et 11 liikmesriiki on teatanud komisjonile oma otsusest jätkata alates 1. jaanuarist 2009 oma tööturul piirangute kohaldamist Rumeenia ja Bulgaaria kodanike suhtes;

Direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamine

1. kutsub liikmesriike üles austama EÜ asutamislepingu artikli 18 ning põhiõiguste harta artikli 45 mõtet ja sätteid, millega antakse liidu kodanikele vaba liikumise põhiõigus, ning rakendada täielikult ja kiireloomuliselt direktiivi 2004/38/EÜ ning vaatama viivitamata läbi ja muutma ELi õigusega vastuolus olevad õigusaktid ja haldustavad, võttes eelkõige aluseks komisjoni aruande ja Euroopa Kohtu kohtupraktika; märgib, et enamiku liikmesriikide õigusaktides on mitmeid sätteid, mis on vastuolus kõnealuse direktiivi teksti ja mõttega ning kahjustavad vaba liikumise õigust ja liidu kodakondsust, ning et siseriiklikud haldustavad takistavad väga sageli märkimisväärselt kodanikel oma õigusi kasutada;
2. kutsub liikmesriike üles täielikult rakendada õigusi, mis on antud direktiivi 2004/38/EÜ artiklitega 2 ja 3, mitte üksnes erisooliste abikaasade suhtes, vaid ka registreeritud partneri, pereliikme ja partneri, sealhulgas liikmesriikides tunnustatud samasooliste paaride suhtes hoolimata kodakondsusest ja vaatamata sellele, et neid mõne teise liikmesriigi tsiviilõiguses ei tunnustata, võttes aluseks vastastikuse tunnustamise, võrdsuse, mittediskrimineerimise, väärikuse ning era- ja perekonnaelu austamise põhimõtteid; palub liikmesriikidel meeles pidada, et direktiiviga kehtestatakse kohustus tunnustada kõigi liidu kodanike (kaasa arvatud samasoolised partnerid) vaba liikumise õigust, seadmata tingimuseks samasooliste abielude tunnustamist; kutsub sellega seoses komisjoni üles kehtestama ranged suunised, mis tuginevad analüüsile ja järeldustele, mis sisalduvad Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti aruandes, ja nende küsimuste üle järelevalvet teostama;

⁽¹⁾ Näiteks Itaalia kriminaalkodeksi artiklis 235 sätestatakse selliste mittekodanike väljasaatmine, kellele on mõistetud kahe või enam aasta pikkune vabadusekaotus

⁽²⁾ Mõnel juhul (Kreeka) on pädevatel asutustel riiklike õigusaktidega lubatud enda registreerimist taotlevalt liidu kodanikult nõuda karistusregistri väljavõtte esitamist, samas kui teistes liikmesriikides (näiteks Hispaania ja Belgia) väljastatakse teiste liikmesriikide kodanikele spetsiaalsed ID-kaardid ja elamisload; mõnes teises liikmesriigis (Hispaania) antakse liidu kodanikele lisaks registreerimistunnistusele ka välismaalase identiteedinumber, mis on vajalik töötegimiseks või sotsiaalkindlustussüsteemis registreerimiseks; Itaalias nõutakse liidu kodanikelt oma elatusvahendite „õiguspärasuse” tõendamist

Neljapäev, 2. aprill 2009

3. palub komisjonil Stockholmi programmi raames esitada asjakohased ettepanekud vaba liikumise tagamiseks ilma diskrimineerimiseta, tuginedes EÜ asutamislepingu artiklis 13 sätestatud alustele ning analüüsile ja järeldustele, mis sisalduvad Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti aruandes;
4. kutsub liikmesriike üles vaba liikumise ja elukoha õiguse rakendamisel mitte kehtestama liidu kodanikele ja nende pereliikmetele, kaasa arvatud kolmandate riikide kodanikest pereliikmed, põhjendamatu halduskoormust, mida ei ole selgesõnaliselt sätestatud direktiiviga 2004/38/EÜ, kuna selline koormus on vastuolus EÜ õigusega ning takistab põhjendamatu otse EÜ asutamislepinguga antud õiguse kasutamist, mille puhul ei ole haldusmenetluste lõpuleviimine vajalik; juhib liikmesriikide tähelepanu nende kohustusele lihtsustada haldustavasid seoses vaba liikumise õiguse kasutamisega ja kutsub liikmesriike jälgima kõiki direktiivi artikli 3 lõikel 2 põhinevaid haldus- ja kohtuotsuseid ning neist teada andma; tuletab liikmesriikidele meelde nende kohustust hõlbustada ELi kodanike kolmandate riikide kodanikest pereliikmete sisenemist ELi, et võimaldada neil vastuvõtvast liikmesriigis normaalset pereelu elada;
5. kutsub selliseid dokumente omavaid liikmesriike üles kehtestama oma kodanikele ja teistest liikmesriikidest pärinevatele ELi kodanikele ühesugust isikut tõendava dokumendi vormi, vaatamata erinevustele, mis tuleb dokumentidesse märkida ⁽¹⁾;
6. kutsub komisjoni hoolikalt hindama, et liikmesriikide õigusaktid ja tavad ei rikuks õigusi, mis on liidu kodanikele antud EÜ asutamislepingu ja kõnealuse direktiiviga, eelkõige seoses mõistetega „piisavad vahendid“, „vastuvõtva liikmesriigi sotsiaalsüsteemi põhjendamatu koormamine“, et ELi kodanikele ja nende peredele ei pandaks põhjendamatu koormust, piirates kaudselt nende õigust vabalt liikuda, „avaliku korra ja julgeoleku (tõsised/tungivad) huvid“, ning et nõuetekohaselt oleks võetud ja toimiksid sisulised ja menetluslikud kaitsemeetmed ning väljasaatmise suhtes oleks kehtestatud kaitse ja edasikaebamisõigus; tuletab meelde, et vaba liikumise kui põhiõiguse mis tahes piiramist tuleb rangelt tõlgendada;
7. märgib, et teatavate liikmesriikide kodanikud ja etnilised kogukonnad näivad olevat mõnes liikmesriigis sihtmärgiks ja rõhutab, et need liikmesriigid peavad rakendama direktiivi 2004/38/EÜ ilma ELi kodanikke ja nende pereliikmeid diskrimineerimata ühelgi põhiõiguste harta artiklis 21 loetletud alusel; kutsub nõukogu, komisjoni, ja kõiki liikmesriike üles tagama ja eelkõige jälgima, et ei esineks diskrimineerimist rahvuse, rassi või etnilise päritolu alusel praktikas või õigusaktides;
8. märgib, et avaliku korra või julgeoleku huvides võetud meetmed peaksid olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ja põhinema eranditult asjaomase isiku isiklikul käitumisel; asjaomase isiku käitumine peab kujutama endast tõelist, vahetut ja piisavalt tõsist ohtu, mis kahjustab mõnd ühiskonna põhihuvi; sellega seoses kutsub liikmesriike süstemaatiliselt läbi vaatama siseriiklikud hoiatusteated, mille sihiks on tühistada ELi kodanikele ja nende pereliikmetele antud viisad ⁽²⁾; tuletab meelde, et avaliku korraga seotud erandeid ei tohi rakendada majanduslikel kaalutlustel ega üldiste ennetavate eesmärkide saavutamiseks;
9. märgib, et mitte kõik liikmesriigid ei ole rakendanud direktiivi 2004/38/EÜ artiklit 35, mis võimaldab neil võtta vajalikke meetmeid vaba liikumise õiguse lõpetamiseks, kehtetuks tunnistamiseks või sellest keeldumiseks õiguste kuritarvitamise või pettuse, näiteks fiktiivabielude puhul, tingimusel et kõnealused meetmed on proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad ning et kinni peetakse menetluslikest kaitsemeetmetest, ning juhib tähelepanu kõnealuse artikli poolt pakutud võimalustele;

⁽¹⁾ Haldustavadel, mis ei ole kooskõlas EÜ õigusega, on kodanike õigustele oluline negatiivne mõju. Näiteks liikmesriikides käibel olevad erinevad isikutunnistused ja elamisload on muutnud vaba liikumise õiguse kasutamise ELi kodanikele segadusttekitavaks ja keeruliseks; Hispaanias antakse ELi kodanikele lisaks registreerimistunnistusele välja välismaalase isikukood, mis on vajalik töötamiseks või Hispaania sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumiseks, Prantsusmaa jätkab liidu kodanikele väljastatava registreerimistunnistuse kõrval ebaselge vabatahtliku elamisloa kasutamist, ning et sellistes liikmesriikides nagu Tšehhi Vabariik, Rootsi ja Belgia nõuavad ametiasutused elamislubade väljastamiseks täiendavaid dokumente või kehtestavad tingimusi, mida ei ole kõnealuses direktiivis välja toodud

⁽²⁾ Eesti ja Ungari õigusaktides puudub selge viide majanduslike kaalutluste välistamisele väljasaatmisotsuse tegemisel. Ungari ja Rumeenia õigusaktides puuduvad viited varasemate süüdimõistvate kohtuotsuste ja üldiste ennetavate eesmärkide väljajätmise kohta

Neljapäev, 2. aprill 2009

10. kutsub komisjoni üles jälgima direktiivi 2004/38/EÜ artikli 24, milles käsitletakse võrdset kohtlemist ja kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelamist, järgimist praktikas ning tegema seda seoses nimetatud direktiivipõhjendustega 20 ja 31 ning põhiõiguste harta artikliga 21, millega antakse teise liikmesriiki liikuvatele liidu kodanikele ja nende pereliikmetele õigus olla koheldud võrdselt kõnealuse liikmesriigi kodanikega kõigis küsimustes, mis kuuluvad EÜ asutamislepingu reguleerimisalasse, ning kutsub liikmesriike üles võtma vajalikke meetmeid puudujääkide kõrvaldamiseks niipea kui võimalik ning EÜ õiguse rikkumiste viivitamatuks lõpetamiseks;

11. nõuab üleminekukorra kehtetuks tunnistamist või läbivaatamist, millega praegu veel nähakse ette piirangud ELiga 1. mail 2004 ja 1. jaanuaril 2007 ühinenud liikmesriikide kodanikest töötajate vabale liikumisele ning mis kujutavad endast olulist kahjustavat diskrimineerimist liidu kodanike vahel; kutsub üles kohaldama eelistuse reeglit kõigi ELi kodanike puhul ning ühisturu loomine tuleks lõpule viia;

12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles direktiivi 2004/38/EÜ rakendamisel arvesse võtma sotsiaalkindlustuse eeskirjade ja üldhuviteenuste juurdepääsu võimalikke diskrimineerivaid tagajärgi, mis võivad vaba liikumist takistada;

13. palub komisjonil määratleda strateegia, millega tagatakse liidu kodanike ja töötajate vaba liikumine ning nende juurdepääs vastuvõtva liikmesriigi tööturule, reklaamida positiivseid saavutusi ja mõju, mida kodanike ja töötajate vaba liikumine toob kaasa vastuvõtivate liikmesriikidele ja ELile, ja palub komisjonil käivitada uuring, et kindlaks teha praeguste ja tulevaste tööjõupuuduse valdkonnad ELis ja määratleda, kui võrd toetab püsivat majanduskasvu kõigi liikmesriikide töötajate vaba juurdepääs ELi tööturule;

14. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles vaatama läbi direktiivis 2004/38/EÜ sätestatud piirangud ja praegu kehtivad ajavahemikud, et kasutada vaba liikumise õigusi nimetatud direktiivi artikli 39 kohaselt, ning analüüsima mõju, mida omab liidu kodanike praeguse diskrimineerimise kõrvaldamine liikumisvabaduse nendepoolsele täielikule kasutamisele ning neile asutamislepinguga antud liidu kodakondsusest tulenevatele õigustele;

Metoodika rakendamise tagamiseks

15. märgib, et direktiivi 2004/38/EÜ mitterahuldav ülevõtmine näitab, et komisjon ei ole suutnud tagada, et liikmesriigid järgiksid direktiivi sidusalt ja õigeaegselt, ega tegeleda kodanikelt laekunud suure hulga kaebustega, mis on seotud kõnealuse direktiivi kohaldamisega;

16. toetab komisjoni väljapakutud lähenemisviisi, mis tugineb direktiivi 2004/38/EÜ rakendamise pidevale ja kõikehõlmavale järelevalvele, liikmesriikide abistamisele nende tegevuses tagada direktiivi täielik ja nõuetekohane kohaldamine, koostades selleks 2009. aasta esimesel poolaastal suunised, ning kohtumenetluse algatamisele nende liikmesriikide vastu, kelle riiklikud õigusaktid ja/või tavad ei ole kooskõlas direktiiviga; palub komisjonil töötada välja ja esitada Euroopa Parlamendile järjekindla, tulemusliku ja läbipaistva elluviimise poliitika, millega tagatakse vaba liikumise õiguse kohaldamine; on seisukohal, et komisjon ei ole eraldanud direktiivi ülevõtmise ja kohaldamisega tegelemiseks piisavalt inimressursse ja rahalisi vahendeid, mis takistab tõsiselt komisjoni suutlikkust kontrollida usutatavalt direktiivi kohaldamist kõikides liikmesriikides ning seetõttu tagada õigusaktide ühtsust selles liidu kodanike jaoks nii äärmiselt olulises küsimuses;

17. kutsub liikmesriike üles alustama menetlusi, et rakendada suunised 2009. aasta lõpuks ning kohandada oma riiklikud õigusaktid ja tavad, ning kutsub neid üles edastama suunised pädevatele asutustele ja teostama järelevalvet nende kohaldamise üle;

18. palub komisjonil välja töötada suunised ja üksikasjalikud kriteeriumid piisavateks vahenditeks tunnistatava minimaalse summa määramiseks ning selgitada, millisel alusel peaksid liikmesriigid võtma arvesse „asjaomase isiku olukorda” vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artikli 8 lõikele 4;

Neljapäev, 2. aprill 2009

19. palub komisjonil koostada oma suuniste raames üldine tõlgendusmehhanism „avaliku korra”, „avaliku julgeoleku” ja „rahvatervise” normatiivsete kategooriate kohta ning selgitada, kuidas selliste asjaolude arvessevõtmine, nagu liikmesriigis elamise aeg, vanus, tervislik seisund, perekonnaseis ja majanduslik olukord, ühiskondlik ja kultuuriline integreerumine ning sidemed päritolumaaga, on seotud direktiivi 2004/38/EÜ artikli 28 lõikes 1 sätestatud väljasaatmise otsusega;
20. võtab teadmiseks ELi kodanike säilmete repatrieerimisele kehtestatavad piirangud ning palub komisjonil esitada toimumisjuhend, mida liikmesriigid võiksid järgida, tagamaks, et see järeldeb otseselt kodanike vaba liikumise õigusest;
21. palub komisjonil suurendada vahendeid ja lisada spetsiaalne eelarverida riiklike ja kohalike projektide toetamiseks, mille eesmärgiks on teistes liikmesriikides elavate ELi kodanike ja nende pereliikmete integreerimine, nagu on määratletud direktiivi 2004/38/EÜ artiklites 2 ja 3;
22. palub komisjonil kehtestada tähtaeg suuniste rakendamiseks, pärast mida algatatakse mittejärgimise korral kohtumenetlus, ning palub end kõnealuse protsessi arengute osas täielikult kaasata ja neist korrapäraselt teavitada;
23. kutsub komisjoni üles kehtestama inimeste vaba liikumise suhtes vastastikuse hindamissüsteemi, mida teostavad liikmesriikide ja Euroopa Parlamendi nimetatud ekspertidest koosnevad rühmad, mida abistavad komisjon ja nõukogu peasekretariaat ning mis kasutavad oma tegevuses kohapealseid külastusi, piiramata seejuures volitusi, mis on aluslepingutega komisjonile antud;
24. kutsub komisjoni üles taotlema, et liikmesriigid edastaksid korrapäraselt aruandeid, mis sisaldavad andmeid liikumisvabaduse kohta, näiteks juhtumite kohta, kus sisenemise ja elamise õiguse täitmiseks keelduti, täideviidud väljasaatmiste arvu ja nende põhjuste kohta;
25. palub liikmesriikidel aidata oma kodanikke, kes elavad teistes liikmesriikides, pakkudes oma konsulaar- ja diplomaatiliste esinduste kaudu kogu vajalikku teavet liikumisvabaduse kohta;
26. kutsub komisjoni kontrollima, kas liikmesriikides on olemas süsteemid nende ELi kodanike isikuandmete töötlemiseks, kes ei ole antud liikmesriigi kodanikud, ja kas need süsteemid sisaldavad üksnes andmeid, mis on vajalikud direktiivi 2004/38/EÜ ning riiklike ülevõtmise õigusaktide kohaldamiseks; palub komisjonil samuti kontrollida samasuguste süsteemide olemasolu võitluseks kuritegevuse vastu, ning palub neil liikmesriikidel, kus vastavad süsteemid on olemas, vaadata need läbi vastavalt Huberi kohtuasjale;
27. palub neil liikmesriikidel, kus kehtivad seadused, mis ei ole vastavuses Metocki kohtuasjaga, oma seadused kiiresti läbi vaadata, ning palub komisjonil nende vastu kohtumenetlus algatada, kui nad nõudmisi ei täida;
28. tervitab komisjoni kavatsust suurendada liidu kodanike teadlikkust nende õigustest vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ ning levitada liidu kodanikele lihtsustatud juhendit ja kasutada parimal viisil internetti, ning tuletab liikmesriikidele meelde nende kohustust vastavalt direktiivi artiklile 34 teavitada kodanikke nende õigustest seoses vaba liikumisega; kutsub liikmesriike sellega seoses üles looma teabe- ja abibüroosid, mis tegelevad liikumisvabaduse õigustega;

*

* *

29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 2. aprill 2009

Euroopa kodakondsusega seotud probleemid ja tulevikuväljavaated

P6_TA(2009)0204

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon Euroopa kodakondsusega seotud probleemide ja tulevikuväljavaadete kohta (2008/2234(INI))

(2010/C 137 E/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ning eriti selle V jaotist pealkirjaga „Kodanike õigused”;
 - võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2008. aasta aruannet „Viies aruanne liidu kodakondsuse kohta (1. mai 2004 – 30. juuni 2007)” (KOM(2008)0085);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ⁽¹⁾ („vaba liikumise direktiiv”);
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 9. oktoobri 2008. aasta omaalgatuslikku arvamust „Kodanike õigused: põhiõiguste ja Euroopa kodakondsusest tulenevate õiguste kaitse” ⁽²⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45 ja artikli 112 lõiget 2;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, õiguskomisjoni, põhiseaduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni arvamusi (A6-0182/2009),
- A. arvestades, et ühisturg ja majanduslik integratsioon on praktiliselt peaaegu välja kujundatud, samas kui liidu kodakondsuse õiguslik alus on endiselt arengujärgus;
- B. arvestades, et EÜ asutamislepingu artiklis 17, mis lisati Maastrichti lepinguga, on sätestatud, et „iga isik, kellel on mõne liikmesriigi kodakondsus, on liidu kodanik”, ning et seda põhimõtet arendati edasi Amsterdami lepinguga, millega on sätestatud, et „liidu kodakondsus täiendab, kuid ei asenda liikmesriigi kodakondsust”;
- C. arvestades, et liidu kodakondsus lisandub niisiis liikmesriigi kodakondsusele ning selle andmist reguleerib seega iga liikmesriik oma seaduste alusel, mis on liikmesriigiti erinevad;
- D. arvestades, et liidu kodaniku identiteet saab põhineda üksnes rahvuslikul identiteedil, ning et komisjoni tähelepanu tuleks juhtida asjaolule, et suures vaesuses elavatel ja madala haridustasemega inimestel, sealhulgas romidel, puudub juurdepääs teabele, mis võiks motiveerida nende teadlikkust Euroopast; arvestades, et nende üha suurem tõrjumine Euroopa kogukondadest vähendab nii nende kodakondsuse kui ka liidu kodakondsuse väärtust;
- E. arvestades siiski, ilma et see piiraks üksikute liikmesriikide õigust määratleda kodakondsuse saamise ja kaotamise tingimused, et Tampere kiideti 15.–16. oktoobril 1999. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel heaks eesmärk, et seaduslikele ja pikaajalistele kolmandate riikide kodanikest residentidele tuleks anda võimalus saada selle liikmesriigi kodakondsus, mille residentid nad on;

⁽¹⁾ ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

⁽²⁾ ELT C 325, 19.12.2008, lk 76.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- F. arvestades, et kõigil liidu kodanikel on õigus valida ja kandideerida kohalikel ja Euroopa Parlamendi valimistel oma elukohaliikmesriigis samadel tingimustel kui selle liikmesriigi kodanikel;
- G. arvestades, et liidu kodanike jaoks on oluline, et elukohaliikmesriigi kohalikel valimistel tagatakse õigus valida ja olla valitud, loomaks tõelist kõnealusesse liikmesriiki kuulumise tunnet;
- H. arvestades, et mõnes liikmesriigis kahjustab praegu liidu kodanikele EÜ asutamislepingu artikli 19 alusel antud õigust valida ja olla valitud kohalikel ja Euroopa Parlamendi valimistel asjaolu, et teise liikmesriigi kodanikest liidu kodanikel ei ole õigust saada erakondade liikmeks liikmesriigis, kus nad peaksid asjaomast õigust kasutama;
- I. arvestades, et pöördumine Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni ja Euroopa Ombudsmanni poole on oluline kohtuväline õiguskaitsevahend, mis on kättesaadav liidu kodanikele;
- J. arvestades, et Euroopa Liidu laienemine on märgatavalt suurendanud nende liidu kodanike arvu, kes elavad väljaspool oma päritoluliikmesriiki;
- K. arvestades, et EÜ asutamislepingu artiklis 20 – mis piirdub kahjuks olukorraga, kui liikmesriigi kodanik on mingi kolmanda riigi territooriumil, kus ei ole esindatud see liikmesriik, mille kodanik ta on – on sätestatud iga liidu kodaniku õigus saada diplomaatilist või konsulaarkaitset igalt asjaomasest kolmandas riigis nõuetekohaselt esindatud liikmesriigilt; arvestades, et kõnealust õigust ei saa nõuetekohaselt kasutada, kui puuduvad selged ja siduvad praktilised eeskirjad ja protokollid, mida konsulaarasutused peavad järgima;
- L. arvestades, et kuigi EÜ asutamislepingu artikliga 20 tehakse kohustuseks, et „liikmesriigid kehtestavad omavahel vajalikud eeskirjad ning alustavad nimetatud kaitse kindlustamiseks vajalikke rahvusvahelisi läbirääkimisi”, on praeguseni vastu võetud vaid üks siduv õigusakt, nimelt otsus 95/553/EÜ⁽¹⁾, mis jõustus 2002. aastal ja koosneb vaid ühest leheküljest, millega ei ole kuidagi võimalik luua täieulatuslikku süsteemi välismaal viibivate liidu kodanike abistamiseks ja nende kannatuste leevendamiseks kriisiolukorras;
- M. arvestades, et eriti kriisiolukorras ja isiklike õnnetuste puhul aitaks tõhus diplomaatiline ja konsulaarkaitse, mida annavad väljaspool Euroopa Liidu territooriumi ühtmoodi kõik liikmesriigid kõigile liidu kodanikele, märkimisväärselt parandada kodanike hinnangut Euroopa Liitu kuulumise eeliste kohta,
1. tervitab asjaolu, et Lissaboni lepingu kohaselt on võimalik miljonil liidu kodanikul eri liikmesriikidest kutsuda ühiselt komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekuid, ning usub, et selline seaduslik õigus suurendab oluliselt eurooplaste seas teadlikkust liidu kodakondsusest; tuletab meelde, et läbipaistvus ja demokraatlik osalus tuleb saavutada ELi ja liikmesriikide, piirkondlike ja kohalike asutuste, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna partnerluse mitmesuguste vormide abil; kutsub komisjoni üles valmistama ette läbipaistvad ja hõlpsasti arusaadavad menetlused kodanikualgatuse rakendamiseks, nii et liidu kodanikud saaksid tõhusalt algatada õigusakte kohe pärast Lissaboni lepingu jõustumist; loodab, et see ei osutu vajalikuks, kuid rõhutab siiski, et komisjon peaks lülitama selle algatusõiguse oma poliitikameetmesse Lissaboni lepingu lõplikust staatusest hoolimata;
2. märgib, et liidu kodanike õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ei saa vaadelda eraldi teistest Euroopa Liidu õigustest ja aluspõhimõtetest, nagu töötajate liikumise vabadus ja teenuste osutamise vabadus; ning kutsub seetõttu liikmesriike üles kõrvaldama ühinemislepingute kohaselt sätestatud kehtivad tõkked, et võimaldada iga kodanikul kasutada kõiki oma õigusi;

(¹) Nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 19. detsembri 1995. aasta otsus Euroopa Liidu kodanike kaitse kohta diplomaatiliste või konsulaaresinduste kaudu (EÜT L 314, 28.12.1995, lk 73).

Neljapäev, 2. aprill 2009

3. soovib EÜ asutamislepingu aluspõhimõtteid, nimelt liikumisvabadust, mittediskrimineerimist ja kodanike õigusi silmas pidades jätkata komisjonil kõigi tema käsutuses olevate vahendite kasutamist, et tühistada võimalikult kiiresti veel eksisteeriv „uutele” liikmesriikidele kehtestatud üleminekukord;
4. on mures kehtivate direktiivide, eriti vaba liikumise direktiivi kehva rakendamise pärast, mis põhjustab palju probleeme seoses vaba liikumise ja liidu kodanike muude õigustega, ning kutsub kõiki pooli üles ühenduse õigustikku korrektselt ja täielikult üle võtma ja rakendama;
5. kutsub komisjoni üles koostama loetelu takistustest, mis liidu kodanike ees seisavad, soovides isikute vaba liikumise ja teiste liidu kodanike jaoks loodud eeliste täielikku ja tõketeta kasutamist, ning palub komisjonil lisada tulemused tulemustabelisse, et tagada põhjalik ja tõhus tegelemine niisuguste takistustega;
6. leiab seoses uuringu Eurobarometer Flash 213 (Eurobaromeetri 2007. aasta uuring) tulemustega, mis näitasid, et üksnes 31 % vastanutest pidas end hästi informeerituks oma õigustest liidu kodanikena, et äärmiselt oluline on võtta vastu tõhus lähenemisviis teavitamise ja teabevahetuse suhtes, mille eesmärk on muuta liidu kodanikud teadlikuks oma õigustest ja kohustustest ning aidata neil omandada aktiivne roll ELi otsustusprotsessis, võimaldades seeläbi viia ellu tegelikku osalusdemokraatiat;
7. märgib kahetsusega, et viies aruanne liidu kodakondsuse kohta ei sisalda ühtegi konkreetset ettepanekut seoses kodanike õiguste kasutamise ja liikmesriikide kohustusega tagada kõnealused õigused praktikas; palub, et kuues aruanne oleks selles küsimuses ennetavam;
8. väljendab oma pettumust selle üle, et komisjon ei konsulteerinud viienda aruande ettevalmistamisel kodanikuühiskonnaga, ning loodab, et konsulteerimine toimub kuienda aruande ettevalmistamisel vastavalt komisjoni lubadustele;
9. kutsub komisjoni üles vaatama läbi oma programmi „Kodanike Euroopa”, et parandada teabevahetust liidu tavakodanikega ning tagada teabe laialdane levitamine; märgib, et struktuuriline toetus Brüsselis asuvatele mõttekodadele ja uurimisinstituutidele on küll oluline, ent sellised organisatsioonid ei teavita eriti inimesi väljaspool juba informeeritud isikute ringi; kutsub komisjoni üles suunama oma rahastamise raskuspunkti ümber Brüsselist väljaspool asuvatele piirkondlikele ja kohalikele kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite organisatsioonidele ning käivitama edaspidi programme, mis on sarnased väga eduka programmiga „Aktiivsed noored” (2007–2013), et aidata kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel teavitada elanikke nende õigustest liidu kodanikena; kuna mitmekeelsusega seotud ettepanekud ei tohiks piirduda peamiste ametlike/liikmesriigi keeltega, kutsub liikmesriike üles levitama teavet liidu kodakondsuse kohta ka piirkondlikes ja vähemuskeeltes;
10. on arvamusel, et pidades muu hulgas silmas nende liidu kodanike väikest arvu, kes on teise liikmesriigi residentid ja kes kasutavad elukohaliikmesriigis kas Euroopa Parlamendi või kohalikel valimistel oma õigust valida või olla valitud, samuti praktilisi takistusi, millega potentsiaalsed valijad oma õiguste kasutamisel liiga tihti silmitsi seisavad, tuleks näha 2009. aasta Euroopa Parlamendi valimisi võimalusena valmistada ette ja rakendada üleeuroopalist tegevuskava, mille eesmärk on arendada liidu kodanike ELi identiteeti ja suurendada nende teadlikkust oma õigustest;
11. soovib Euroopa integratsiooni edendamise nimel naiste ulatuslikumat osalemist poliitikas ja otsustusprotsessis; usub, et selleks tuleb naistele korraldada tõhusamaid teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, mille eesmärk on võimaldada neil kasutada liidu kodanikena täielikult oma õigusi, tegutseda aktiivsemalt poliitilistes rühmitustes, poliitikas ning oma elukohaliikmesriigi kohalike asutuste töös;
12. juhib tähelepanu vajadusele algatada paremaid ja tõhusamaid teabekampaaniaid, mille abil edendatakse liidu kodakondsusega kaasnevaid õigusi noorte hulgas, luues näiteks koolides ja ülikoolides kodakondsuse programmi, eesmärgiga valmistada noorem põlvkond ette kodanikuaktiivsuseks;
13. usub, et liikmesriigid peaksid lisama Euroopa mõõtme alg- ja keskhariduse õppekavadesse;
14. kutsub Euroopa ülikoole üles kasutama oma võimaluste piires kõiki finantsmeetmeid, et tõsta nende üliõpilaste protsenti, kes osalevad üliõpilasvahetustes Erasmuse programmi raames;

Neljapäev, 2. aprill 2009

15. palub komisjonil teha ettepanek võtta vastu konsolideeritud ja täpsustatud direktiivid, millega parandatakse vaba liikumist ja liidu kodanike muid õigusi teistes valdkondades, sealhulgas tööalane liikuvus, pensioni- ja sotsiaalõiguste ülekandmine ning akadeemiliste kraadide ja kutsekvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine;
16. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi territooriumil vabalt liikumise ja elamise õigust ei ole võimalik täielikult kasutada, enne kui teiste meetmete hulgas ei ole loodud ka tõhus kutsekvalifikatsioonide tunnustamise süsteem; nõuab seetõttu tungival, et komisjon ja liikmesriigid võimaldaksid oma vastavates pädevusvaldkondades tegutsedes suuremal arvul ühes liikmesriigis kutsekvalifikatsiooni omandanud liidu kodanikel asuda vastavale ametikohale ka mõnes teises liikmesriigis ning pidada kõnealust ametit asjaomase liikmesriigi kodanikega võrdsel tingimustel;
17. kutsub liikmesriike üles vaatama läbi oma kodakondsuseadused ja otsima võimalusi, et muuta mittekodanikele kodakondsuse saamine ja õiguste täielik kasutamine lihtsamaks, kaotades nii riigi kodanike ja mittekodanike vahelise diskrimineerimise, eriti liidu kodanike puhul;
18. on seisukohal, et soovitatav oleks ergutada kogemuste vahetamist mitmes liikmesriigis olemasolevate naturalisatsioonisüsteemide alal, et saavutada liidu kodakondsusega seotud kriteeriumide ja menetluste parem kooskõlastamine – piiramata üksikute liikmesriikide õigust määratleda kodakondsuse saamise ja kaotamise tingimused – ja seega vähendada erinevates õigussüsteemides esinenud diskrimineerimise juhtumeid;
19. on arvamisel, et liikmesriikides alaliselt elavad kodakondsuseta isikud on Euroopa Liidus erandlikus seisundis; on mures, et mõned liikmesriigid esitavad neile õigustamatuid nõudmisi või nõudmisi, mis ei pruugi olla otseselt vajalikud kodakondsuse saamiseks; kutsub sellega seoses neid liikmesriike üles otsima süstemaatiliselt õiglasi lahendusi, mis põhinevad rahvusvaheliste organisatsioonide soovitusel; usub, et liikmesriikides alaliselt elaval kodakondsuseta isikutel peaks olema õigus valida kohalikel valimistel;
20. tuletab liikmesriikidele, kohalikele omavalitsustele ja sisserändajatele meelde, et nõukogu kehtestatud sisserännanute Euroopa Liitu integreerimise poliitika ühiste aluspõhimõtete (14615/04) kõiki punkte tuleb kohaldada võrdselt;
21. on seisukohal, et sisserändajate integreerimine on peamine eeltingimus selleks, et nad saaksid kasutada elukohaliikmesriigis oma õigusi; kutsub liikmesriike seetõttu üles komisjoni 1. septembri 2005. aasta teatises „Ühine integratsioonikava - raamistik kolmandate riikide kodanike integreerimiseks Euroopa Liidus” (KOM(2005)0389) sätestatud soovitusi kiiresti ja täielikult ellu viima;
22. on seisukohal, et EL ja liikmesriigid kannavad jagatud vastutust edendada romide integratsiooni liidu kodanikena, et võimaldada romidel saada täielikku kasu ELi toetusmeetmetest, mille EL on näinud ette kõikide nende algatuste puhul, mille eesmärk on edendada romide õigusi ja nende kogukondade kaasamist nii hariduse, tööhõive kui ka ühiskonnas osalemise valdkonnas;
23. juhib tähelepanu sellele, et liidu kodakondsus tähendab õiguste kõrval ka kohustusi; juhib eelkõige tähelepanu kohustusele järgida selle riigi seadusi, kus konkreetne liidu kodanik elab, ning austada teise rahva kultuuri;
24. rõhutab, et keeleprobleeme või suhtlemisostkust ei tohiks kasutada keeldumispõhjusena juurdepääsuks sotsiaalsetele õigustele, milleks isikul võib liikmesriigi elanikuna olla õigus, see puudutab ka õigust saada sotsiaaltoetusi, mida annavad riiklikud või kohalikud ametiasutused;
25. kutsub komisjoni üles uurima laste riiklike hoolekandeesutuste rolli ja toimimist tagamaks, et järgitakse liidu kodanike võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise põhimõtteid; rõhutab, et vanematel tuleks lubada rääkida oma lastega emakeeles ning rahvust või keelt ei tohiks kasutada põhjusena keelata vanematel juurdepääs oma lapsele;
26. kordab oma nõuet liikmesriikidele, et nad austaksid liidu kodanike õigust reisida ELi piires kas kehtiva riikliku isikutunnistuse või kehtiva passiga ega piiraks julgeoleku kaalutlustel või muudel põhjustel sellist liikumist eriti lennu- ja merereisidel;

Neljapäev, 2. aprill 2009

27. kutsub liikmesriike ja kohalikke omavalitsusi üles võtma lisameetmeid, et hõlbustada liidu kodanike liikumist liikmesriikide vahel, eriti mis puudutab praktilisi küsimusi, nagu elukohaga seotud dokumentide ja töölubade väljastamine ning sõidukite registreerimisandmete ülekandmine, isikute ja sõidukite kindlustuspoliiside tunnustamine, kui need on välja antud teises liikmesriigis, ravikaartide ülekandmine, ravikulude hüvitamise selged eeskirjad ja paljud muud küsimused, mis tekitavad tihtilugu probleeme, vaatamata pingutustele ühtlustada neid ELi tasandil; ning kutsub komisjoni üles koguma kogu asjakohast teavet ja tegema selle liidu kodanikele kättesaadavaks;

28. soovib kujundada välja Euroopa õigusala, et tagada isiklikku ja perekonnaelu puudutavate kodakondsuse piiriüleste aspektide tõhus kaitse ühiste eeskirjadega rahvusvahelise eraõiguse alal; nõuab seetõttu tungival, et komisjon töötaks välja ühtse lähenemisviisi ja esitaks vajalikud õigusakti ettepanekud;

29. palub komisjonil teha kättesaadavaks rahalised vahendid, et pakkuda ELi siseste rändajatega tegelevatele liikmesriikide kohaliku ja piirkondliku tasandi avalikele teenistujatele koolitust nende vastutusalas kohaldatavate põhiliste EÜ õigusaktide kohta, ning aidata ametiasutustel vastata küsimustele, mis käsitlevad võimalikke erinevusi ja konflikte riiklike ja EÜ õigusaktide vahel; tervitab sellega seoses komisjoni pakutavat veebipõhist probleemide lahendamise võrgustikku SOLVIT ning nõuab selle jätkuvat arendamist ja edendamist; loodab, et inim- ja finantsressursside suurendamisega aitavad liikmesriigid edendada riiklikke SOLVITi keskusi; nõuab tungival, et kohalikud ja piirkondlikud asutused ning liikmesriigid teeksid koostööd heade tavade vahetamisel ning ühendusesiseste rändajate olukorraga tegelemiseks tõhusate viiside otsimisel;

30. on arvamusel, et kõiki kodanikke tuleks rohkem teavitada teabeteenistusest „Europe Direct” ning soovib selleks komisjonil koordineerida ELi tasandil meediakampaaniat; kutsub komisjoni üles jälgima teabeteenistusega „Europe Direct” ja võrgustikuga SOLVIT seotud veebisaitide levikut ning koondama põhitavet ja -kontakte konkreetsetele tugiveebisaitidele;

31. kutsub komisjoni üles koostama Euroopa tarbijate õiguste hartat, et kodanikel oleks võimalik nende kõige sagedasemaid probleeme puudutavale teabele kergesti ligi pääseda;

32. tunneb heameelt komisjoni dokumendi üle „Tegevuskava tervikliku lähenemise kohta kodanikele ja ettevõtetele pakutavate siseturu abiteenuste osutamisele” (SEK(2008)1882), mille eesmärk on vältida kontaktpunktide killustumist ning, nagu rõhutatakse teenuste direktiivis ⁽¹⁾, mis ergutab teenuste ja kaupade jaoks ühtsete kontaktpunktide loomist igas liikmesriigis;

33. tuletab liikmesriikidele ja kohalikele omavalitsustele meelde, et liidu kodakondsuse kontseptsioon sisaldab mittediskrimineerimise põhimõtet, mis kehtib kõigi liidu kodanike, mitte üksnes antud liikmesriigi kodanike kohta; nõuab tungival, et komisjon analüüsiks põhjalikumalt ELi siseste rändajate olukorda ning võtaks asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nad saaksid oma õigusi liidu kodanikena tegelikult teostada;

34. juhib tähelepanu sellele, et vaba liikumise õigus on liidu kodakondsuse tähtis element, ja peab seega väga häirivaks asjaolu, et ükski liikmesriik ei ole veel vaba liikumise direktiivi täielikult ja nõuetekohaselt rakendanud;

35. tervitab komisjoni algatust edendada vaba liikumise direktiivis sätestatud uute eeskirjade tundmist, sh direktiivi 2004/38/EÜ juhendi avaldamist; kuid avaldab kahetsust selle üle, et 19 keeles avaldatud juhendi 16 000 eksemplari on liiga vähe võrreldes ELi elanike koguarvuga; kutsub komisjoni üles tagama, et see teave tehakse laialdaselt kättesaadavaks kohalikele ja piirkondlikele asutustele, mis on paljude kodanike jaoks esmane teabeallikas, ning kuna just kohalikul tasandil on kõige rohkem probleeme ja rikkumisi seoses liidu kodanike õigustega;

36. rõhutab, et liidu kodakondsusest tulenev õigus vabalt liidu territooriumil liikuda ja elada avaldab pereelule ning naiste hariduslikele ja kutsevalikutele väga suurt mõju; kutsub seetõttu komisjoni üles arvestama naiste spetsiifiliste vajadustega selles vallas;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36).

Neljapäev, 2. aprill 2009

37. tuletab meelde vaba liikumise direktiivi sätteid, millega antakse liidu kodanikele õigus elada teises liikmesriigis, tingimusel et nad ei ole koormaks sotsiaalabisüsteemile; märgib siiski, et liikmesriigid peaksid täitma Euroopa Kohtu otsuseid ⁽¹⁾, millega esitati direktiivi silmas pidades väljendi „piisavad vahendid” tähenduse tõlgendus;

38. kutsub komisjoni üles hoolikalt kontrollima, et üksikutes liikmesriikides kehtivate seaduste ja tavadega ei rikutaks liidu kodanikele EÜ asutamislepingu ja vaba liikumise direktiiviga antud õigusi, eriti seoses niisuguste mõistetega nagu „piisavad vahendid”, „põhjendamatu koorem vastuvõtva liikmesriigi sotsiaalabisüsteemile”, „kaalukad avaliku korra või julgeoleku kaalutlused” ning „otsene oht avalikule julgeolekule”; kutsub komisjoni lisaks tagama praktikas toimivad menetluslikud tagatised koos õiguskaitse korraldusega ning võimaluse pöörduda kohtusse seoses väljasaatmismeetmetega; tuletab meelde, et vaba liikumise põhiõiguse igasugust piiramist tuleb tõlgendada kitsas tähenduses;

39. kutsub liikmesriike üles hoiduma vaba liikumise õiguse rakendamisel liidu kodanike ja nende pere-liikmete koormamisest liigse bürokraatiaga, mis ei ole selgesõnaliselt sätestatud vaba liikumise direktiivis ja on vastuolus ühenduse õigusega ning takistab kasutada õigust, mis haldusmenetluste läbiviimist kõrvale jättes on EÜ asutamislepingus sellisena ette nähtud; juhib liikmesriikide tähelepanu nende kohustusele lihtsustada vaba liikumise õiguse kasutamisega seotud haldusmenetluste täitmist;

40. kutsub liikmesriike üles hoiduma niisuguste õigusaktide vastuvõtmisest, millega kehtestatakse liidu kodanike suhtes liiga karme või diskrimineerivaid karistusi, näiteks kinnipidamine vastuvõtva liikmesriigi territooriumilt tagasisaatmise korral, selle tõsiasja raskendavaks asjaoluks lugemine, kui liidu kodanik, kes on pannud toime õigusrikkumise, on varem ebaseaduslikult elanud teises liikmesriigis, või kriminaalkuriteos süüdi mõistetud liidu kodaniku automaatne tagasisaatmine;

41. tervitab soojalt komisjoni kavatsust lisada Stockholmi programmi meetmed, mille eesmärk on käsitleda probleeme, millega liidu kodanikud oma elu jooksul ELis silmitsi seisavad; palub komisjonil teha selle raames ettepanekud asjakohaste meetmete kohta, kaasa arvatud tsiviilõiguse valdkonnas, et rakendada lõpuks võrdse kohtlemise põhimõtet mitte üksnes kaupade, kapitali ja teenuste, vaid ka isikute suhtes, diskrimineerimata EÜ asutamislepingu artiklis 13 loetletud asjaolude alusel, sest praegune olukord takistab vaba liikumist ja on vastuolus Euroopa ühiste väärtustega – võrdsuse ja mittediskrimineerimisega;

42. rõhutab, et tõhusa integratsioonipoliitika vältimatu tingimus on tagada õigus valida ja olla valitud elukohaliikmesriigi kohalikel valimistel;

43. kutsub liikmesriike üles tagama, et kõigile alaliselt teises liikmesriigis elavatele liidu kodanikele antaks kogu vajalik teave nende õiguse kohta valida kohalikel ja Euroopa Parlamendi valimistel;

44. peab kahetsusväärseks, et nendest liidu kodanikest, kes elavad muus liikmesriigis, kasutavad vaid vähesed oma elukohas õigust valida ja olla valitud kas Euroopa Parlamendi või kohalikel valimistel; märgib praktilisi takistusi, millega potentsiaalsed valijad liigagi sageli oma õiguste kasutamisel kokku puutuvad; nõuab tungivalt, et komisjon, liikmesriigid ja kohalikud omavalitsused käivitaksid eelseisvaid 2009. aasta Euroopa Parlamendi valimisi silmas pidades üleeuroopalised tõhusad teabekampaaniad liidu kodanike valimisõiguste kohta ning annaksid praktilist nõu, kuidas valimisõigusi kohalikul tasandil kasutada;

45. kutsub liikmesriike üles algatama riiklikus ja kohalikus meedias, kaasa arvatud televisioonis, raadios ja internetis, teabekampaaniaid ELi ametlikes keeltes, selleks et informeerida liidu kodanikke nende õigusest valida ja olla valitud ning samuti registreerimismenetlustest, mis peaksid olema võimalikult lihtsad;

⁽¹⁾ Muude kohtuasjade seas: C-424/98: komisjon vs. Itaalia Vabariik ja C-184/99: Grzelczyk.

Neljapäev, 2. aprill 2009

46. tervitab komisjoni sammu muuta nõukogu 6. detsembri 1993. aasta direktiivi 93/109/EÜ, millega sätestatakse üksikasjalik kord, mille alusel liikmesriigis elavad, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanikud saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel (¹), võttes meetmeid kandidaatide ja liikmesriikide koormuse vähendamiseks;

47. nõuab, et kõigis liikmesriikides viidaks läbi Euroopa Parlamendi valimiste menetluse vajalikud reformid, et muuta kõnealune menetlus sarnasemaks ning leida viise liidu kodanikuaktiivsuse edendamiseks, ning nõuab, et pärast reformide elluviimist korraldataks asjakohased teabekampaaniad;

48. märgib, et muus kui oma päritoluliikmesriigis elavate liidu kodanike jaoks on olulisi erinevusi seoses nende päritoluliikmesriigis toimuvate parlamendivalimiste valimisõigusega; taunib asjaolu, et paljud liidu kodanikud leiavad end seepärast olukorrast, kus nad on ilma jäetud valimisõigusest nii oma päritoluliikmesriigis kui ka oma uues elukohaliikmesriigis; nõuab liikmesriikidelt koostöö tegemist, et oma päritoluliikmesriigist väljaspool elavad valijad saaksid täiel määral kasutada valimisõigust oma elukohaliikmesriigis, selleks tuleb luua piisaval arvul kogu territooriumi hõlmavaid valimisjaoskondi ning lihtsustada valijate registreerimist; kutsub liikmesriike lisaks üles võtma vastu vajalikud õigusnormid, et tagada valimisõigus kõigile liidu kodanikele, kes on riiklike parlamendivalimiste ajal läbisõidul teises liikmesriigis;

49. on seisukohal, et erakondade tekkimine ja levimine Euroopa tasandil on kõige tõhusam viis, et tagada liidu kodanikule, kes elab liikmesriigis, mille kodanik ta ei ole, õigus valimistel kandideerida; loodab seega, et üleeuroopalisi erakondi tugevdatakse, ka suurema finantstoetuse abil;

50. palub komisjonil, nõukogul ja liikmesriikidel parandada EÜ asutamislepingu artikli 19 tegelikku tõhusust, tagades kõigile liidu kodanikele õiguse saada oma elukohaliikmesriigi erakondade liikmeks;

51. on seisukohal, et liidu kodakondsus tagab kõigile liidu kodanikele samad õigused, olenemata sellest, kas nende elukoht asub liidu territooriumil või kolmandas riigis; nõuab tungivalt, et komisjon analüüsiks väljaspool liidu territooriumi elavate liidu kodanike olukorda ning võtaks asjakohaseid meetmeid nende kodanikuõiguste jõustamiseks;

52. tuletab meelde, et EÜ asutamislepingu artikli 20 kohaselt on liidu kodanikul kolmanda riigi territooriumil, kus ei ole esindatud see liikmesriik, mille kodanik ta on, õigus saada kaitsset iga teise liikmesriigi diplomaatilistelt ja konsulaarastutustelt samadel tingimustel kui kõnealuse teise liikmesriigi oma kodanikel, ning rõhutab sellise sätte olulisust põhimõttelisel tasandil, tunnustamaks liidu kodakondsuse välismõõdet;

53. tervitab komisjoni 5. detsembri 2007. aasta teatises esitatud tegevuskava aastateks 2007–2009 „Tõhus diplomaatiline ja konsulaarkaitse kolmandates riikides: Euroopa Liidu panus” (KOM(2007)0767); kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tõhusamalt rakendama soovitusi, mis on välja toodud komisjoni 28. novembri 2006. aasta rohelises raamatus Euroopa Liidu kodanike diplomaatilise ja konsulaarkaitse kohta kolmandates riikides (KOM(2006)0712) ning Euroopa Parlamendi 11. detsembri 2007. aasta samateemalises resolutsioonis (²);

54. palub liikmesriikidel, kes ei ole seda veel teinud, trükkida EÜ asutamislepingu artikkel 20 oma riigi passidesse kõrvuti riikliku teabega, nagu seda on nõutud Barnier' aruandes ja nõukogu 15. juuni 2006. aasta järeldustes; kutsub komisjoni üles varustama passe väljastavaid ameteid kõikides liikmesriikides trükisega, mis seletab neid õigusi ja annab ülevaate EÜ asutamislepingu artiklit 20 toetavatest meetmetest; nõuab selle trükise jagamist isikutele, kes saavad kätte uue passi; kutsub komisjoni üles looma portaalis *Europa* eraldi veebilehe, kus jagatakse praktilist teavet konsulaarkaitse kohta ja lihtsustatakse juurdepääsu liikmesriikide koostatud reisiteabele, nagu on nõutud komisjoni 2007. aasta tegevuskavas;

(¹) EÜT L 329, 30.12.1993, lk 34.

(²) ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 120.

Neljäpäev, 2. aprill 2009

55. nõuab tungivalt, et komisjon looks tasuta Euroopa telefoniliini, mis tuleb ära märkida passis koos EÜ asutamislepingu artikliga 20 ning mille abil saavad liidu kodanikud hädaolukorras küsida liikmesriikide konsulaatidelt teavet oma emakeeles, et tagada neile vajalik abi;
56. kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma vastu uusi direktiive ja muid meetmeid, mis tugevdavad ühenduse õigustikku diplomaatilise ja konsulaarkaitse valdkonnas, ning kehtestama õiguslikult siduvad eeskirju EÜ asutamislepingu artikli 20 rakendamiseks;
57. kutsub liitu üles võtma lisameetmeid, et kaitsta oma kodanikke kolmandates riikides, sealhulgas meetmeid, mis hoiaksid ära liidu kodanike suhtes surmanuhtluse kohaldamise;
58. kutsub liikmesriike üles täitma nõuetekohaselt EÜ asutamislepingu artiklis 20 sätestatud kohustust, kehtestama omavahel vajalikud eeskirjad ja alustama rahvusvahelisi läbirääkimisi, mis on vajalikud liidu kodanike kaitse tagamiseks väljaspool Euroopa Liitu, pöörates erilist tähelepanu siduvate tegevusprotokollide heakskiitmisele, mida kolmandates riikides asuvad konsulaarteenistused peavad järgima hädaolukorra või julgeoleku- või humanitaarkriisi korral;
59. tervitab nõukogu poolt hiljuti vastuvõetud Euroopa Liidu suuniseid konsulaarjuhuriigi mõiste rakendamise kohta ⁽¹⁾, mis käsitlevad juhuriigi määramist suure kriisi korral ning nõuab EÜ asutamislepingu artikli 20 laiemat tõlgendamist seoses diplomaatilise ja konsulaarkaitsega, mida praegu liidu kodanikele võimaldatakse;
60. kutsub komisjoni üles jätkama kõikide liikmesriikide ja liidu kodanike nimel läbirääkimisi viisavaba reisimise üle kolmandatesse riikidesse; tõdeb ebaõiglust, mis kaasneb sellega, et mõnedele liidu kodanikele kehtivad viisanõuded, samas kui teised saavad reisida riiklike viisavabaduse programmide alusel;
61. on seisukohal, et petitsiooniõiguse kui liidu kodanike põhiõiguse staatus peaks komisjoni kohustama vähemalt selleks, et ta esitab piisavad põhjendused, miks ta ei järgi Euroopa Parlamendi soovitusi;
62. kutsub nõukogu ja komisjoni üles tihendama koostööd Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni ja Euroopa Ombudsmaniga, nii et iga liidu kodanik saaks oma õigusi tõhusamalt kasutada;
63. tervitab Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti loomist ja nõukogu 19. aprilli 2007. aasta otsuse 2007/252/EÜ (millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi „Põhiõigused ja õigusasjad” raames eriprogramm „Põhiõigused ja kodakondsus”) ⁽²⁾ vastuvõtmist, mille eesmärk on edendada põhiõiguste, sealhulgas liidu kodakondsusest tulenevate õiguste austamisel põhineva Euroopa ühiskonna arendamist;
64. kutsub liikmesriikide parlamente üles osalema rohkem vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamises; liikmesriikide parlamentide ja ELi institutsioonide vaheline koostöö peaks lihtsustama riiklike õigusaktide ja tavade kohandamist ELi õiguse rakendamisel ning parandama suhtlust kodanikega, muutes nad teadlikuks liidu kodaniku staatusega kaasnevatest õigustest;
65. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 317, 12.12.2008, lk 6.

⁽²⁾ ELT L 110, 27.4.2007, lk 33.

Neljapäev, 2. aprill 2009

ELi ja Valgevene vahelise dialoogi poolaastapõhine hindamine

P6_TA(2009)0212

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon Euroopa Liidu ja Valgevene dialoogi poolaastapõhise hindamise kohta

(2010/C 137 E/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone olukorra kohta Valgevenes, eelkõige 15. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni ELi Valgevene-strateegia kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 16. märtsi 2009. aasta järeldusi Valgevene kohta, mille kohaselt jätkatakse viisakeelu rakendamise edasilükkamist Valgevene ametnike, sealhulgas president Aleksander Lukašenka suhtes ja pikendati nende vastu suunatud piiravaid meetmeid;
 - võttes arvesse komisjoni 3. detsembri 2008. aasta teatist idapartnerluse kohta (COM(2008)0823);
 - võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2006. aasta avaldust Euroopa Liidu valmisoleku kohta uuendada Euroopa naabruspoliitika raames suhteid Valgevene ja tema rahvaga;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et nõukogu kinnitas oma eespool mainitud 16. märtsi 2009. aasta järeldustes oma valmisolekut süvendada oma suhteid Valgevenega sõltuvalt sellest, kuidas Valgevene edendab demokraatiat, inimõigusi ja õigusriigi põhimõtteid, ja toetada Valgevenet nende eesmärkide saavutamisel;
- B. arvestades, et nõukogu on hinnanud Valgevenes toimunud arengut pärast 2008. aasta oktoobri otsust teatud Valgevene ametnike suhtes kohaldatavate reisipiirangute rakendamise ajutise peatamise kohta, ning on otsustanud kooskõlas nõukogu ühises seisukohas 2008/844 /ÜVJP ⁽²⁾ sätestatud tingimustega säilitada üheksa kuu jooksul nende reisipiirangute rakendamise ajutine peatamine;
- C. arvestades, et nõukogu otsustas vastavalt ühisele seisukohale 2006/276/ÜVJP pikendada teatud Valgevene ametnike vastu suunatud piiravaid meetmeid;
- D. arvestades, et Euroopa Liit on jätkuvalt mures inimõiguste olukorra ja inimõiguste hiljutiste rikkumiste pärast Valgevenes;
- E. arvestades, et vastuseks Valgevene tehtud edusammudele on komisjon juba alustanud Valgevenega tugevdatud dialoogi sellistes valdkondades nagu energia, keskkond, toll, transport ja toiduohutus ning kinnitanud oma valmisolekut laiendada veelgi mõlemale poolele kasulike tehniliste läbirääkimiste ulatust võttes aluseks, et ühtegi plaani ehitada ELi piirile Lääne standarditele mittevastav tuumaelektrijaam ei võeta läbirääkimistel arutlusele;
- F. arvestades, et nõukogu kaasas Valgevene idapartnerluse algatusse, mille komisjon algatas oma eelpool nimetatud 3. detsembri 2008. aasta teatisega eesmärgiga suurendada koostööd mitme Ida-Euroopa riigiga;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0027.

⁽²⁾ Nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/844/ÜVJP, millega muudetakse ühist seisukohta 2006/276/ÜVJP, mis käsitleb teatud Valgevene ametnike vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 300, 11.11.2008, lk 56).

Neljapäev, 2. aprill 2009

- G. arvestades, et Valgevene välisminister Sjargei Martinau on teatanud, et Valgevene suhtub idapartnerluse algatuses osalemisse positiivselt, lisades et Valgevene kavatseb selles algatuses osaleda;
- H. arvestades, et ajakirjanike kaitse komitee on kutsunud Valgevene ametivõime üles uuendama Poola suurima päevalehe Gazeta Wyborcza kohaliku korrespondendi Andrzej Poczobuti akrediteeringut ning uurima tema ja tema perekonnaliikmete hiljutist tagasikiusamist Valgevene lääneosas asuvas Grodna linnas valitsuse poliitika kritiseerimise tõttu; arvestades, et Andrzej Poczobuti trahviti 17. märtsil 2009. aastal 148 euroga Valgevene Poolakate Liidu kohtumisest tehtud reportaaži eest,
1. toetab nõukogu otsust pikendada Valgevene teatud ametnike vastu suunatud piiravaid meetmeid veel ühe aasta võrra ja samaaegselt jätkata nendele ametnikele kehtestatud reisi piirangute rakendamise peatamist üheksaks kuuks;
 2. on jätkuvalt mures inimõiguste olukorra ja inimõiguste hiljutiste rikkumiste pärast Valgevenes; ootab lähitulevikus inimõigustealase dialoogi algatamist Valgevenega;
 3. tunneb heameelt tihedama kõrgetasemelise dialoogi üle Euroopa Liidu ja Venemaa vahel, kaasa arvatud kahepoolsete kontaktide üle, ja komisjoni algatatud tihedama tehnilise koostöö üle, sest see on võimalus vastastikuse arusaama saavutamiseks ning osapoolte ühiste huvidega seotud probleemide ja teemadega tegelemiseks;
 4. on veendunud, et Euroopa Liidu ja Valgevene vahelise dialoogi süvendamine peab sõltuma opositsiooni meeleavaldustel osalejate ja inimõigusaktivistide tegutsemisvabadusele kehtestatud piirangute kaotamisest ning nende vastu suunatud vägivalda lõpetamisest; nõuab sellega seoses ettevõtjate Mikalai Autukovitši, Juri Liavonau ja Uladzimir Asipenka ja noorte opositsiooni aktivisti Artsiom Dubski viivitamatut vabastamist ning samuti 2008. aasta jaanuaris toimunud demonstratsioonil 11 osalenud isiku liikumisvabadusele kehtestatud piirangute läbivaatamist;
 5. tervitab ja ergutab lisaks Valgevene koostöö jätkumist Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Demokraatlike Institutsioonide ja Inimõiguste Bürooga (OSCE/ODIHR) valimisi käsitlevate õigusaktide valdkonnas;
 6. nõuab, et Valgevene demokraatlik opositsioon ja kodanikuühiskond kaasataks Euroopa Liidu ja Valgevene dialoogi;
 7. kutsub Valgevene valitsust üles tegema järgmise üheksa kuu jooksul olulisi edusamme järgmistes valdkondades:
 - Valgevene valimisseadustiku reformimine, et tagada opositsiooni liikmete esindatus kõikide tasandite valimiskomisjonides ning läbipaistvus ja usaldusväarsus häälte lugemisel;
 - kõikidele meediaväljaannetele võrdsete õiguste andmine, tühistades keelu levitada sõltumatut trükiajakirjandust riikliku müügivõrgustiku „Sajuzdruk“ (kioskid) ja Valgevene riikliku postiteenistuse „Belpošta“ kaudu; Valgevene kriminaalkodeksi artiklite 367, 368, 369 ja 369-1 kehtetuks tunnistamine – nimetatud sätteid on sageli kuritarvitatud ajakirjanike tagakiusamiseks nende kutsealase aktiivsuse eest; kõikide ajakirjanike, kaasa arvatud välismaiste meediaväljaannete jaoks töötavate ajakirjalike akrediteerimise korra lihtsustamine;
 - ühinemis- ja kogunemisvabaduse tagamine, tunnistades kehtetuks Valgevene kriminaalkodeksi artikli 193-1, mille põhjal saab kriminaalvastutusele võtta registreerimata avalike ühenduste, poliitiliste parteide ja fondide tegevuses osalemise eest; usuvabaduse tagamine;
 - poliitiliste õiguste ja vabaduste tagamine, lõpetades inimeste poliitilistel põhjustel töölt vallandamise ja ülikoolidest väljaheitmise; sõjaväeteenistusest kõrvalehoidmisest tuleneva tagakiusamise lõpetamine ja üliõpilaste seisukohtade tõttu nende ülikoolidest väljaheitmise lõpetamine; paljude noorte aktivistide, nagu Franak Viačorka, Ivan Šyla ja Zmiter Fedaruki, hiljutised sunduslikku väeteenistusse võtmise juhtumite (mis võrduvad riigipoolse pantvangide võtmisega) läbivaatamine;

Neljapäev, 2. aprill 2009

8. kutsub Valgevene valitsust üles kehtestama surmanuhtluse kaotamist silmas pidades viivitamatult moratooriumi kõikide surmamõistmistele ja hukkamistele suhtes, nagu on ette nähtud ÜRO Peaassamblee 18. detsembri 2007. aasta resolutsioonis 62/149 surmanuhtluse täideviimisele moratooriumi kehtestamise kohta, ning muutma kohe kõik surmaotsused vanglakaristusteks; viima siseriiklikud õigusaktid vastavusse kohustustega, mis Valgevene on inimõigusi käsitlevate rahvusvaheliste lepingute raames võtnud, ja tagama, et õiglase kohtumõistmise rahvusvahelisi standardeid järgitakse täpselt;
9. kutsub Valgevene ametivõime üles tunnustama Valgevene Poolakate Liitu, mida juhib Angelika Borys, kes valiti 15. märtsil 2009 tagasi Poolakate Liidu kongressi esinaiseks;
10. kutsub nõukogu ja komisjoni üles kaaluma, juhul kui Valgevene täidab eespool nimetatud kriteeriumid üheksa kuu jooksul, alalist reisipiirangute kaotamist ja meetmeid, mis aitaksid kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele arengule ning kiirendaksid Valgevene taasintegreerimist Euroopa demokraatlike riikide hulka;
11. kutsub nõukogu ja komisjoni üles jätkama tegevust Valgevene kodanike viisamenetluste lihtsustamiseks, kuna see on oluline vahend, et saavutada ELi Valgevene-poliitika peamist eesmärki – Valgevene kaasamine Euroopas ja selles piirkonnas toimuvatesse protsessidesse ja demokratiseerumise protsessi pöördumatuks muutmine; nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon kaaluksid sellega seoses võimalust alandada Valgevene kodanike jaoks Schengeni territooriumile sisenemisel nõutava viisa lõivu ja lihtsustada viisade saamise korda;
12. kutsub komisjoni üles kasutama igakülgset ja tõhusalt ära võimalusi toetada Euroopa demokraatia ja inimõiguste algatuse⁽¹⁾ (EIDHR) kaudu demokraatia ja kodanikuühiskonna arengut Valgevenes; nõuab tungivalt, et komisjon teavitaks parlamenti korrapäraselt ja igakülgset EIDHri rahalise abi kulutamisest;
13. palub komisjonil toetada rahaliselt Valgevene sõltumatut telekanalit Belsat ja nõuda Valgevene valitsuselt tungivalt Belsati ametlikku registreerimist Valgevenes; palub nõukogul ja komisjonil nõuda tungivalt, et Valgevene valitsus võimaldaks hea tahte ja positiivse muutuse märgina Valgevene Euroopa Humanitaarteaduste Ülikoolil, mis on eksiilis Vilniuses, seaduslikult naasta Valgevenesse, nii et tööpoolest oleks tagatud, et tal lastakse vabalt tegutseda ja taastada oma tegevus normaalsetes tingimustes edasiseks arenguks Minskis ja lubada eelkõige ülikoolil 2009. aasta jooksul taasavada oma raamatukogu Minskis, andes selleks ruumid ja luues tingimused kõigile avatud ja kättesaadavate ulatuslike valgevene-, vene-, inglise-, saksa- ja prantsuskeelsete raamatute kogude jaoks;
14. palub nõukogul ja komisjonil kaaluda meetmeid, parandamaks ärikliimat, kaubandust, investeerimist, energia ja transpordi infrastruktuuri ning piiriülest koostööd ELi ja Valgevene vahel, et anda panus Valgevene kodanike heaolu ja jõukuse arengusse ning edendada nende võimalusi suhelda Euroopa Liiduga ning sinna vabalt reisida;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, OSCE Parlamentaarsele Assambleele ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarsele Assambleele, SRÜ sekretariaadile ning Valgevene valitsusele ja parlamendile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1889/2006 rahastamisvahendi loomise kohta demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas (demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend) (ELT L 386, 29.12.2006, lk 1).

Neljäpäev, 2. aprill 2009

Euroopa südametunnistus ja totalitarism

P6_TA(2009)0213

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon Euroopa südametunnistuse ja totalitarismi kohta

(2010/C 137 E/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni;
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 9. detsembri 1948. aasta resolutsiooni 260(III)A genotsiidi kohta;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 6 ja 7;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;
 - võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2008. aasta raamotsust 2008/913/JSK teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse vahenditega ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 25. jaanuari 2006. aasta resolutsiooni 1481 totalitaarsete kommunistlike režiimide kuritegude rahvusvahelise hukkamõistu vajalikkuse kohta;
 - võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta deklaratsiooni 23. augusti kuulutamise kohta üleeuroopaliseks stalinismi ja natsismi ohvrite mälestamise päevaks ⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma arvukaid varasemaid resolutsioone demokraatia ning põhiõiguste ja -vabaduste austamise kohta, sealhulgas 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Teise maailmasõja 8. mail 1945. aastal Euroopas lõppemise kuuekümnenda aastapäeva kohta, ⁽³⁾23. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni holodomori mälestamise kohta ⁽⁴⁾ ja 15. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni Srebrenica kohta ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse maailma erinevates piirkondades moodustatud tõe ja õiguse komisjone, mis on aidanud paljude endiste autoritaarsete ja totalitaarsete režiimide all elanud inimestel saada üle oma erimeelsustest ja jõuda leppimiseni;
 - võttes arvesse avaldusi, mille tegid Euroopa Parlamendi president ja fraktsioonid 4. juulil 2006. aastal, 70 aastat pärast kindral Franco riigipöört Hispaanias;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,
- A. arvestades, et ajaloolased on ühel meelel selles, et ajaloolisi fakte ei ole võimalik täiesti objektiivselt tõlgendada ning et objektiivseid ajaloolisi narratiive ei ole olemas; arvestades, et kutselised ajaloolased kasutavad mineviku uurimiseks siiski teaduslikke vahendeid ja püüavad olla võimalikult erapooletud;
- B. arvestades, et ühelgi poliitilisel organil või erakonnal ei ole monopoli ajaloo tõlgendamisel ning ükski poliitiline organ või erakond ei saa väita, et on objektiivne;
- C. arvestades, et ajalooliste faktide ametlikke poliitilisi tõlgendusi ei tohiks kehtestada parlamentide enamusotsustega; arvestades, et parlament ei saa anda seadusi mineviku tõlgendamise kohta;

⁽¹⁾ ELT L 328, 6.12.2008, lk 55.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0439.

⁽³⁾ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 392.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0523.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0028.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- D. arvestades, et Euroopa integratsiooniprotsessi üks peamine eesmärk on tagada põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamine tulevikus, ning arvestades, et asjakohased mehhanismid kõnealuse eesmärgi saavutamiseks on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklites 6 ja 7;
- E. arvestades, et ajaloo väärtõlgendused võivad innustada alternatiive välistavat poliitikat ning õhutada seega vihkamist ja rassismi;
- F. arvestades, et Euroopa traagilise mineviku mälestust tuleb hoida elus, et avaldada austust ohvritele, mõista hukka kuritegude toimepanijad ning panna alus tõel ja mäletamisel põhinevale leppimisele;
- G. arvestades, et 20. sajandil küüditasid, vangistasid, piinasid ja mõrvasid totalitaarsed ja autoritaarsed režiimid Euroopas miljoneid ohvreid; arvestades, et sellest hoolimata tuleb tunnustada holokausti ainukordsust;
- H. arvestades, et Lääne-Euroopa valitsev ajalooline kogemus oli natsism, samas kui Ida- ja Kesk-Euroopa riigid kogesid nii kommunismi kui ka natsismi; arvestades, et tuleb edendada nende riikide kahekordse diktatuuripärandi mõistmist;
- I. arvestades, et algusest peale on Euroopa integratsioon olnud reaktsiooniks kannatustele, mida põhjustasid kaks maailmasõda ja natside hirmuvalitsus, mis tõi kaasa holokausti, ning totalitaarsete ja ebademokraatlike kommunistlike režiimide laienemisele Kesk- ja Ida-Euroopas, samuti on see olnud viis ületada sügavad lõhed ja vaenulikkus Euroopas koostöö ja integratsiooni abil ning lõpetada sõda ja kindlustada demokraatiat Euroopas;
- J. arvestades, et Euroopa integratsiooniprotsess on olnud edukas ja selle tulemusel on sündinud Euroopa Liit, mis hõlmab Kesk- ja Ida-Euroopa riike, kes elasid Teise maailmasõja lõpust kuni 1990. aastate alguseni kommunistlike režiimide all, ning arvestades, et pikka aega fašistlike režiimide all kannatanud Kreeka, Hispaania ja Portugali varasem ühinemine aitas kindlustada demokraatiat Lõuna-Euroopas;
- K. arvestades, et ühinenud Euroopa on võimalik ainult siis, kui suudetakse luua ühine vaatenurk oma ajaloole, tunnustatakse natsismi, stalinismi ning fašistlikke ja kommunistlikke režiime ühise pärandina ning viiakse läbi aus ja põhjalik arutelu nende möödunud sajandi kuritegude üle;
- L. arvestades, et 2009. aastal tähistab taasühinenud Euroopa Kesk- ja Ida-Euroopa kommunistlike diktatuuride kokkuvarisemise ja Berliini müüri langemise 20. aastapäeva, mis peaks pakkuma võimaluse tõsta teadlikkust minevikust ja tunnustada demokraatlike kodanikualgatuste rolli ning andma ajendi ühtekuuluvustunde tugevdamiseks;
- M. arvestades, et tähtis on meeles pidada ka neid, kes astusid aktiivselt vastu totalitaarsele võimule ja kes peaksid totalitaarse ajastu kangelastena leidma koha eurooplaste teadvuses oma pühendumuse, au ja vaprust ning ideaalidele ustavaks jäämise tõttu;
- N. arvestades, et ohvrite seisukohast ei ole tähtsust, milline režiim ja mis põhjusel võttis neilt vabaduse, piinas neid või mõrvas nad,
1. avaldab austust kõikidele totalitaarsete ja ebademokraatlike režiimide ohvritele Euroopas ning nendele, kes võitlesid hirmuvalitsuse ja rõhumise vastu;
 2. kinnitab pühendumist rahumeelsele ja jõukale Euroopale, mis rajaneb inimväärikuse, vabaduse, demokraatia, võrdsuse, õigusriigi põhimõtete ja inimõiguste austamise väärtustel;
 3. rõhutab, kui tähtis on hoida mineviku mälestust elus, sest ilma tõe ja mäletamiseta ei saa olla leppimist; kinnitab veel kord oma ühtset vastuseisu igasugusele totalitaarsele võimule, olenemata selle ideoloogilisest taustast;
 4. tuletab meelde, et viimased inimsusevastased kuriteod ja genotsiidiaktid Euroopas toimusid veel 1995. aasta juulis ning et ebademokraatlike, ksenofoobsete, autoritaarsete ja totalitaarsete ideede ja suunitluste vastu võitlemiseks on vaja pidevalt valvsust;

Neljäpäev, 2. aprill 2009

5. rõhutab, et suurendamiseks Euroopa teadlikkust totalitaarsete ja ebademokraatlike režiimide toimepandud kuritegudest, tuleb toetada Euroopa rahutut minevikku tõendavate dokumentide ja tunnistuste säilimist, sest ilma mäletamiseta ei saa olla leppimist;
6. peab kahetsusväärseks, et 20 aastat pärast Kesk- ja Ida-Euroopa kommunistlike diktatuuride kokkuvarisemist piiratakse mõnes liikmesriigis ikka veel liigselt juurdepääsu isikliku tähtsusega või teaduslikuks uurimistööks vajalikele dokumentidele; nõuab, et kõikides liikmesriikides tehtaks tõelisi jõupingutusi arhiivide, sealhulgas endiste sisejulgeolekuteenistuste, salapolitsei ja luureteenistuste arhiivide avamiseks, kusjuures tuleb võtta meetmeid tagamaks, et seda protsessi ei kuritarvitata poliitilistel eesmärkidel;
7. mõistab kindlalt ja ühemõtteliselt hukka kõikide totalitaarsete ja autoritaarsete režiimide toimepandud kõik inimsusevastased kuriteod ja rasked inimõiguste rikkumised; avaldab nimetatud kuritegude ohvritele ja nende pereliikmetele kaastunnet, mõistab ja tunnistab nende kannatusi;
8. kuulutab, et Euroopa integratsioon kui rahu ja leppimise mudel kujutab endast Euroopa rahvaste vaba valikut tegutseda ühise tuleviku nimel ning et Euroopa Liidul on eriline vastutus edendada ja kaitsta demokraatiat, inimõiguste austamist ja õigusriigi põhimõtteid nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool;
9. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema edasisi jõupingutusi, et parandada Euroopa ajaloo õpetamist ja rõhutada Euroopa integratsiooni ajaloolist saavutust ning suurt kontrasti traagilise mineviku ja tänapäeval Euroopa Liidus valitseva rahumeelse ja demokraatliku ühiskonnakorra vahel;
10. usub, et ajaloolise mälu asjakohane säilitamine, Euroopa ajaloo põhjalik uuestihindamine ja tänapäevase Euroopa kõikide ajaloospektide tunnistamine kogu Euroopas tugevdab Euroopa integratsiooni;
11. kutsub sellega seoses nõukogu ja komisjoni üles toetama ja kaitsma selliste valitsusväliste organisatsioonide tegevust, kes uurivad ja koguvad aktiivselt stalinismi perioodil toimepandud kuritegudega seotud dokumente, näiteks Memoriaal Venemaa Föderatsioonis;
12. kordab oma järjekindlat toetust tugevdatud rahvusvahelisele õigusemõistmisele;
13. nõuab, et loodaks Euroopa mälu ja südametunnistuse platvorm, mis toetaks totalitarismi ajaloo käsitlemisele spetsialiseerunud riiklike uurimisinstiitute võrgustikke ja koostööd, ning ka kõikide totalitaarsete režiimide ohvrite üleeuroopaline dokumentatsioonikeskus/memoriaal;
14. nõuab olemasolevate asjaomaste rahastamisvahendite tugevdamist, et toetada professionaalseid ajaloouringuid eespool nimetatud teemadel;
15. nõuab, et 23. august kuulutataks üleeuroopaliseks kõikide totalitaarsete ja autoritaarsete režiimide ohvrite mälestamise päevaks, mida tähistatakse väärilt ja erapooletult;
16. on veendunud, et kommunistlike totalitaarsete režiimide toimepandud kuritegude avalikustamise ja nende hinnangu andmise lõppeesmärk on leppimine, mida on võimalik saavutada vastutust tunnistades, andestust paludes ja moraalselt uuestisündi edendades;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele, kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Liiduga assotsieerunud riikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa Nõukogu liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 2. aprill 2009

Kultuuri roll Euroopa piirkondade arengus

P6_TA(2009)0214

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon kultuuri rolli kohta Euroopa piirkondade arengus

(2010/C 137 E/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 2005. aasta UNESCO kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni;
 - võttes arvesse nõukogu 24. mai 2007. aasta järeldusi kultuuri- ja loomesektorite panuse kohta Lissaboni eesmärkide saavutamisse ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta otsust nr 1855/2006/EÜ, millega luuakse programm Kultuur (2007-2013) ⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni kultuuritööstuse kohta Euroopas ⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava kohta üleilmastavas maailmas ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et Euroopa kultuurivaim omandab järjest tähtsamat rolli Euroopa kodanike kokkuviiamise vahendina sellisel viisil, mis austab erinevaid kultuurilisi ja keelelisi identiteete;
- B. arvestades, et Euroopa kultuurid on Euroopa arengu strateegilised tegurid nii kohalikul, piirkondlikul, riiklikul kui ka Euroopa Liidu kesksete institutsioonide tasandil;
- C. arvestades, et linnad ja piirkonnad etendavad Euroopas üha suuremat rolli, sest nad jagavad Euroopa ideed ja aitavad kaasa Euroopa Liidu arengule;
- D. arvestades, et kodanikuühiskonna algatustel põhinevad kultuuriprojektid on osutunud tõhusaks vahendiks piirkondade tugevdamisel ja arendamisel;
- E. arvestades, et piirkondlikud konverentsid on kodanikuühiskonnale suurepärane võimalus projektide ja ettepanekute esitamiseks, heade tavade vahetamiseks ja vastutavate osapoolte dialoogi juhtimiseks,
1. rõhutab, et piirkondliku ja kohaliku arengu strateegiad, mis hõlmavad ka kultuuri, loovust ja erinevaid kunstialasid, aitavad väga palju kaasa Euroopa piirkondade ja linnade elukvaliteedi parandamisele, edendades kultuurilist mitmekesisust, demokraatiat, osalust ja kultuuridevahelist dialoogi;
2. kutsub komisjoni üles esitama rohelist raamatut Euroopa piirkondade kultuurilist arengut tugevdavate tänapäevase kultuuritegevuse võimalike meetmete kohta;

⁽¹⁾ ELT C 311, 21.12.2007, lk 7.

⁽²⁾ ELT L 372, 27.12.2006, lk 1.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0123.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0124.

Neljapäev, 2. aprill 2009

3. kutsub komisjoni koos piirkondlike ametiasutuste ja kohaliku kodanikuühiskonnaga üles toetama piirkondlikke konverentse;
4. nõuab meetmeid ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, mis käsitlevad kultuuriprojektide rolli piirkondlikus arengus;
5. kutsub asjaomaseid osapooli töötama selliste projektide kiire ja tõhusa elluviimise nimel;
6. ootab, et komisjon esitaks esimesel võimalusel Euroopa Parlamendile uuringu kultuuri mõju kohta piirkondlikul ja kohalikul tasandil koos sellest tulenevate järelduste ja meetmetega, mida komisjon kavatseb võtta;
7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja Regioonide Komiteele.

ELi ja Venemaa vaheline uus leping Väliskomisjon

P6_TA(2009)0215

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta soovitus nõukogule Euroopa Liidu ja Venemaa uue lepingu kohta (2008/2104(INI))

(2010/C 137 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Janusz Onyszkiewicz ALDE fraktsiooni nimel esitatud soovitus nõukogule Euroopa Liidu ja Venemaa suhete kohta (B6-0373/2007);
- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingut ⁽¹⁾, mis jõustus 1. detsembril 1997. aastal ning oleks lõppenud 2007. aastal, kui seda ei oleks automaatselt pikendatud;
- võttes arvesse nõukogu 26. mai 2008. aasta otsust alustada Venemaa Föderatsiooniga läbirääkimisi uue lepingu üle ning nimetatud läbirääkimiste jätkamist detsembris 2008;
- võttes arvesse 31. mail 2003. aastal toimunud Peterburi tippkohtumise järel tehtud ühisavalduses püstitatud ELi ja Venemaa eesmärki luua ühine majandusruum, ühine vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala, ühine välisjulgeolekualase koostöö ruum ning ühine teadustegevuse ja hariduse ruum, mis hõlmab ka kultuuriküsimusi ja seejärel vastuvõetavaid tegevuskavasid;
- võttes arvesse 25. mai 2006. aasta Euroopa Ühenduse ja Venemaa Föderatsiooni vahelist Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni kodanikele viisade väljastamise lihtsustamise lepingut ⁽²⁾;

⁽¹⁾ EÜT L 327, 28.11.1997, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 129, 17.5.2007, lk 27.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- võttes arvesse 17. detsembril 1991. aastal allkirjastatud Euroopa energiahartat ja sellele järgnevalt sõlmitud energiaharta lepingut, mis avati allkirjutamiseks 17. detsembril 1994. aastal ning jõustus aprillis 1998 ning mis on õiguslikult siduv kõigile lepingu osapooltele, kes on energiaharta lepingu ratifitseerinud, ja neile, kes nõustusid kohaldama energiaharta lepingut ajutiselt kuni selle ratifitseerimiseni artikli 45 lõike 2 kohaselt, ning ELi ja Venemaa vahelist energiaalast dialoogi, mida alustati 30. oktoobril 2000. aastal Pariisis toimunud ELi ja Venemaa kuuendal tippkohtumisel;
- võttes arvesse ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni 1991. aasta piiriülese keskkonnamõju hindamise Espoo konventsiooni („Espoo konventsiooni”) keskkonnamõju strateegilise hindamise protokoll;
- võttes arvesse oma 8. juuli 2008. aasta resolutsiooni Läänemerre kavandatud Venemaad ja Saksamaad ühendava gaasijuhtme keskkonnamõju kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse enneolematuid häireid Venemaa gaasitarnetes Euroopa Liitu jaanuaris 2009;
- võttes arvesse ELi ja Venemaa inimõigustealaseid konsultatsioone ja nende konkreetsete tulemuste puudumist;
- võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja selle protokolle;
- võttes arvesse jätkuvaid läbirääkimisi Venemaa Föderatsiooni ühinemise üle Maailma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO);
- võttes arvesse Venemaa ja rahvusvahelistelt valitsusvälistelt organisatsioonidelt tulnud paljusid usaldusväärseid teateid jätkuvatest inimõiguste tõsistest rikkumistest Venemaal, Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid seoses Tšetšeeniaga ja Tšetšeeniaga seonduvaid Euroopa Inimõiguste Kohtus menetletavaid kohtuasju;
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa Föderatsiooni kohta, sealhulgas eelkõige 18. detsembril 2008. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjate ründamise kohta Venemaal ja Anna Politkovskaja mõrva kohtuprotsessi kohta ⁽²⁾, 13. märtsi 2008. aasta resolutsiooni Venemaa kohta ⁽³⁾, 10. mai 2007. aasta resolutsiooni 18. mail 2007 Samaras toimuva ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta ⁽⁴⁾, 19. juuni 2008. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta 26.–27. juunil 2008 Hantõ-Mansiiskis ⁽⁵⁾, 25. oktoobri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja Venemaa vaheliste suhete kohta Venemaa ajakirjaniku Anna Politkovskaja mõrva järel ⁽⁶⁾, 14. novembri 2007. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta ⁽⁷⁾ ning 13. detsembril 2006. aasta resolutsiooni Helsingis 24. novembril 2006. aastal toimunud ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta ⁽⁸⁾;
- võttes arvesse oma 26. mai 2005. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa suhete kohta ⁽⁹⁾;
- võttes arvesse oma 19. juuni 2007. aasta resolutsiooni ELi majandus- ja kaubandussuhete kohta Venemaaga ⁽¹⁰⁾, milles märgitakse, et „inimõiguste olukord Venemaal peaks olema ELi ja Venemaa poliitilise töökava lahutamatu osa” ja et „laiapõhjaline majanduskoostöö Venemaa ja ELi vahel peab põhinema demokraatia kõrgetel standarditel ja vaba turumajanduse põhimõtetel”;
- võttes arvesse oma 3. septembri 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Gruusias ⁽¹¹⁾;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0336.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0642.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0105.

⁽⁴⁾ ELT C 76 E, 27.3.2008, lk 95.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0309.

⁽⁶⁾ ELT C 313 E, 20.12.2006, lk 271.

⁽⁷⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 329.

⁽⁸⁾ ELT C 317 E, 23.12.2006, lk 474.

⁽⁹⁾ ELT C 117 E, 18.5.2006, lk 235.

⁽¹⁰⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 95.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0396.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- võttes arvesse oma 26. septembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa ühise energiaalase välispoliitika suunas liikumise kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 17. jaanuari 2008. aasta resolutsioone Musta mere regionaalpoliitilise lähenemisviisi kohta ⁽²⁾ ja ELi tulemuslikuma Lõuna-Kaukaasia poliitika kohta: lubadustest tegudeni ⁽³⁾;
- võttes arvesse ELi ja Venemaa vabadust, julgeolekut ja õigust käsitleva alalise partnerlusnõukogu 22. novembri 2007. aasta ühisavaldust;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Parlamentaarse Assamblee ühisavaldust 2. detsembril 2007. aastal toimunud Venemaa riigiduumi valimiste kohta;
- võttes arvesse kodukorra artikli 114 lõiget 3 ja artikli 83 lõiget 5;
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon arvamusi (A6-0140/2009),
 - A. arvestades, et ELi suhted Venemaaga on pragmaatilise koostöö seisukohast otsustava tähtsusega; arvestades, et Venemaa on ÜRO Julgeolekunõukogu alaline liige, G8 liige, ELi suuruselt kolmas kaubanduspartner, euroala suuruselt neljas kaubanduspartner ning ELi keskse tähtsusega energiatarnija, arvestades, et ELil ei ole Venemaaga ainult ühised majandus- ja kaubandushuvid, vaid ka ühine eesmärk tegutseda rahvusvahelisel areenil ning vastutus globaalsete küsimuste ja Euroopa naabruskonnaga seotud küsimuste eest; arvestades, et ELi ja Venemaa tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted peaksid rajanema vastastikusel usaldusel ning ühistel demokraatlikel väärtustel, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtte austamisel ning samuti koostööl rahvusvahelistes küsimustes, ning need on seega terve Euroopa stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu seisukohast väga suure tähtsusega; arvestades, et ELi suhted Venemaaga peaksid rajanema vastastikusel lugupidamisel, kuid ühtlasi mõlema osapoolle austusel nende naabruskonnas elavate rahvaste suveräänsete õiguste vastu;
 - B. arvestades, et EL rajaneb sellistel ühistel väärtustel nagu demokraatia ning inimõiguste ja õigusriigi põhimõtte austamine, ning arvestades, et nende väärtuste täielik tunnustamine peab olema üheks tähtsaimaks prioriteediks tõhustatud koostöö puhul mis tahes kolmanda riigiga;
 - C. arvestades, et ELi ja Venemaa vaheline koostöö on kasuks rahvusvahelisele stabiilsusele; arvestades, et lisaks sellele on Venemaal kohustus aidata kaasa finants- ja poliitilise stabiilsuse saavutamisele ning turvatunde loomisele Euroopas ja maailmas, eelkõige järgides ja säilitades vastutustundlikku ja rahumeelset lähenemisviisi ELi ja Venemaa ühisele naabruskonnale; arvestades, et EL juba teeb Venemaaga koostööd Afganistanis, Lähis-Idas ja Balkanil ning ÜROs ja Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonis, arendades ühiseid seisukohti ja lähenemisviise muudes võtmeküsimustes, nagu tuumarelvade levik, desarmeerimine ja relvastuskontroll, võitlus terrorismi, narkokaubanduse ja organiseeritud kuritegevuse vastu, kliimamuutus ning globaalne majandus- ja rahanduskriis;
 - D. arvestades, et USA uus administratsioon, eelkõige asepresident Joe Biden ja välisminister Hillary Clinton, on teinud Venemaa-suunalise poliitika kohta avaldusi, milles väljendub tahe teha uue ja avatud USA poliitika raames koostööd stabiilsema ja turvalisema maailma nimel;

⁽¹⁾ ELT C 219 E, 28.8.2008, lk 206.

⁽²⁾ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 64.

⁽³⁾ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 53.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- E. arvestades, et Venemaa andis ebaproportsionaalse vastulöögi Lõuna-Osseetiasse sisenenud Gruusia sõjaveele ning ründas ka muid Gruusia alasid, kasutades soomukeid ja õhujõude, ning alustas provotseerimata sõjalist tegevust Abhaasias, sealhulgas ründas ja okupeeris Gruusia sadamaid ning seejärel tunnustas kahte eraldunud enklaavi, Lõuna-Osseetiat ja Abhaasiat, muutub küsitavaks Venemaa valmisolek ehitada Euroopas koos ELiga ühine julgeolekuala; arvestades, et Euroopa ja Venemaa partnerluse edasine arendamine peab hõlmama ulatuslikku dialoogi julgeoleku üle, mis põhineb mõlema partneri ühiste väärtuste järgimisel, rahvusvahelise õiguse ja territoriaalse terviklikkuse tunnustamisel ning Helsingi harta ning sellest tulenevate kohustuste järgimisel;
- F. arvestades, et läbirääkimised uue lepingu üle, mille eesmärk on tõhustada koostööd ELi ja Venemaa Föderatsiooni vahel, ei muuda mingil moel seaduspäraseks praegust olukorda Gruusias, samal ajal kui Venemaa on endiselt kohustatud täielikult rakendama 12. augustil ja 8. septembril 2008. aastal seoses Lõuna-Osseetias ja Abhaasias toimunud konfliktiga sõlmitud lepinguid, kuna nimetatud lepingute järgimine peaks olema vältimatu eeltingimus selleks, et viia edukalt lõpule kõnelused, mis hõlmaksid kõikide osaliste loobumist jõu kasutamisest naaberriikide vastu;
- G. arvestades, et eriti pärast Gruusia sündmusi lahknevad osapoolte seisukohad Kosovo ja ühise naabruskonna küsimustes veelgi enam;
- H. arvestades, et lepingu sõlmimine tulevaseks koostööks on jätkuvalt väga oluline kahe osapoolte vahelise edasise arengu ja koostöö tõhustamise seisukohast; arvestades, et ELi Venemaa poliitika peab põhinema ühtsusel ja solidaarsusel, ning arvestades, et ELil peaks olema ühtne lähenemisviis ja ta peaks rääkima ühel häälel; arvestades, et ELi liikmesriigid peaksid õigeaegselt teavitama ja konsulteerima teiste liikmesriikidega, keda võiksid puudutada kahepoolsed kokkulepped või vaidlused Venemaaga;
- I. arvestades, et kehtiva partnerlus- ja koostöölepingu asendamiseks koostatud uus kõikehõlmav leping peab olema kvaliteedilt parem ning kajastama koostöö kogu ulatust, uusi arenguid 21. sajandil ning kooskõla rahvusvaheliste suhete põhimõtete ja austust demokraatlike normide ja inimõiguste vastu;
- J. arvestades, et Euroopa tavarelvajõudude leping, millele 1990. aastal kirjutasid alla 16 NATO liiget ja 6 Varssavi pakti sõlminud riiki ning mida muudeti 1999. aastal, on kõige olulisem tavarelvastuse desarmeerimisleping ajaloos; arvestades, et Venemaa, Valgevene ja Ukraina ratifitseerisid kõnealuse lepingu, kuid NATO külmutas selle; arvestades, et Venemaa on lepingu nüüdseks peatanud;
- K. arvestades, et hiljutised parlamendi- ja presidendivalimised Venemaal viidi läbi tingimustel, mis jäävad tunduvalt alla Euroopa standarditele seoses rahvusvaheliste valimiste vaatlejate juurdepääsuga, opositsioonierakondade võimalusega kandidaate esitada, meedia objektiivsuse ja sõltumatusega ning ametiasutuste erapooletusega, mis tähendab Venemaa olulist kõrvalekaldumist oma kohustustest Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni liikmena;
- L. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on Euroopa Nõukogu liige ning on seega võtnud endale kohustuse täita Euroopa Nõukogu eesmärgid, mis hõlmavad eelkõige demokraatia edendamist ja inimõiguste austamist ning demokraatia ja stabiilsuse kindlustamist Euroopas; arvestades, et EL peaks tugevalt kaitsma põhimõtteid, et õigusriigi põhimõtte ja kõnealuse organisatsiooni raames võetud kohustuste järgimine on ELi ja Venemaa partnerluse jaoks otsustava tähtsusega;
- M. arvestades, et arvukad valitsusväliste organisatsioonide ja sõltumatute asjatundjate esitatud aruanded näitavad, et Venemaa valitsuse 2006. aastal vastuvõetud valitsusväliseid organisatsioone käsitleva seaduse ja muude võetud meetmetega, sh anti-ekstremismi käsitlevate õigusaktidega ning riigi kontrolli laiendamise meedia olulistele valdkondadele, kahjustatakse tugevalt sõnavabadust ning takistatakse inimõiguste järgimist ja kodanikuühiskonna tegevust Venemaal;
- N. arvestades, et poliitvangide jätkuv vangistamine ja inimõiguste kaitsjate kohtlemine on vastuolus Venemaa Föderatsiooni kohustusega tugevdada õigusriigi põhimõtteid Venemaal ning lõpetada seaduslik nihilism;

Neljapäev, 2. aprill 2009

- O. arvestades, et Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee ja mitmed sõltumatud inimõiguste organisatsioonid on tõstatanud tõsisid küsimusi õigusemõistmise standardite kohta Venemaal, sealhulgas kohtuvõimu sõltumatuse puudumise kohta, süüdistatavatele õiglase kohtumõistmise mittevõimaldamise kohta poliitiliselt vastuoluliste juhtumite puhul, süüdistavaid kaitsvate advokaatide ründamise ja tagakiusamise ning poliitvangide taastekke kohta Venemaa karistussüsteemis;
- P. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on olnud vastu tõhusate meetmete võtmisele, et lõpetada jätkuvad rikkumised ja kuritegude eest karistamata jätmise, vaatamata asjaolule, et Euroopa Inimõiguste Kohus on üha sagedamini teinud kohtuotsuseid, tunnistades Venemaa vastutavaks inimõiguste tõsiste süsteemiliste rikkumiste eest, sealhulgas kohtuvälised hukkamised, piinamine ning tahtvastane ja riigi varjatud kadumised;
- Q. arvestades, et ELi ja Venemaa Föderatsiooni vaheliste majandus- ja kaubandussuhete aluspõhimõteteks peaksid olema vastastikune kasulikkus, jätkusuutlikkus, läbipaistvus, prognoositavus, usaldusväärsus, mittediskrimineerimine ja hea valitsemistava; arvestades, et uus leping peaks olema õiguslikult siduv ja selles tuleks kavandada selged vaidluste lahendamise mehhanismid;
- R. arvestades, et hiljutine kriis gaasitarnetes Euroopa Liitu, mis jättis miljonid Bulgaaria, Slovakkia ja muude ELi riikide kodanikud talviselt madala temperatuuri juures kütteta ja sooja veeta, paneb tõsiselt muretsema Venemaa energiatarnete usaldusväärsuse üle;
- S. arvestades, et energiavarustuse kindluse seisukohast on ELi ja Venemaa vahelistel suhetel suur potentsiaal positiivseks ja konstruktiivseks vastastikuseks sõltuvuseks, tingimusel et partnerlus põhineb mittediskrimineerimise põhimõttel ja ausal kohtlemisel ning võrdsetel turutingimustel, nagu on sätestatud Euroopa energiaharta lepingus; arvestades, et hiljutine gaasikriis kinnitas eeskirjade kogumi vastuvõtmise ja järgimise vajadust, mis põhineks vähemalt kehtival Euroopa energiaharta lepingul; arvestades, et turvaline energiaalane suhe ELi ja Venemaa vahel rajaneb mõlemalt poolt energiateransiidi läbipaistvusel transiidiriikides; arvestades, et Venemaa energiapoliitika on praktikas näidanud monopolset ja sunni- viisilist kuritarvitamist, seda eriti kolmandate riikide transiidiõiguste mittetunnustamise, tarnete katkestamise ja omandiõiguste rikkumisega;
- T. arvestades, et 15.–16. juunil 2006. aastal Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu soovitas lõpule viia Euroopa energiaharta transiidiprotokollile üle toimuvad läbirääkimised, kindlustada energiaharta lepingu ratifitseerimine kõikide hartale allkirjutanute poolt ning kutsuda komisjoni üles eelkõige hiljutise gaasikriisi tõttu määrama kindlaks Venemaaga sõlmitava energialepingu elemendid, viies lõpule olemasoleva ning siduva partnerlus- ja koostöölepingu või juba partnerlus- ja koostöölepingule järgneva lepingu raames, arvestades, et Euroopa energiaharta leping on juba õiguslikult siduv kõigile ELi liikmesriikidele ning Venemaale kui allkirjutanud riigile artikli 45 kohaselt;
- U. arvestades, et tihe koostöö energiapoliitika valdkonnas ning pikaajalise energiastrateegia määratlemine on nii ELi kui ka Venemaa majanduse tasakaalustatud arengu eeltingimused;
- V. arvestades, et ELil ei ole sageli õnnestunud suhetes Venemaaga üksmeelele jõuda; arvestades, et nõukogus peaks olema kõrge esindaja vastutuse alla kuuluv toimiv mehhanism, mis võimaldaks liikmesriikidel üksteisega konsulteerida piisavalt varakult enne iga kahepoolset küsimust Venemaaga, millel võib olla tagajärgi teiste liikmesriikide ja ELi kui terviku jaoks;
- W. arvestades, et jätkuv majanduskriis, mis mõjutab tugevalt nii Venemaad kui ka ELi, pakub võimaluse kahepoolsete suhete uueks alguseks, mis põhineksid paremal ja otsekohesemal vastastikusel mõistmisel, vältides varasemaid kahtlusi ja puudusi, ning loob aluse tõeliste jagatud ühisväärtuste määratlemiseks ja tugevdamiseks,

Neljapäev, 2. aprill 2009

1. esitab nõukogule ja komisjonile järgmised soovitud ja palub neil võtta neid läbirääkimiste jätkamisel arvesse:
 - a) nõuda jätkuvalt ulatuslikku, laiahaardelist ja õiguslikult siduvat ühisel inimõiguste järgimise kohustusel põhinevat lepingut, mis hõlmaks osapooltevahelist koostööd täies ulatuses ning oleks samm edasi kehtivast partnerlus- ja koostöölepingust nii kohustuste ulatuse kui ka kaasatud valdkondade osas; nõuda, et leping hõlmaks jõustamismehhanisme lepingu oluliste osade jaoks;
 - b) rõhutada asjaolu, et Venemaa-poolne Gruusia sõltumatuse ja territoriaalse terviklikkuse rikkumine ning Venemaa osa vaidlustes gaasitarnete üle 2009. aasta alguses on seadnud ELi ja Venemaa vahelised suhted ning uue lepingu alased läbirääkimised tõsiselt ohtu;
 - c) rõhutada, et ELi suhted Venemaaga peab rajanema rahvusvahelise õiguse ja kõigi siduvate kokkulepete ja lepingute austamisel, millest Venemaa ja ELi liikmesriigid kinni peavad, sealhulgas ÜRO harta, Euroopa inimõiguste konventsioon ja Euroopa energiaharta leping, ning ühtlasi Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni ja Euroopa Nõukogu liikmetele kehtivate eeskirjade ning kohustuste tunnustamisel;
 - d) rõhutada asjaolu, et tihe partnerlus, tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted Euroopa Liidu ja Venemaa vahel ning USA administratsiooni uus Venemaa-suunaline poliitika võivad luua kindla aluse ja eeltingimused stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu jaoks Euroopas ja kogu maailmas; tervitada sellega seoses USA administratsiooni avaldusi, milles käsitletakse suurt potentsiaali koostööks Venemaaga;
 - e) luua kõrge esindaja vastutusel konsultatsioonimehhanism, mis võimaldaks liikmesriikidel piisava ajavaruga omavahel konsulteerida igas nende ja Venemaa vahelises kahepoolses – kas kokkuleppe või vaidluse – küsimuses, millel võib olla järelmõju teistele liikmesriikidele ja kogu ELile, võimaldades seega ELi võimalikult sidusamat seisukohavõttu, tagades, et igale liikmesriigile muret tekitavaid küsimusi võetakse täiel määral arvesse, ning välistades võimaluse, et mõni liikmesriik hilisemas etapis läbirääkimisi takistab;
 - f) nõuda parlamentaarse koostöökomisjoni rolli tugevdamist uue lepingu puhul, et tugevdada ELi ja Venemaa vahelise koostöö parlamentaarset mõõdet;
 - g) kinnitada kohustusi, mille osas nii EL liikmesriigid kui ka Venemaa on rahvusvahelisel tasandil kokku leppinud, seda eriti Euroopa Nõukogu ja Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni liikmetena, ning väljendada Venemaa valitsusele muret inimõiguste olukorra ja Venemaa kodanikuühiskonna aheneva ruumi pärast, nõudes Venemaa valitsuselt tungivalt sõna- ja ühinemisvabaduse toetamist kodanikuühiskonda reguleerivate õigusaktide kooskõlastamise teel Venemaa Euroopa ja rahvusvaheliste kohustustega, võtta kiiresti tõhusaid meetmeid inimõigusorganisatsioonide ning ELi liikmesriikide ja Venemaa vahelisi kultuurisidemeid edendavate sõltumatute heategevusorganisatsioonide soodsa töökliima edendamiseks ning lõpetada inimõiguste kaitsjate hirmutamise ja ahistamise, ja hoiduda karmidest haldusmeetmetest nende organisatsioonide vastu;
 - h) kutsuda Venemaa valitsust üles täielikult tunnustama meediavabadust ja tagama sõltumatule meediale poliitilised ja majanduslikud tingimused, mis võimaldaksid neil normaalselt toimida; nõuda tungivalt, et Venemaa valitsus teeks lõpu ajakirjanike vastu toimepandavale jätkuvalle vägivallele ja tagakiusamisele;
 - i) tuletada meelde president Medvedevi avalikult võetud kohustust õigusriigi põhimõtte tugevdamiseks Venemaal ning väljendada muret Venemaa kohtu- ja õigussüsteemi sõltumatuse pärast;
 - j) asuda seisukohale, et korrapärane kuue kuu järel toimuv ELi ja Venemaa vaheline inimõiguste alane konsultatsioon ei ole konsulteerimise algusest, 2005. aastast alates märgatavaid tulemusi saavutanud ja vajab revideerimist, et võimaldada põhjalikku ja tulemustele orienteeritud dialoogi inim- ja vähemuste õiguste küsimuse kohta nii Venemaal kui ka ELis ning ELi ja Venemaa koostöö kohta inimõiguste valdkonnas rahvusvahelisel tasandil;

Neljapäev, 2. aprill 2009

- k) nõuda seetõttu ELi ja Venemaa inimõiguste alase konsultatsiooni põhjalikku uuendamist, sh Venemaa ja ELi sõltumatutele valitsusvälistele organisatsioonidele ametliku rolli andmist, ametnike kaasamist kõigist asjaomastest Venemaa ministereidest ning Venemaa valitsuse eraldiseisvate teatiste väljastamise peatamist;
- l) paluda Venemaa Föderatsiooni ametiasutustel kindlustada riigi territooriumil elavate põlisrahvaste traditsioonilise elukorralduse, kultuuri ja keele püsimine ja jätkusuutlik areng;
- m) nõuda Venemaa valitsuselt tungivalt Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste täielikku täitmist, mis annab võimaluse edendada vastutust õiguste varasema kuritarvitamise eest ja tagada jätkuvate rikkumiste lõpetamine;
- n) väljendada sügavat muret olukorra pärast Tšetšeenias, kus Kadõrovi režiim ei ole toonud rahu ja lepitust, vaid on tekitanud vastupidi hirmu ja rõhumist, mis on õõnestanud kodanikuühiskonda ja surunud maha igasuguse vaba ja demokraatliku hääle, ning nõuda tõelist poliitilist lahendust;
- o) rõhutada, et Vene kaasmaalaste toetamise kava, mida toetavad Venemaa ametivõimud, ei tohiks kasutada poliitilise mõjuvõimu tugevdamise vahendina teatavates ELi liikmesriikides;
- p) jätkata toetust Venemaa liitumisele WTOga ja toetada Venemaa majanduse edasist avanemist; pidada Venemaa-poolset WTO eeskirjade täielikku järgimist vajalikuks eeltingimuseks ja minimaalseks nõudeks ELi ja Venemaa vahelise vabakaubandustsooni loomiseks, mis on jätkuvalt pikaajaline eesmärk;
- q) väljendades heameelt hiljutiste muutuste üle, nõuda lisaparanduste tegemist õigusloomes ja õigusaktide jõustamises seoses intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste kaitsmisega, et suurendada konkurentsivõimet ja muuta investeerimiskliima atraktiivseks, sarnastades reguleerimissüsteemid kõrgeimate rahvusvaheliste nõuete ja normidega; nõuda tungivalt, et Venemaa ametivõimud ühtlustaksid enne Venemaa tulevast WTO liikmesust oma intellektuaalomandi õigusi käsitleva tsiviilkoodeksi IV osa ning asjakohased menetluslikud rakendamiseeskirjad WTO eeskirjade ja rahvusvaheliste lepingutega, eriti intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepinguga, ning tagaksid nende täieliku rakendamise, et võidelda tõhusalt võltsimiste ja piraatluse vastu;
- r) nõuda, et Euroopa energiaharta leping kui juba kehtiv leping, mis on õiguslikult siduv Venemaale ja kõigile ELi liikmesriikidele, oleks energiaalaste suhete aluseks, ning et Euroopa energiaharta lepingu ja transiidiprotokollide põhimõtted oleksid lisatud uude lepingusse, korrates samal ajal Venemaale esitatud üleskutset järgida suuremal määral eeskirjadel põhinevat lähenemisviisi Euroopa energiaharta lepingule alla kirjutamise ja transiidiprotokollide ratifitseerimise kaudu, pidades silmas parlamendi arvamust, et osapooltel peaks olema vabadus rääkida läbi sõnastuse osas, mis läheb koostöö ulatuse ja valdkondade puhul Euroopa energiaharta lepingust kaugemale, kuid et nimetatud leping ei tohiks mitte mingil juhul olla vähem põhjalik kui see, millele on osapooled juba praeguse partnerlus- ja koostöölepingu raames alla kirjutanud;
- s) viia uut lepingut käsitlevate läbirääkimiste raames lõpule läbirääkimised transiidiprotokollide üle ja kutsuda Venemaad üles sellele alla kirjutama, eesmärgiga kehtestada osapoolte vaheline energiatransiiti hõlmav õiguslik raamistik, mis tuleneb Euroopa energiaharta lepinguga juba kehtestatud raamistikust;
- t) rõhutada kõigi energiaga seotud infrastruktuuriprojektide nõuetekohase keskkonnamõju hindamise vajadust eesmärgiga kindlustada, et järgitakse rahvusvahelisi keskkonnakaitsenõudeid; nõuda seoses sellega tungivalt, et Venemaa Föderatsioon ratifitseeriks Espoo konventsiooni ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise protokollid;
- u) kutsuda tugevdama ELi ja Venemaa energiaalase dialoogi tõhusust ja kriisidele reageerimise võimet, et suurendada läbipaistvust, vastastikkust ja investeringute turvalisust ning suurendada sellega energia varustuskindlust, ning õhutada läbipaistvatel eeskirjadel rajaneva süsteemi ja vaidluste lahendamise mehhanismide loomise vajadust energia valdkonnas;

Neljapäev, 2. aprill 2009

- v) juhtida tähelepanu vaidluste lahendamise mehhanismile, mis sisaldub energiaharta lepingus, millele Venemaa ja Ukraina on juba alla kirjutanud;
- w) luua selge toimumisjuhend, mis reguleeriks ELi, Venemaa ja ühise naabruskonna riikide suhteid, ja mis hõlmaks kõigi Euroopa riikide iseseisvuse tunnustamist, vaidluste rahumeelse lahendamise kohustust ning kindlat kavatsust külmutatud konfliktide lahendamiseks;
- x) uuendada olemasolevat poliitilist dialoogi, et ergutada keeruliste julgeolekualaste küsimuste arutamist, mis on sageli ELi ja Venemaa vaheliste erimeelsuste keskmes, kuid mis kahtlemata mõjutavad Euroopa ja globaalset julgeolekut, rõhutades mitmepoolse relvamüügi kontrolli ja vähendamise ning ühtlasi tuumarelvade leviku tõkestamise korra vajadust;
- y) kutsuda Venemaa valitsust koos ELi ja Kosovo kontaktrühma teiste liikmetega üles aitama positiivselt kaasa jätkusuutliku poliitilise lahenduse leidmisele Kosovo tuleviku jaoks ning Lääne-Balkani stabiilsuse jätkuvale edendamisele;
- z) kutsuda Venemaa valitsust üles tõestama oma valmisolekut lahendada koos Gruusia ja ELiga konstruktiivselt ja rahumeelselt julgeoleku- ja stabiilsusprobleeme Abhaasias ja Lõuna-Osseetias, nagu lepitati kokku 12. augustil 2008. aastal sõlmitud lepingus; kutsuda Venemaa valitsust üles kindlalt tagama, et Venemaa ei kasuta ühegi oma naaberrigi vastu jõudu;
- aa) väljendada Venemaa valitsusele muret tema otsuse pärast tunnustada Abhaasiat ja Lõuna-Osseetiat iseseisvate riikidena, sõlmida sõjalise abi ja koostöö lepinguid nende Gruusia piirkondade *de facto* võimudega ning rajada sinna sõjaväebaase, kuna selliste meetmetega rikutakse Gruusia territoriaalset terviklikkust, mida nõutakse kõikides ÜRO asjakohastes resolutsioonides; kutsuda Venemaa valitsust veelkord üles oma otsust tühistama ning jääda seisukohale, et Venemaad ei saa pidada rahuprotsessi erapooletuks vahendajaks; nõuda tungival, et Venemaa valitsus tagaks ELi vaatlejatele täieliku juurdepääsu kõikidele konfliktist mõjutatud piirkondadele kooskõlas ELi järelevalvemissiooni volitustega;
- ab) rõhutada, et Venemaa ja ELi vahelise viisavaba reisimise eesmärk tuleks saavutada kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 539/2001⁽¹⁾, milles märgitakse, et viisanõudest vabastamine peaks põhinema mitmesuguste kriteeriumide kaalutletud hindamisel, mis oleksid muu hulgas seotud ebaseadusliku rände, avaliku korra ja julgeolekuga ning ELi välissuhetega kolmandate riikidega, võttes samuti arvesse piirkondlikku ühtsust ja vastastikust mõju, pidades meeles, et ELi ja valges nimekirjas olevate kolmandate riikide vahelisi suhteid iseloomustab eriline poliitiline mõõde, eeldades nendelt kolmandatelt riikidelt demokraatlike väärtuste ja põhiõiguste asjakohase taseme saavutamist;
- ac) rõhutada, et prioriteediks peaks olema viisade väljastamise lihtsustamine õpilastele, teadustöötajatele ja ettevõtjatele, eesmärgiga tugevdada inimestevahelisi kontakte; rõhutada samas, et mis tahes edasine viisarežiimi lihtsustamine Venemaaga peab vastuolude vältimiseks sõltuma samaväärses viisarežiimi lihtsustamisest Euroopa naabruspoliitika riikidega;
- ad) nõuda vastavalt ELi ja Venemaa Föderatsiooni kodanikele viisade väljastamise lihtsustamise lepingule Venemaa ametivõimudelt selget pühendumust bürokratlike takistuste vähendamisele, mida kohaldatakse ühepoolselt kõikide reisijate suhtes, näiteks kutsenõue ja registreerimine saabumisel; pidada meeles, et viimastel aastatel Venemaa viisaeeskirjadest tehtud muudatustel ning mitmekordsete äriviisade väljastamise lõpetamisel võivad olla negatiivsed tagajärjed ELi ja Venemaa vaheliste äri- ja kaubandussuhetele; pidada samuti meeles Euroopa Parlamendi seisukohta, et Venemaa passi omanikele lubatud lihtsustatud reisimine peaks kehtima vaid Venemaa elanike suhtes;

⁽¹⁾ Nõukogu 15. märtsi 2001. aasta määrus (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1).

Neljapäev, 2. aprill 2009

- ae) tegeleda viivitamatult Kaliningradi transiidi- ja viisaprobleemiga, kehtestades terves Kaliningradi oblastis võimaluse korral kohaliku piiriliikluse süsteemi;
- af) rõhutada, et ELi ja Venemaa suhe rajaneks vaba ja avatud turu põhimõtetel ning partnerite vaheliste investeeringute vastastikkusel, ning nõuda seetõttu, et Venemaa valitsus kindlustaks vastutasuks tihedate ja kasulike majandussuhete eest välisinvestorite omandiõigused ja vaataks läbi 2008. aasta strateegiliste sektorite seaduse, mis annab Venemaale laiaulatuslikud õigused välisinvestoreid diskrimineerida, vastu-pidi ELi siseturule, mis on Venemaa investoritele piiranguteta avatud; nõuda, et strateegilistesse sektori-tesse tehtavaid investeeringuid käsitlevad õigusaktid oleksid kooskõlas Venemaa olemasolevate ja tulevaste WTO ja kehtiva partnerlus- ja koostöölepingu raames võetud kohustustega;
- ag) kutsuda Vene ametivõime kestvate WTO ühinemisläbirääkimiste raames üles mitte seiskama teatavate juba läbiräägitud ja kokkulepitud kohustuste täitmist ning järgima täielikult ELi ja Venemaa vahelist lepingut WTOga ühinemise kohta, kaotades kõik diskrimineerivad maksud, eelkõige raudteel toimuva kaubaveo omad, ning kaotama töötlemata puidu eksporditollimaksud;
- ah) kutsuda Venemaad üles järgima kohustust kaotada järk-järgult Siberist ülelendude tasu ning kirjutama alla Samara tippkohtumisel nimetatud küsimuses saavutatud kokkuleppele;
- ai) arutleda Venemaa valitsusega tema plaanide üle koostada teatavate riikidega vabakaubanduslepingud, mis võivad mõjutada ühise majandusruumi loomist Venemaaga;
- aj) lahendada koos Venemaa valitsusega mitmesugused laevandusega seotud küsimused, sealhulgas vaba pääs läbi Baltiiski väina, ELi laevade pääs Aiasse viivale läbisõiduteele Põhja-Vene territooriumil ning võimalikud keskkonnaohud, mis tulenevad muu hulgas naftatankerite tihenenum liiklusest Läänemerele;
- ak) lahendada koos Venemaa valitsusega probleemid seoses järjekordadega ELi ühisiiril, mis on jätkuvaks tõsiseks takistuseks ELi ja Venemaa kaubandus- ja majandussuhetele;
- al) paluda Venemaa Föderatsioonil teha ELiga konstruktiivset koostööd eesmärgiga lahendada eraldunud alade, sealhulgas Transnistria staatuse küsimus ning aidata kaasa Moldova valitsuse sõltumatuse tugevdamisele, mis on vältimatuks tingimuseks Euroopa Liidu ühe keskse tähtsusega piiriala stabiilsuse jaoks; rõhutada, et edusammud selles küsimuses sõltuvad Moldovas paiknevate Vene vägede väljaviimisest, nagu Venemaa muu hulgas 1999. aasta Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Istanbuli tippkohtumisel teha lubas;
- am) nõuda edasist laiahaardelist analüüsi (julgeolekuga seotud) mõjude kohta, mida Venemaa võimalik ühinemine 7. raamprogrammiga omab, tunnistades samas ELi ja Venemaa vahelise teadusalase koostöö tihendamise positiivseid aspekte;
- an) töötada välja mitteametlikud suunised selle kohta, kuidas solidaarsuse ja vastastikuse usalduse põhi-mõtted võiksid olla ELi ja Venemaa suhete aluseks, eesmärgiga arendada paremini ühendatud ja terviklikumat poliitikat Venemaa suhtes;
2. kutsub nõukogu ja komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti ja selle väliskomisjoni korrapäraselt ja täielikult läbirääkimiste edusammudest ja meenutab neile, et partnerlus- ja koostööleping vajab Euroopa Parlamendi heakskiitu;
3. peab oluliseks vastastikuste juriidiliste kohustuste tugevdamist partnerlus- ja koostöölepingu peatse sõlmimise ja Venemaa liitumise abil WTOga;
4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ning teavitamiseks komisjonile ja Venemaa Föderatsiooni riigiduumale, samuti Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja presidendile.

Neljapäev, 2. aprill 2009

Elektromagnetväljadega seostatavad terviseprobleemid

P6_TA(2009)0216

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon elektromagnetväljadega seostatavate terviseprobleemide kohta (2008/2211(INI))

(2010/C 137 E/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 137, 152 ja 174, mille eesmärk on tagada inimeste tervise, keskkonna ning töötajate tervise ja tööohutuse kõrgetasemeline kaitse;
 - võttes arvesse nõukogu 12. juuli 1999. aasta soovitus 1999/519/EÜ üldsuse kokkupuute piiramise kohta elektromagnetväljadega (0 Hz kuni 300 GHz) ⁽¹⁾ ja komisjoni 1. septembri 2008. aasta aruannet kõnealuse soovitus kohaldamise kohta (KOM(2008)0532);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/40/EÜ töötervis- hoiu ja tööohutuse miinimumnõuete kohta seoses töötajate kokkupuutega füüsikalistest mõjuritest (elektromagnetväljad) tulenevate riskidega ⁽²⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivi 1999/5/EÜ raadiosead- mete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnusta- mise kohta ⁽³⁾ ning vastavaid mobiiltelefonide ja tugijaamade ühtlustatud ohutusstandardeid;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/95/EÜ teata- vates pingevahemikes kasutatavaid elektriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse oma 4. septembri 2008. aasta resolutsiooni vahekokkuvõtte kohta Euroopa keskkonna ja tervise tegevuskavast aastateks 2004–2010 ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse oma 10. märtsi 1999. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu soovitus üldsuse kokkupuute piiramise kohta elektromagnetväljadega (0 Hz kuni 300 GHz) ⁽⁶⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit (A6-0089/2009),
- A. arvestades, et elektromagnetväljad on looduses olemas ja neid on seega alati Maa peal esinenud; arves- tades samas, et viimaste aastakümnete jooksul on keskkonna kokkupuude inimese valmistatud elektro- magnetvälja allikatega regulaarselt suurenenud, tingituna nõudlusest elektrienergia järele, järjest keeruka- matest traadita tehnoloogiatest ja ühiskondlikus korralduses toimunud muutustest, arvestades, et selle tulemusena puutub praegu iga elanik nii kodus kui ka tööl kokku eri sagedustega elektri- ja magnet- väljade keeruka kooslusega;

⁽¹⁾ EÜT L 199, 30.7.1999, lk 59.

⁽²⁾ ELT L 159, 30.4.2004, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 91, 7.4.1999, lk 10.

⁽⁴⁾ ELT L 374, 27.12.2006, lk 10.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0410.

⁽⁶⁾ EÜT C 175, 21.6.1999, lk 129.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- B. arvestades, et traadita seadmed (mobiiltelefon, WiFi-Wi max, Bluetooth, DECT-lauatelefon) kiirgavad elektromagnetvälja, mis võib avaldada kahjulikku mõju inimeste tervisele;
- C. arvestades, et enamik Euroopa kodanikke, nende seas eelkõige 10–20 aastased noored, kasutab mobiiltelefoni, mis on kasulik, praktiline ja moodne ese, ja arvestades, et samas valitseb endiselt ebakindlus selle võimalike terviseohtude suhtes, eelkõige noorte puhul, kelle aju alles areneb;
- D. arvestades, et elektromagnetväljadest tekkida võivate terviseohtudega seotud lahkarvamused teadusringkondades laienesid alates 12. juulist 1999, pärast soovitusena 1999/519/EÜ seatud piirmäärasid üldsuse kokkupuutele elektromagnetväljadega (0 Hz – 300 Hz);
- E. arvestades, et teadusringkondade ametlike järelduste puudumine ei ole takistanud teatavaid riikide ja piirkondlike valitsusi vähemalt üheksas Euroopa Liidu liikmesriigis, aga ka Hiinas, Šveitsis ja Venemaal, kehtestamast kokkupuutele nõuandlikke piirmäärasid, mis on seega madalamad kui komisjoni ning selle sõltumatu teaduskomitee, tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomitee soovitatavad piirmäärad ⁽¹⁾;
- F. arvestades, et meetmed üldsuse kokkupuute piiramise kohta elektromagnetväljadega peaksid olema tasakaalus võrreldes elukvaliteedi paranemisega ohutuse ja turvalisuse seisukohast, mida võimaldavad elektromagnetvälju kiirgavad seadmed;
- G. arvestades, et üheks nii huvi äratanud kui ka poleemikat tekitanud teadusprojektiks on epidemioloogiline uuring *Interphone*, mida liit rahastab 3 800 000 euro ulatuses peamiselt teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse viienda raamprogrammi ⁽²⁾ raames ja mille tulemusi oodatakse alates 2006. aastast;
- H. arvestades siiski, et mõnede teadmiste suhtes tundub olevat saavutatud üksmeel, eelkõige mis puudutab teadmisi, et reaktsioonid mikrolainetega kokkupuutele on inimeseti erinevad, et esmajärjekorras tuleb läbi viia reaalses tingimustes kokkupuudet käsitlevaid katseid, eesmärgiga hinnata raadiosagedusväljadega seostatavaid mittetermilisi mõjusid, ning et elektromagnetväljadega kokkupuutel on lapsed eriliselt ohustatud ⁽³⁾;
- I. arvestades, et liit on kehtestanud kokkupuute piirmäärad, et kaitsta töötajaid elektromagnetväljade mõju eest; arvestades, et ettevaatuspõhimõtte kohaselt tuleks selliseid meetmeid võtta ka asjassepuutuvate elanikkonnariühmade, näiteks elanike ja tarbijate huvides;
- J. arvestades, et Eurobaromeetri eriaruandes elektromagnetväljade kohta (nr 272a, juuni 2007) märgitakse, et suurema osa kodanike arvates ei teavita riigiasutused neid piisavalt meetmetest, mis on võetud nende kaitseks elektromagnetväljade eest;
- K. arvestades, et tuleb jätkata kesk- ja ülimaldalsageduste uurimist, et jõuda järeldusele nende tervisemõjude kohta;
- L. arvestades, et direktiiv 2004/40/EÜ ei tohi ohustada magnetresonantskuvamise (MRI) kasutamist, kuna MRI tehnoloogia on Euroopas esirinnas patsientide elu ohustavate haiguste uurimisel, diagnoosimisel ja ravil;

⁽¹⁾ 21. märtsi 2007. aasta aramus, mis võeti vastu komitee 16. täiskogu istungil.

⁽²⁾ Elukvaliteedi programm lepingunumbriga QLK4-1999-01563.

⁽³⁾ STOA 2001. aasta märtsi uuring elektromagnetkiirguse füsioloogilise ja keskkonnamõju kohta, PE nr 297.574.

Neljapäev, 2. aprill 2009

M. arvestades, et MRI ohutusnormiga IEC/EN 60601-2-33 kehtestatakse sellised elektromagnetväljade piirväärtused, mis välistavad ohu patsientidele ja töötajatele,

1. nõuab tungivalt, et komisjon vaataks läbi elektromagnetväljade piirmäärade teadusliku aluse ja asjakohasuse nagu on kehtestatud soovitusel 1999/519/EÜ ning esitaks Euroopa Parlamendile aruande; nõuab, et läbivaatamise peaks korraldama tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomitee;

2. nõuab elektromagnetilise kiirguse võimaliku tervisemõju hindamisel eelkõige bioloogiliste mõjude kaalumist, eriti kui võtta arvesse, et mõnedes uurimustes on leitud kõige kahjulikumaid mõjusid madalaimatel tasemetel; nõuab aktiivseid teadusuuringuid, et leida võimalikele terviseprobleemidele selliseid lahendusi, mis vähendavad edastamisel kasutatavate sageduste pulseerimist ja amplituudmodulatsiooni või kaotavad selle täielikult;

3. rõhutab, et paralleelselt Euroopa elektromagnetväljade piirmäärade muutmisega või selle alternatiivina peaks komisjon töötama koostöös liikmesriikide ekspertide ja asjaomaste tööstussektoritega (elektriettevõtted, telefonioperaatorid ja elektriliste aparatuuride, kaasa arvatud mobiiltelefonide tootjad) välja juhised olemasolevate tehnoloogiliste võimaluste jaoks, mille eesmärk on vähendada kokkupuudet elektromagnetväljadega;

4. märgib, et tööstusettevõtjad, nagu ka asjassepuutuvad infrastruktuuri haldajad ja pädevad asutused, võivad juba praegu mõjutada teatavaid faktoreid, näiteks kehtestades sätteid seoses konkreetse paiga ja saatjate vahelise kauguse või paiga kõrgusega võrreldes masti kõrgusega ja edastava antenni suunaga võrreldes elumajadega; ning eelnimetatu on selgelt vajalik selleks, et rahustada ja paremini kaitsta nimetatud seadmete läheduses elavaid inimesi; nõuab mastide ja saatjate optimaalset paigutust ning täiendavalt nõuab, et teenuseosutajad jagaksid sel viisil paigutatud maste ja saatjaid, piiramaks halvasti paigutatud mastide ja saatjate levikut; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja asjakohased suunised;

5. teeb liikmesriikidele ning kohalikele ja piirkondlikele ametivõimudele ettepaneku kehtestada antennide ja repiiterite paigaldamiseks loa andmise ainukontroll ning lisada nende linnade arengukavade hulka piirkondlikud antennikaardid;

6. nõuab tungivalt, et mobiilside antennide paigaldamislubade väljastamise eest vastutavad asutused koos kõnealuse sektori operaatoritega jõuaksid kokkuleppele infrastruktuuri jagamise osas, et vähendada selle mahtu ja avalikkuse kokkupuudet elektromagnetväljadega;

7. tunnustab mobiilside ja muude elektromagnetvälju kiirgavate traadita tehnoloogiate puhul tehtavaid jõupingutusi selle nimel, et vältida keskkonna kahjustamist ja tegeleda eelkõige kliimamuutuse küsimusega;

8. on seisukohal, et pidades silmas järjest sagedasemaid kohtumenetlusi ja ametivõimude poolt võetavaid moratooriumi tüüpi meetmeid seoses uute elektromagnetvälju kiirgavate seadmete paigaldamisega, teenib kõigi huve see, et uute mobiilside antennide ja kõrgepingeliinide paigaldamise kriteeriumite puhul soodustataks lahendusi, mis põhinevad tööstusettevõtjate, riigiasutuste, sõjaväeasutuste ja elanike ühenduste vahelistel kõnelustel, ning et jälgitaks vähemalt seda, et koolid, lasteaiad ja -sõimed, vanadekodud ja terviseasutused jääksid kõnealust liiki seadmetest teatavasse kaugusesse, mis määratakse kindlaks teaduslike kriteeriumite alusel;

9. kutsub liikmesriike üles tegema koos kõnealuse sektori operaatoritega avalikkusele kättesaadavaks kaardid, mis näitavad kokkupuudet kõrgepingeliinidega, raadiosageduste ja mikrolainetega ning eelkõige nendega, mida kiirgavad telekommunikatsioonimastid, raadiorepiiterid ja telefoniantennid; nõuab avalikkusele juurdepääsu hõlbustamiseks kõnealuse teabe avaldamist internetis ja selle levitamist meediakanalitele;

Neljapäev, 2. aprill 2009

10. teeb ettepaneku, et komisjon kaaluks võimalust kasutada üleeuroopaliste energjavõrkude rahastamist selleks, et uurida ülimaldalsagedusega elektromagnetväljade mõju eelkõige seoses elektriliinidega;
11. kutsub komisjoni üles algatama ametiajal 2009–2014 ambitsioonika programmi, mis käsitleb kunstlikult loodud lainete ja inimkehast loomulikul teel kiirguvate lainete elektromagnetilist ühilduvust, eesmärgiga teha kindlaks, kas mikrolained võivad avaldada inimeste tervisele ebasoovitavat mõju;
12. kutsub komisjoni üles esitama iga aasta aruande elektromagnetkiirguse taseme kohta ELis, selle allikate ja ELis võetud meetmete kohta, mille eesmärk on kaitsta paremini inimeste tervist ja keskkonda;
13. palub komisjonil leida lahendus direktiivi 2004/40/EÜ rakendamise kiirendamiseks ja tagada seega, et töötajad oleksid nõuetekohaselt kaitstud elektromagnetväljade eest, nii nagu nad on juba kaitstud müra⁽¹⁾ ja vibratsiooni⁽²⁾ eest ühenduse kahe muu õigusakti abil, ning kehtestada MRile erand käesoleva direktiivi artikli 1 kohaselt;
14. mõistab hukka asjaolu, et alates 2006. aastast on lükatud korduvalt edasi rahvusvahelise epidemioloogilise uuringu *Interphone* tulemuste avaldamist, kusjuures uuringu eesmärk on selgitada, kas mobiiltelefoni kasutamise ja teatavate vähiliikide, eelkõige ajukasvaja, kuulmisnärvi kasvaja ja kõrvasüljenäärme kasvaja vahel on olemas seos;
15. juhib sellega seoses tähelepanu uuringu *Interphone* koordinaatori Elisabeth Cardise üleskutsesele ettevaatlikkusele, kes soovib praegustele teadmistele tuginedes, et lapsed hoiduksid ülemäärases mobiiltelefoni kasutamisest ja elistaksid lauatelefoni;
16. on igal juhul seisukohal, et komisjon, kes on oluliselt toetanud nimetatud ülemaailmse uuringu rahastamist, peaks paluma projekti juhtidel põhjendada lõplike järelduste avaldamise puudumist ja teavitama vastusest viivitamata Euroopa Parlamenti ja liikmesriike;
17. soovib komisjonil poliitilise ja eelarvelise tõhususe huvides paigutada elektromagnetvälju käsitlevatele uuringutele pühendatud ühenduse rahastamine osaliselt ümber Euroopa noortele mõeldud üldisele teavituskampaaniale, mis käsitleb häid tavasid mobiiltelefonide kasutamisel, nagu nn käed-vabad-komplektid, lühikeste kõnede tegemine, telefoni väljalülitamine ajaks, kui seda ei kasutata (näiteks koolitundides) ja telefoni kasutamine hea leviga piirkondades;
18. on seisukohal, et sellised teavituskampaaniad peaksid samuti tutvustama noortele eurooplastele terviseriske, mis on seotud majapidamisseadmetega ning seda, kui oluline on seadmed pigem välja lülitada, kui jätta ooterežiimile;
19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama teadus- ja arendustegevuse rahastamist mobiilside raadiosageduste võimalike pikaajaliste kahjulike mõjude hindamiseks; samuti nõuab rohkem avalikke konkursse uurimaks elektromagnetväljade erinevate allikatega mitmekordse kokkupuute kahjulikke mõjusid, eelkõige laste puhul;

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. veebruari 2003. aasta direktiiv 2003/10/EÜ töötervishoiu ja tööohutuse miinimumnõuete kohta seoses töötajate kokkupuutega füüsilikest mõjuritest (müra) tulenevate riskidega (ELT L 42, 15.2.2003, lk 38),

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/44/EÜ töötervishoiu ja tööohutuse miinimumnõuete kohta seoses töötajate kokkupuutega füüsilikest mõjuritest (vibratsioon) tulenevate riskidega (EÜT L 177, 6.7.2002, lk 13).

Neljapäev, 2. aprill 2009

20. teeb ettepaneku lisada teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa tööühma volituste hulka teadusliku usaldusvääruse hindamise ülesanne, et aidata komisjonil ennetada võimalikke riskantseid olukordi, huvide konflikte või isegi pettusi, mis võivad tekkida teadlaste kasvanud konkurentsi tõttu;
21. tunnistades avalikkuse muret paljudes liikmesriikides, kutsub komisjoni üles tegema koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega, nagu riiklikud eksperdid, valitsusvälised organisatsioonid ja tööstussektorid, selleks et traadita tehnoloogiat ja kaitsenorme käsitlev ajakohastatud ja mitteasjatundjale arusaadav teave oleks paremini kättesaadav ja juurdepääsetav;
22. kutsub rahvusvahelist mitteioniseeriva kiirguse eest kaitsmise komisjoni ja Maailma Terviseorganisatsiooni üles olema normide kehtestamisel läbipaistvamad ja avatumad dialoogile kõikide sidusrühmadega;
23. mõistab hukka telefonioperaatorite teatavad eriti agressiivsed aastalõpu ja muude erisündmustega seotud reklaamikampaaniad, nagu eranditult lastele mõeldud mobiiltelefonide müük ja teismeliste suunatud tasuta kõneminutitega paketid;
24. teeb ettepaneku, et liit lisaks oma siseõhu kvaliteedi poliitikasse ka uuringu traadita kodumasinade kohta, nagu internetti juurdepääsuks kasutatav WiFi ja Euroopa digitaalses juhtmeta telekommunikatsioonisüsteemis (DECT) telefon, mida on viimastel aastatel hakatud laialdaselt kasutama avalikes paikades ja elumajades, seades elanikud mikrolainete kiirgusega pidevasse kokkupuutesse;
25. nõuab tarbijate parema teavitamise huvides, et Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee tehnilisi standardeid muudetaks nii, et märgistusel oleks kohustuslik tuua välja saatmisvõimsus ja iga juhtmeta töötava seadme puhul teave, et see kiirgab mikrolaineid;
26. kutsub nõukogu ja komisjoni koostöös liikmesriikide ja Regioonide Komiteega üles aitama kaasa ühtse standardi kehtestamisele, et tagada elanike võimalikult vähene kokkupuude kõrgepinge elektriliinide võrgustiku laiendamise korral;
27. tunneb sügavat muret asjaolu pärast, et kindlustusseltsid kalduvad elektromagnetväljadega seotud riskide katmist tsiviilvastutuse poliisist välja jätma, mis on selge märk, et Euroopa kindlustusandjad kasutavad juba oma versiooni ettevaatuspõhimõttest;
28. kutsub liikmesriike üles järgima Rootsi eeskju ning tunnistama elektri suhtes ülitundlikkuse all kannatavad isikud puudega isikuteks, et pakkuda neile nii piisavat kaitset kui ka võrdseid võimalusi;
29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Regioonide Komiteele ja Maailma Terviseorganisatsioonile.
-

Neljapäev, 2. aprill 2009

Koolid paremaks: Euroopa koostöökava

P6_TA(2009)0217

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioon teemal „Koolid paremaks: Euroopa koostöökava” (2008/2329(INI))

(2010/C 137 E/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 149 ja 150, mis käsitlevad haridust, kutseõpet ja noorsugu;
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 14, mis käsitleb õigust haridusele;
- võttes arvesse komisjoni 3. juuli 2008. aasta teatist „Parandada 21. sajandiks vajalikke pädevusi – koole käsitlev Euroopa koostöökava” (KOM(2008)0425);
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2008. aasta teatist „Ajakohastatud strateegiline raamistik üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal” (KOM(2008)0865);
- võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2007. aasta teatist „Elukestva õppimise panus teadmiste, loovuse ja innovatsiooni heaks. Nõukogu ja komisjoni 2008. aasta ühise arenguaruande kavand tööka „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta” (KOM(2007)0703);
- võttes arvesse 10-aastast tööka „Haridus ja koolitus 2010” ⁽¹⁾ ning järgnenud ühiseid vahearuandeid selle rakendamise edukuse kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta otsust nr 1720/2006/EÜ, millega luuakse tegevusprogramm elukestva õppe alal ⁽²⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus 2006/962/EÜ võtmepädevuste kohta elukestvas õppes ⁽³⁾;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 13.–14. märtsi 2008. aasta kohtumise eesistujariigi järeldusi, eelkõige osa, mis käsitleb inimestesse investeerimist ja tööturgude ajakohastamist;
- võttes arvesse nõukogu 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni hariduse ja koolituse kui Lissaboni strateegia peamiste edasiviivate jõudude kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse 21. sajandi hariduse rahvusvahelise komisjoni aruannet UNESCOle;
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 21. novembri 2008. aasta järeldusi noorte 21. sajandiks ettevalmistamise ja koole käsitleva Euroopa koostöökava kohta ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ EÜT C 142, 14.6.2002, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 327, 24.11.2006, lk 45.

⁽³⁾ ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.

⁽⁴⁾ ELT C 300, 12.12.2007, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT C 319, 13.12.2008, lk 20.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- võttes arvesse oma 26. veebruari 2004. aasta resolutsiooni koolide ja koolihariduse rolli kohta avalikkuse ligipääsu suurendamisel kultuurile ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma 8. septembri 2005. aasta resolutsiooni Euroopa koolide süsteemi arendamise võimaluste kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma 27. septembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide tõhususe ning võrdsete võimaluste kohta ⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma 13. novembri 2007. aasta resolutsiooni spordi rolli kohta hariduses ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta resolutsiooni õpetajahariduse kvaliteedi parandamise kohta ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse oma 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni elukestva õppimise panuse kohta teadmiste, loovuse ja innovatsiooni heaks ning töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta ⁽⁶⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A6-0124/2009),
- A. arvestades, et liikmesriigid vastutavad haridussüsteemi korralduse, sisu ja reformimise eest; arvestades, et teabe ja heade tavade vahetus ning koostöö ühiste probleemide lahendamisel on suurepärased vahendid reformide toetamiseks; arvestades, et komisjon mängib olulist rolli kõnealuse koostöö hõlbustamisel;
- B. arvestades, et majanduslikud ja sotsiaalsed muutused Euroopa Liidus, tegurid, millest sõltub ühtne turg, ning globaliseeruva majanduse uued võimalused ja nõuded loovad kõikide riikide haridussüsteemide jaoks ühiste ülesannete kogumi, muutes haridus- ja koolitusala koostöö Euroopa tasandil veelgi vajalikumaks;
- C. arvestades, et haridussüsteemide tulemuslikkuse märkimisväärsed erinevused ELis võivad suurendada erinevusi liikmesriikide majanduslikus ja sotsiaalses arengus ning seada ohtu Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisele;
- D. arvestades, et hariduse rolli kindlustamiseks nn teadmiste kolmnurgas (haridus, teadustegevus, innovatsioon ja haridus) on vaja süsteemseid meetmeid, millega seoses Euroopa Liit toetab tulevase arengu, konkurentsivõime ja sotsiaalse ühtekuuluvuse pikaajalist strateegiat ning hariduse lisamist Lissaboni protsessi eeloleva läbirääkimistevooru prioriteetide hulka;
- E. arvestades, et sihttasemed on oluline vahend edasiste reformide teostamiseks, sest need võimaldavad mõõta edusamme hästi määratletud ühiste eesmärkide suunas;
- F. arvestades, et nõukogu on 2010. aastaks heaks kiitnud kolm kooliharidusega seotud sihttasemet: koolist väljalangemise, lugemisoskuse ja keskhariduse omandamise kohta; arvestades, et nende sihttasemet suunas ei ole veel tehtud piisavalt edusamme;
- G. arvestades, et Lissaboni tegevuskava eesmärkide saavutamisel on otsustava tähtsusega see, et kõik noored omandaksid põhioskused ja võtmepädevused ning haridustase tõuseks;

⁽¹⁾ ELT C 98 E, 23.4.2004, lk 179.

⁽²⁾ ELT C 193 E, 17.8.2006, lk 333.

⁽³⁾ ELT C 219 E, 28.8.2008, lk 300.

⁽⁴⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 131.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0422.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0625.

Neljapäev, 2. aprill 2009

- H. arvestades, et noorte haridustasemel on otsene mõju nende hilisematele töövõimalustele, sotsiaalsele osalusele, edasistele õpingutele või koolitusele ja sissetulekule;
- I. arvestades, et naiste haridus mõjutab eriti kogukondade haridusalast tulemuslikkust, ning arvestades, et tüdrukute lõpetamata või mitterahuldav haridus ei pruugi tulla kahjuks mitte ainult neile, vaid kanda mahajäämuse edasi järgmisesse põlvkonda;
- J. arvestades, et ebavõrdsus ja varajane koolist väljalangemine põhjustavad kõrgeid sotsiaal- ja majanduskulusid ja kahjustavad sotsiaalset ühtekuuluvust, ning arvestades, et kõik eraldamise vormid koolis nõrgestavad riiklike haridussüsteemide taset tervikuna;
- K. arvestades, et praegu täheldatakse ärevusttekitavat koolivägivalla kasvu koos rassismi- ja ksenofoobiailmingutega koolikeskkonnas, mis on tingitud kahest põhilisest tendentsist haridusasutustes – mitmekultuurilisusest ja klassivahede süvenemisest –, kusjuures olukorda raskendab veelgi sobivate sekkumise, õpilaste toetamise ja kontaktimehhanismide puudumine haridussüsteemis;
- L. arvestades, et avatud haridusmudelid edendavad ebasoodsamas sotsiaalses olukorras olevate õpilaste gruppe ja hariduslike erivajadustega õpilaste integreerimist ning suurendavad solidaarsust eri oludest pärit õpilaste vahel;
- M. arvestades, et hästi väljatöötatud eelharidus aitab olulisel määral kaasa ebasoodsamas sotsiaalses olukorras olevate rühmade (näiteks madala sissetulekuga peredest ja vähemuste seast pärinevate laste) integreerimisele, võib aidata tõsta üldist oskuste taset, vähendab haridusalaseid erinevusi ning on otsustavalt tähtis võrdsuse suurendamisel ja väljalangemise määra vähendamisel;
- N. arvestades, et koolidel on otsustav tähtsus laste ühiskondlikus ja õppeelus ning isiklikus arengus, samuti neile demokraatlikus ühiskonnas osalemiseks ja kodanikuaktiivsuseks vajalike teadmiste, oskuste ja väärtuste edasiandmisel;
- O. arvestades, et praeguse ülemaailmse finants- ja majanduskriisi ajal on haridusel ja koolitusel põhiroll innovaatiliste oskuste ja oskusteabe arendamisel ning teadmiste vaba liikumise tagamisel, mis on ideaalne vahend majanduse elavdamiseks ja tööturu koondamiseks; märkides siiski, et haridus- ja koolituspoliitika peamine eesmärk ei ole rahuldada turu vajadusi ega täita töölase konkurentsivõime kriteeriume, vaid tagada, et õpilased saavutavad ühtsetele hariduskriteeriumidele vastava üldise teadmiste standardi, mille tulemuseks on täielikult väljakujunenud isiksus;
- P. arvestades, et nii õppekava kui ka õpetamise ja hindamise meetodika peaksid võimaldama igal õpilasel omandada võtmepädevused ning arendada oma täielikku potentsiaali; arvestades, et laste füüsiline ja vaimne heaolu ning meeldiv õpikeskkond on positiivsete õpitulemuste saavutamiseks üliolulised;
- Q. arvestades, et selliseid õppeaineid nagu kunsti ja muusikat sisaldav laiapõhjaline haridus võib kaasa aidata isikliku eneseteostuse ja enesekindluse edendamisele ning loovuse ja uuendusmeelsuse arendamisele;
- R. arvestades, et kulutused haridusele tuleks eelkõige suunata valdkondadesse, mis parandavad kõige enam õpilaste edasijõudmist ja arengut;
- S. arvestades, et õpetamise kvaliteeti peetakse koolikeskkonna kõige olulisemaks teguriks, mis mõjutab õpilaste õpitulemust;
- T. arvestades, et liikuvus ja vahetused võivad soodustada kultuuridevahelist, keelealast, sotsiaalset ja õppeainega seotud pädevust, suurendada nii õpilaste kui ka õpetajate motivatsiooni ning aidata täiustada õpetajate pedagoogioskusi;

Neljapäev, 2. aprill 2009

- U. arvestades, et koolid moodustavad ainult ühe osa osaliste rühmast, kes jagavad kollektiivset vastutust noorte hariduse eest,
- V. arvestades, et haridus- ja koolitussüsteemi arengu tõhusaks pikaajaliseks jälgimiseks on vaja välja kujundada hindamise kultuur;
- W. arvestades, et oma ülalnimetatud 8. septembri 2005. aasta resolutsioonis rõhutas parlament vajadust reformida Euroopa koolide juhtimissüsteemi, et lahendada uued ülesanded, mis on seotud eelkõige laienemise ja selle tagajärgedega,
1. tervitab komisjoni ülalnimetatud 3. juuli 2008. aasta teatist ning selles tehtud ettepanekut peamiste valdkondade kohta, kus komisjon soovib tulevikus koostööd teha;
 2. väljendab rahulolu komisjoni ülalnimetatud 16. detsembri 2008. aasta teatisega ning selles soovitatud meetmetega;
 3. toetab seisukohta, et kooliharidus peaks olema keskne prioriteet Lissaboni strateegia järgmises tsükliis;
 4. väljendab heameelt liikmesriikide nõusoleku üle teha koostööd koolihariduse peamistes valdkondades; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kasutaksid täielikult seda võimalust üksteiselt õppida;

Parandada kõikide õpilaste pädevusi

5. nõuab tungivalt, et liikmesriigid teeksid kõik võimaliku, et anda kõikidele noortele põhioskused, mis on edasiste õpingute aluseks, ja jätkaksid jõupingutusi soovitusel 2006/962/EÜ rakendamiseks ning varem kokkulepitud sihttasemete saavutamiseks;
6. tunneb muret õpilaste kirja- ja arvutamisoskuse taseme langemise pärast ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid kõik vajalikud meetmed selle arengusuuna ümberpööramiseks;
7. soovib liikmesriikidel täiendavalt kaaluda strateegiaid, mille eesmärk on vähendada soolist ebavõrdsust põhioskuste valdkonnas;
8. nõuab tungivalt, et liikmesriigid jätkaksid jõupingutusi koolist väljalangemise vähendamiseks; toonitab vajadust ohustatud õpilased võimalikult kiiresti kindlaks teha ning pakkuda neile täiendavat toetust ja väljaspool tunde toimuvat õppetegevust, toetada neid üleminekul ühelt koolitasemelt järgmisele ja anda erivajadustega õpilastele individuaalsed õppevõimalused;
9. märgib, et noori inimesi Euroopa Liidus iseloomustab väga nõrk keskendumisvõime; palub seetõttu komisjoni korraldada uuring, et välja selgitada õpilaste keskendumisraskuste peamised põhjused;
10. on seisukohal, et koolid peaksid andma kvaliteetset haridust kõikidele lastele ning seadma kõikidele õpilastele kõrged eesmärgid, pakkudes erinevaid õpivõimalusi ja täiendavat tuge iga õpilase vajadustega arvestamiseks;
11. seetõttu kutsub liikmesriike üles tagama, et nende hariduspoliitikas saavutatakse tasakaal võrdsuse ja kvaliteedi vahel, pannes rõhku ebasoodsatest oludest pärit õpilaste sotsiaalse olukorra leevendamise meetmetele ning õppeprotsessi kohandamisele nende erivajadustega, pakkudes sel viisil võrdset juurdepääsu haridusele;

Neljapäev, 2. aprill 2009

12. ühtlasi nõuab tungivalt, et liikmesriigid suurendaksid ebasoodsas olukorras olevate rühmade juurde-
pääsu kutseõppele ja ülikooliharidusele vastavalt kõrgeimatele standarditele, muu hulgas koostades ja kuulu-
tades välja asjakohased stipendiumikavad;
13. soovib avatud haridusmudeleid, mille raames koolikogukonnad peegeldavad ühiskonna mitmekesi-
sust, vältides mis tahes eraldamist;
14. nõuab seetõttu tungivalt, et liikmesriigid seaksid eesmärgiks täielikult kaotada romi klasside/asutuste
eraldamine alghariduses, samuti teostaksid järelevalvet ja kaotaksid romi laste ebaseadusliku paigutamise
vaimsete puuetega laste klassidesse;
15. peab tähtsaks, et noori valmistataks kooli, keskkooli ja ülikooli ajal ette paindlikkuseks tööturul,
arvestades selle muutuvust(tööandjate nõudmised võivad kiiresti muutuda);
16. nõuab koolide õppekavade tänapäevaseks muutmist ja täiendamist, nii et need kajastaksid praegust
tegelikku sotsiaalset, majanduslikku, kultuuri- ja tehnikaalast olukorda ning oleksid tööstuse, äri ja tööturuga
tihedalt seotud;
17. on siiski seisukohal, et haridussüsteemi reform peaks olema põhimõtteliselt suunatud isiksuse täie-
likule ja mitmekülgsel arengule, kasvatades inimõiguste ja sotsiaalse õigluse austamist, toetades elukestvat
õpet isikliku arengu ja erialase täienduse, keskkonnakaitse ning isikliku ja ühiskondliku heaolu eesmärgil; on
seisukohal, et niisuguses kontekstis on omandatud teadmiste ühitamine turunõudlusega kahtlemata haridus-
süsteemide jaoks prioriteet, kuid ei ole nende esmane ja põhimõtteline eesmärk;
18. on veendunud, et koolid peaksid lisaks tööalase konkurentsivõime parandamise püüdlustele andma
kõikidele noortele võimaluse arendada oma täielikku potentsiaali vastavalt nende isiklikele võimetele;
rõhutab, et on tähtis luua selline õppekeskkond, kus noored saavad omandada demokraatia alused, mis
võimaldab neil kodanikuühiskonnas aktiivselt osaleda;
19. arvab, et kõikidele lastele tuleks varakult anda võimalus omandada muusikalisi, kunstilisi, käelisi,
füüsilisi, sotsiaalseid ja kodanikeluga seotud oskusi; on seepärast kindlal veendumusel, et koolide õppe-
kavasse peaksid kohustuslikus korras kuuluma muusika- ja kunstiharidus ning kehaline kasvatus;
20. on veendunud, et lapsed peaksid vastavalt 2002. aasta Barcelona Euroopa Ülemkogu järeldestele
varakult alustama võõrkeelte õppimist; väljendab rahulolu kavandatud uue sihttasemega, mis näeb ette, et
vähemalt 80 %-le põhihariduse ülemise astme õpilastest õpetatakse vähemalt kahte võõrkeelt; rõhutab jätkuva
võõrkeeleõpetuse tähtsust keskkooli kõrgemates klassides, tagamaks, et noored omandavad kõrgetasemelise
keeleoskuse; palub liikmesriikidel kaaluda võimalust palgata keeli õpetama rohkem inimesi, kellele õpetatav
keel on emakeel;
21. rõhutab, kui oluline on haridus info- ja sidetehnoloogia ning meediaoskuse valdkonnas; peab oluli-
seks õpetada õpilasi kasutama ja rakendama uut side- ja digitaaltehnooloogiat;
22. hindab mitteametliku hariduse panust noortele väärtuslike oskuste andmisse, mis täiendavad koolides
omandatud oskusi, ning kutsub koole tegema rohkem koostööd mitteametliku hariduse andjatega, nagu
noorteorganisatsioonid;

Kvaliteetsed koolid ja õpetajad

23. peab kvaliteetset haridust iga lapse õiguseks ja leiab, et esimene ja tähtis samm selle tagamiseks oleks
Euroopa õpilasoiguste harta;

Neljapäev, 2. aprill 2009

24. kutsub liikmesriike ja pädevaid piirkondlikke omavalitsusi investeerima eelharidusse, et tagada kvaliteetsed eelharidus- ja lapsehooldusasutused, kus on nõuetekohaselt koolitatud õpetajad ja hooldajad, ning tagada taskukohasus; toetab eelhariduses osalemise määra kavandatud uut sihttaset;
25. on veendunud, et riiklik haridus peab jääma peamiselt riigi rahastatavaks valdkonnaks, mis aitab kaasa sotsiaalsele võrdsusele ja kaasatusele; tervitab siiski algatusi viljaka koostöö arendamiseks erasektoriga ja uute täiendavate rahastamisvõimaluste uurimiseks;
26. on seisukohal, et tuleks anda lisatoetust rahaliselt ebasoodsamas olukorras olevatele riiklikele haridusasutustele, eriti neile, mis asuvad ELi vaesemates piirkondades;
27. on veendunud, et tänapäevast infrastruktuuri, materjale ja tehnoloogiat pakkuv kvaliteetne õppekeskkond on koolides kõrgetasemelise hariduse saavutamise eeltingimus;
28. usub, et õppe kvaliteet ja head tulemused eeldavad ühtlasi nõudlikku ja ranget õppekava ning õpilaste regulaarset hindamist, kusjuures hindamisega kaasneb õpilaste enda vastutus oma õppeedukuse eest;
29. kutsub liikmesriike üles andma koolidele vajalikku autonoomiat, et nad saaksid leida lahendused oma konkreetsetele probleemidele kohalikul tasandil, samuti asjakohast paindlikkust õppekavades, õpetamismetodites ja hindamissüsteemides, tunnistades samas vajadust tagada kvalifikatsioonisüsteemide võrreldavus kogu Euroopas;
30. peab hindamist kasulikuks vahendiks haridussüsteemide kvaliteedi parandamisel; rõhutab siiski, et hindamissüsteem ei peaks olema suunatud ainult kvantitatiivsetele tulemustele ja õpilaste saavutustele, mis tekitaks haridusasutuste sotsiaalse hierarhia koos nn mitme kiirusega haridussüsteemidega, vaid ka süsteemile endale ja selles kasutatavatele meetoditele, võttes selgelt arvesse konkreetset sotsiaal-majanduslikku olukorda, milles iga kool töötab;
31. on veendunud, et hariduse kvaliteet ja tulemuste tase sõltuvad suurel määral ka õpetaja autoriteedi austamisest koolis;
32. on arvamisel, et õpetajaskonna koosseis peaks võimalikult hästi kajastama Euroopa ühiskonna üha suurenevat mitmekesisust, et anda eeskujuga kõikidele õpilastele; ergutab sellega seoses mõtlema vajadusele meelitada õpetaja erialale rohkem mehi, eriti algastmes;
33. on veendunud, et tuleb pakkuda nii kvaliteetset algset õpetajaharidust, mille aluseks on teooria ja praktika, kui ka sidusat jätkuva erialase enesetäiendamise protsessi ja toetust õpetajate teadmiste ajakohastamiseks teadmistepõhises ühiskonnas vajalike oskustega kogu nende karjääri jooksul; on arvamisel, et õpetajaharidus ja töölevõtmise poliitika peaks olema kavandatud nii, et kõita kõige võimekamaid, ja et õpetajatele tuleb pakkuda sellisel tasemel ühiskondlikku tunnustust, staatust ja töötasu, mis vastab nende ülesannete olulisusele;
34. soovib tungivalt anda võimalikult paljudele õpilastele ja õpetajatele võimalus osaleda liikuvuse ja koolide partnerluse projektides; rõhutab sellega seoses Comeniuse programmi tähtsust; rõhutab vajadust kandidaatkoolide halduskoormust veelgi vähendada; väljendab rahulolu Comenius Regio loomisega; toetab ettepanekut töötada välja uus liikuvuse sihttase;
35. soovib ergutada õpetajaid, sealhulgas kunstiõpetajaid, maksimaalselt kasutama Euroopa ja riiklike liikuvusprogramme ning muuta liikuvus nende väljaõppe ja karjääri lahutamatuks osaks;

Neljapäev, 2. aprill 2009

36. soovib kaasata lapsevanemaid kooliellu ning suurendada teadlikkust elutingimuste ja õppevälise tegevuse võimalikust mõjust oskuste ja pädevuste omandamisele koolis, mõõndes, et haridusala ebavõrdsuse parandamine ainuüksi hariduspoliitika abil on osutunud edutuks;
37. soovib tungivalt luua koolide ja kogukondade partnerlussuhted, et võidelda koolivägivalga probleemiga, mis ähvardab laieneda kogu ühiskonnale;
38. on veendunud, et kõik koolid peaksid edendama demokraatiateadmiste omandamist, toetades õpilasesindusi ja võimaldades õpilastel võtta kaasvastutus kooli eest partnerluses lastevanemate, õpetajate ja koolinõukogudega;
39. kutsub komisjoni ja liikmesriike tegema tihedat koostööd, et soodustada Euroopa haridussüsteemi rakendamist liikmesriikide haridussüsteemides; palub komisjonil kaaluda Euroopa koolide kaasamist Eurydice'i võrgustiku töösse;
40. palub komisjonil anda korrapäraselt aru kahe eespool nimetatud teatise tulemusel tehtud edusammudest, et hinnata haridus- ja koolitussüsteemide tulemuslikkust ELis, pöörates erilist tähelepanu õpilaste jaoks kõige olulisemate teadmiste omandamisele;
- *
- * *
41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 2. aprill 2009

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

Veterinaar- ja zootehnika valdkonna andmed *

P6_TA(2009)0196

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega parandatakse direktiivi 2008/73/EÜ, millega lihtsustatakse nimekirjade koostamise ja andmete avaldamise korda veterinaar- ja zootehnika valdkonnas ning muudetakse direktiive 64/432/EMÜ, 77/504/EMÜ, 88/407/EMÜ, 88/661/EMÜ, 89/361/EMÜ, 89/556/EMÜ, 90/426/EMÜ, 90/427/EMÜ, 90/428/EMÜ, 90/429/EMÜ, 90/539/EMÜ, 91/68/EMÜ, 91/496/EMÜ, 92/35/EMÜ, 92/65/EMÜ, 92/66/EMÜ, 92/119/EMÜ, 94/28/EÜ, 2000/75/EÜ, otsust 2000/258/EÜ ja direktiive 2001/89/EÜ, 2002/60/EÜ ja 2005/94/EÜ (KOM(2009)0045 – C6-0079/2009 – 2009/0016(CNS))

(2010/C 137 E/10)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2009)0045);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 37, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0079/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51 ja artikli 43 lõiget 1;
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A6-0141/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
 2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 2. aprill 2009

Infoühiskonda käsitlev ühenduse statistika *I**

P6_TA(2009)0197

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 808/2004 infoühiskonda käsitleva ühenduse statistika kohta (KOM(2008)0677 – C6-0381/2008 – 2008/0201(COD))

(2010/C 137 E/11)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0677);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 285 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0381/2008);
 - võttes arvesse nõukogu otsusega 89/382/EMÜ, Euratom ⁽¹⁾, loodud statistikaprogrammi komitee arvamust;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51 ja artikli 43 lõiget 2;
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A6-0128/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

(1) EÜT L 181, 28.6.1989, lk 47.

P6_TC1-COD(2008)0201

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprillil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 808/2004 infoühiskonda käsitleva ühenduse statistika kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr 1006/2009) lõplikule kujule.)

Neljapäev, 2. aprill 2009

EÜ ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline põllumajandustoodetega kauplemise kokkulepe *

P6_TA(2009)0198

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise põllumajandustoodetega kauplemise kokkuleppe 11. lisa muutmist käsitleva Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kokkuleppe sõlmimise kohta (15523/2008 – KOM(2008)0685 – C6-0028/2009 – 2008/0202(CNS))

(2010/C 137 E/12)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2008)0685);
 - võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise põllumajandustoodetega kauplemise kokkuleppe 11. lisa muutmist käsitleva Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kokkuleppe eelnõud (15523/2008);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 37 ja 133 ning artikli 152 lõike 4 punkti b;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimest lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0028/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51 ja artikli 83 lõiget 7;
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A6-0122/2009),
1. kiidab kokkuleppe sõlmimise heaks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Šveitsi Konföderatsiooni valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 2. aprill 2009

Järelevalveotsus kohtueelses menetluses *

P6_TA(2009)0199

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu raamotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu liikmesriikides vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist järelevalvemeetmete rakendamise otsuste kui kohtueelse kinnipidamisega seotud alternatiivse võimaluse suhtes (17002/2008 – C6-0009/2009 – 2006/0158(CNS))

(2010/C 137 E/13)

(Nõuandemenetlus – uuesti konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu eelnõu (17002/2008);
 - võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2006)0468);
 - võttes arvesse oma 29. novembri 2007. aasta seisukohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse ELi lepingu artikli 34 lõike 2 punkti b;
 - võttes arvesse ELi lepingu artikli 39 lõiget 1, mille alusel nõukogu konsulteeris uuesti Euroopa Parlamendiga (C6-0009/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 93 ja 51 ning artikli 55 lõiget 3;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0147/2009),
1. kiidab nõukogu eelnõu muudetud kujul heaks;
 2. palub nõukogul teksti vastavalt muuta;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses eelnõu oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 5. juhul kui käesolevat eelnõu enne Lissaboni lepingu jõustumist vastu ei võeta, on otsustanud käsitleda kõiki tulevasi ettepanekuid kiirmenetluse korras tihedas koostöös liikmesriikide parlamentidega;
 6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 297 E, 20.11.2008, lk 116.

Neljapäev, 2. aprill 2009

NÕUKOGU ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1**Raamotsuse eelnõu
Põhjendus 13 a (uus)**

(13 a) Euroopa järelevaevemeetme rikkumise korral võib väljaandev asutus otsustada välja anda Euroopa vahistamis-määruse asjaomase isiku üleandmiseks järelevaevemeetme välja andnud riigile. Sellistel asjaoludel, mis peaksid rangelt piirduma käesoleva raamotsuse kohaldamisega, hõlmab raamotsus 2002/584/JSK kõiki süütegusid, millega seoses Euroopa järelevaevemeede võidakse välja anda.

Muudatusettepanek 2**Raamotsuse eelnõu
Põhjendus 17 a (uus)**

(17 a) Terviklikud ühised menetluslikud tagatised on kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusosalase koostöö meetmete õiglase ja tõhusa kohaldamise tagamiseks vajalik eeldus. Võttes asjakohaselt arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, peaks nõukogu viivitamatult võtma vastu süütuse presumptsioonil põhineva õigusakti menetluslike tagatiste kohta kriminaalmenetluses, mis peaks sisaldama vähemalt nõuet saada õigusasutuse luba vabaduse piiramiseks või äravõtmiseks, õigust saada ülevaade oma õigustest, õigust saada õigusabi, õigust tõendusmaterjalidele, õigust saada teavet süüdistuste iseloomu ja põhjuste ning kahtlustuste põhjendatuse kohta, õigust saada kõik asjakohased dokumendid asjaomasele isikule mõistetavas keeles ja õigust kasutada tõlki.

Muudatusettepanek 3**Raamotsuse eelnõu
Artikkel 2 – lõige 2 a (uus)**

2 a. Käesolevas raamotsuses peetakse mitteresidendiks isikut, kelle seaduslik ja alaline registreeritud elukoht on mõnes muus liikmesriigis kui menetlust läbiviivas liikmesriigis.

Muudatusettepanek 4**Raamotsuse eelnõu
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt a**

a) "järelevaevemeetmete rakendamise otsus" – otsuse teinud riigi pädeva **asutuse** täitmisele pööratav otsus, mis on kriminaalmenetluse käigus tehtud kooskõlas selle riigi õigusaktide ja menetlustega ning millega määratakse füüsilisele isikule kohtueelse kinnipidamise asemel üks või mitu järelevaevemeedet;

a) "järelevaevemeetmete rakendamise otsus" – otsuse teinud riigi pädeva **õigusasutuse** täitmisele pööratav otsus, mis on kriminaalmenetluse käigus tehtud kooskõlas selle riigi õigusaktide ja menetlustega ning millega määratakse füüsilisele isikule kohtueelse kinnipidamise asemel üks või mitu järelevaevemeedet;

Neljapäev, 2. aprill 2009

NÕUKOGU ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 5

Raamotsuse eelnõu

Artikkel 4 – lõige 1 – punkt d a (uus)

(d a) “otsuse teinud riigi pädev asutus” on kohus, kohtunik, uurija või prokurör, kellele siseriikliku õigusega on antud volitused järelevalvemeetmete rakendamise otsuse tegemiseks;

Muudatusettepanek 6

Raamotsuse eelnõu

Artikkel 4 – lõige 1 – punkt d b (uus)

(d b) “täidesaatva riigi pädev asutus” on kohus, kohtunik, uurija või prokurör, kellele siseriikliku õigusega on antud volitused järelevalvemeetmete rakendamise otsuse täitmiseks ja selle jälgimiseks.

Muudatusettepanek 7

Raamotsuse eelnõu

Artikkel 5a (uus)

Artikkel 5a

Isikuandmed

Isikuandmete töötlemine käesoleva raamotsuse tähenduses peab vastama vähemalt nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuses 2008/977/JSK (kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusalase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta) ⁽¹⁾ ja Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsioonis (mis käsitleb isikute kaitset isikuandmete automatiseeritud töötlemisel) ja selle protokollides sätestatud põhimõtetele.

⁽¹⁾ ELT L 350, 30.12.2008, lk 60.

Muudatusettepanek 8

Raamotsuse eelnõu

Artikkel 6 – lõige 2

2. Erandina lõikest 1 ja ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist võivad liikmesriigid käesoleva raamotsuse alusel otsuseid tegevateks pädevateks asutusteks määrata asutused, mis ei ole õigusasutused, tingimusel et asjaomastel asutustel on pädevus võtta samalaadseid otsused vastavalt oma siseriiklikele õigusaktidele ja menetlustele.

välja jäetud

Muudatusettepanek 9

Raamotsuse eelnõu

Artikkel 8 – lõige 1 – punkt f a (uus)

f a) kohustus deponeerida tagatiseks teatav rahasumma või anda muud liiki tagatis kas kindlaksmääratud hulga osamaksetena või korraga täies ulatuses.

Neljapäev, 2. aprill 2009

NÕUKOGU ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 10
Raamotsuse eelnõu
Artikkel 8 – lõige 2 – punkt c

c) kohustus deponeerida tagatiseks teatav rahasumma või anda muud liiki tagatis kas kindlaksmääratud hulga osamaksetena või korraga täies ulatuses. **välja jäetud**

Muudatusettepanek 11
Raamotsuse eelnõu
Artikkel 9 – lõige 1

1. Järelevameetmete rakendamise otsuse võib edastada selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus on isiku seaduslik ja alaline elukoht, juhul kui isik, keda on asjaomastest meetmetest teavitatud, on nõus kõnealusesse riiki tagasi pöörduma.

1. Järelevameetmete rakendamise otsuse võib edastada selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus on isiku seaduslik ja alaline elukoht, juhul kui isik, keda on **talle arusaadavas keeles** asjaomastest meetmetest **täpselt** teavitatud, on nõus kõnealusesse riiki tagasi pöörduma.

Muudatusettepanek 12
Raamotsuse eelnõu
Artikkel 13 – lõige 2

2. Kohandatud järelevameetmed ei või olla rangemad kui esialgselt määratud järelevameetmed.

2. Kohandatud järelevameetmed on **üksnes tehnilist laadi ja nendega ei kehtestata asjaomasele isikule lisakohustusi. Need meetmed** ei või olla rangemad kui esialgselt määratud järelevameetmed.

Muudatusettepanek 13
Raamotsuse eelnõu
Artikkel 14 – lõige 1

1. Käesoleva raamotsuse alusel ja teo kahepoolset karistatavust kontrollimata toimub järelevameetmete rakendamise otsuse tunnustamine järgmiste süütegude puhul, nagu need on otsuse teinud riigi õigusaktides määratletud, ja juhul, kui need on otsuse teinud riigis karistatavad vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava meetmega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kolm aastat:

välja jäetud

- kuritegelikus ühenduses osalemine;
- terrorism;
- inimkaubandus;
- laste seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno;
- narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu;
- ebaseaduslik relvade, laskemoona ja lõhkeainetega kauplemine;
- korruptsioon;

Neljapäev, 2. aprill 2009

NÕUKOGU ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

- pettus, sealhulgas pettus, mis mõjutab Euroopa ühenduste finantshuve 26. juuli 1995. aasta Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni tähenduses;
- kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu;
- rahavõltsimine, sealhulgas eurode võltsimine;
- arvutikuriteod;
- keskkonnakuriteod, sealhulgas ebaseaduslik kauplemine ohustatud looma- ja taimeliikide ning taimesortidega,
- ebaseaduslikule sissesõidule ja riigisviibimisele kaasaaitamine;
- tahtlik tapmine, raske kehavigastuse tekitamine;
- ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega;
- inimrööv, ebaseaduslik vabadusevõtmine ja pantvangi võtmine;
- rassism ja ksenofoobia;
- organiseeritud või relvastatud röövimine;
- kultuuriväärtuste, sealhulgas antiik- ja kunstiesemete salakaubavedu;
- kelmus;
- väljapressimine ja raha väljapressimine;
- toodete võltsimine ja piraatkoopiade valmistamine;
- haldusdokumentide võltsimine ja nendega kauplemine;
- maksevahendite võltsimine;
- ebaseaduslik kauplemine hormoonpreparaatide ja muude kasvukiirendajatega;
- tuumamaterjalide ja radioaktiivsete ainete salakaubavedu;
- varastatud sõidukitega kauplemine;
- vägistamine;
- süüütamine;
- Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohtualluvusse kuuluvad kuriteod;
- õhusõiduki või laeva kaaperdamine;
- sabotaaž.

Muudatusettepanek 14

Raamotsuse eelnõu
Artikkel 14 – lõige 2

2. Tegutsedes ühehäälselt ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga Euroopa Liidu lepingu artikli 39 lõikes 1 sätestatud tingimustel, võib nõukogu alati otsustada lisada lõikes 1 sisalduvale nimekirjale muid süüteo liike. Nõukogu otsustab, pidades silmas käesoleva raamotsuse artikli 27 alusel esitatud aruannet, kas nimekirja tuleks täiendada või muuta.

välja jäetud

Neljapäev, 2. aprill 2009

NÕUKOGU ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 15

Raamotsuse eelnõu
Artikkel 14 – lõige 3

3. Lõikes 1 nimetatata süütegude osas võib täidesaatev riik järelevalvemeetmete rakendamise otsust tunnustada tingimusel, et otsuse aluseks olev tegu on ka täidesaatva riigi õigusaktide alusel süütegu selle koosseisu tunnustest või kirjeldusviisist olenemata. välja jäetud

Muudatusettepanek 16

Raamotsuse eelnõu
Artikkel 14 – lõige 4

4. Põhiseadusest tulenevatel põhjustel võivad liikmesriigid käesoleva raamotsuse vastuvõtmisel teatada nõukogu peasekretariaadile saadetud avalduses, et ei kohalda lõiget 1 mõne nimetatud lõikes loetletud süüteo või kõigi nimetatud lõikes loetletud süütegude suhtes. Iga sellise avalduse võib igal ajal tagasi võtta. Nimetatud avaldused või nende tagasivõtmine avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. välja jäetud

Muudatusettepanek 17

Raamotsuse eelnõu
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt d

(d) järelevalvemeetmete rakendamise otsus on artikli 14 lõikes 3 nimetatud juhtudel ja juhul, kui täidesaatev riik on artikli 14 lõikes 1 nimetatud juhtudel esitanud artikli 14 lõike 4 kohase avalduse, seotud tegudega, mis täidesaatva riigi õigusaktide alusel ei ole süüteod; maksude, tollimaksude ja rahavahetustehingute puhul ei saa siiski keelduda otsuse täitmisest põhjusel, et täidesaatva riigi õigusaktidega ei ole kehtestatud samasuguseid makse või et neis ei ole samasuguseid maksu-, tollimaksu- või rahavahetustehingute alaseid sätteid nagu otsuse teinud riigi õigusaktides; välja jäetud

Muudatusettepanek 18

Raamotsuse eelnõu
Artikkel 21 – lõige 1

1. Kui otsuse teinud riigi pädev asutus on teinud vahistamismääruse või mis tahes muu samaväärse jõuga täitmisele pööratava kohtuotsuse, antakse isik üle kooskõlas Euroopa vahistamismäärust käsitleva raamotsusega.

1. Kui otsuse teinud riigi pädev asutus on **järelevalvemeetmete rikkumise korral** teinud vahistamismääruse, antakse isik üle kooskõlas Euroopa vahistamismäärust käsitleva raamotsusega.

Muudatusettepanek 19

Raamotsuse eelnõu
Artikkel 21 – lõige 3

3. Iga liikmesriik võib teavitada käesoleva raamotsuse ülevõtmisel või hiljem nõukogu peasekretariaati sellest, et tehes otsuse asjaomase isiku üleandmise kohta otsuse teinud riigile, kohaldab ta ka Euroopa vahistamismäärust käsitleva raamotsuse artikli 2 lõiget 1. välja jäetud

Neljapäev, 2. aprill 2009

NÕUKOGU ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 20

Raamotsuse eelnõu
Artikkel 21 – lõige 4

4. Nõukogu peasekretariaat teeb eelmise lõike kohaselt saadud teabe kättesaadavaks kõikidele liikmesriikidele ja komisjonile. välja jäetud

Muudatusettepanek 21

Raamotsuse eelnõu
I lisa – tunnistuse lahter f – punkt 2

2. Kui punktis 1 osutatud arvatavalt toimepandud kuritegu (kuriteod) vastab (vastavad) ühele või mitmele järgmisele arvatavalt toimepandud kuriteole, nagu need on määratletud vastavalt otsuse teinud riigi õigusaktidele ja mille eest otsuse teinud riigis karistatakse vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava meetmega, mille maksimumaegne pikkus on vähemalt kolm aastat, märgistada vastav(ad) kastike(sed): välja jäetud

- kuritegelikus ühenduses osalemine;
- terrorism;
- inimkaubandus;
- laste seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno;
- narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu;
- ebaseaduslik relvade, laskemoona ja lõhkeainetega kauplemine;
- korruptsioon;
- pettus, sealhulgas pettus, mis mõjutab Euroopa ühenduste finantshuve 26. juuli 1995. aasta Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni tähenduses;
- kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu;
- rahavõltsimine, sealhulgas eurode võltsimine;
- arvutikuriteod;
- keskkonnakuriteod, sealhulgas ebaseaduslik kauplemine ohustatud looma- ja taimeliikide ning taimesortidega;
- ebaseaduslikule sissesõidule ja riigisviibimisele kaasaaitamine;
- tahtlik tapmine, raske kehavigastuse tekitamine;
- ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega;
- inimrööv, ebaseaduslik vabadusevõtmine ja pantvangi võtmine;
- rassism ja ksenofoobia;
- organiseeritud või relvastatud röövimine;
- kultuuriväärtuste, sealhulgas antiik- ja kunstiesemete salakaubavedu;
- kelmus;
- väljapressimine ja raha väljapressimine;
- toodete võltsimine ja piraatkoopiate valmistamine;

Neljapäev, 2. aprill 2009

NÕUKOGU ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

- *haldusdokumentide võltsimine ja nendega kauplemine;*
- *maksevahendite võltsimine;*
- *ebaseaduslik kauplemine hormoonpreparaatide ja muude kasvukiirendajatega;*
- *tuumamaterjalide ja radioaktiivsete ainete salakauba-vedu;*
- *varastatud sõidukitega kauplemine;*
- *vägistamine;*
- *süütamine;*
- *Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohtualluvusse kuuluvad kuriteod;*
- *õhusõiduki või laeva kaaperdamine;*
- *sabotaaž.*

Muudatusettepanek 22

Raamotsuse eelnõu

I lisa – tunnistuse lahter f – punkt 3

3. Kui punktis 1 märgitud väidetavalt toimepandud kuritegu (kuriteod) ei ole loetletud punktis 2 või kui otsus ja tunnistus edastatakse liikmesriiki, kes on teatanud, et kontrollib teo kahepoolset karistatavust (raamotsuse artikli 14 lõige 4), esitada asjaomase arvatavalt toimepandud kuriteo (asjaomaste arvatavalt toimepandud kuritegude) täielik kirjeldus: *välja jäetud*

Muudatusettepanek 23

Raamotsuse eelnõu

I lisa – tunnistuse lahter g – lõige 3 – esimene lõik – kolmas a taane (uus)

kohustus deponeerida tagatiseks teatav rahasumma või anda muud liiki tagatis kas kindlaksmääratud arvu osamaksetena või korraga täies ulatuses;

Muudatusettepanek 24

Raamotsuse eelnõu

I lisa – tunnistuse lahter g – lõige 3 – teine lõik – kolmas taane

- kohustus deponeerida tagatiseks teatav rahasumma või anda muud liiki tagatis kas kindlaksmääratud hulga osamaksetena või korraga täies ulatuses;* *välja jäetud*

Neljapäev, 2. aprill 2009

Euroopa Sotsiaalfondi toetuse saamiseks abikõlblikud uued kululiigid *I**

P6_TA(2009)0200

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1081/2006, milles käsitletakse Euroopa Sotsiaalfondi, et lisada teatavad Euroopa Sotsiaalfondi toetuse saamiseks abikõlblikud kululiigid (KOM(2008)0813 – C6-0454/2008 – 2008/0232(COD))

(2010/C 137 E/14)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0813);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 148, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0454/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni ning regionaalarengukomisjoni arvamusi (A6-0116/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond: finantsjuhtimist käsitlevad sätted ***

P6_TA(2009)0201

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse teatavate finantsjuhtimist käsitlevate sätete osas määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta (17575/2008 – C6-0027/2009 – 2008/0233(AVC))

(2010/C 137 E/15)

(Nõusolekumenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus (KOM(2008)0803 – 17575/2008);
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 161 kolmandale lõigule (C6-0027/2009);

Neljapäev, 2. aprill 2009

- võttes arvesse kodukorra artikli 75 lõiget 1;
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni soovitusi ja eelarvekomisjoni ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamusi (A6-0127/2009),
1. annab nõusoleku ettepanekule võtta vastu nõukogu määrus;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Ühenduse statistika väliskaubanduse kohta ***II

P6_TA(2009)0205

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1172/95 (15248/2/2008 – C6-0065/2009 – 2007/0233(COD))

(2010/C 137 E/16)

(Kaasotsustamismenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ühist seisukohta (15248/2/2008 – C6-0065/2009);
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2007)0653) kohta;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67;
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi teisele lugemisele (A6-0126/2009),
1. kiidab ühise seisukoha heaks;
 2. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas ühise seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine Euroopa Liidu Teatajas;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, 23.9.2008, P6_TA(2008)0414.

Neljapäev, 2. aprill 2009

Farmakoloogiliste toimeainete jääkide piirnormide kehtestamine loomsetes toiduainetes *II**

P6_TA(2009)0206

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles sätestatakse ühenduse menetlused farmakoloogiliste toimeainete jääkide piirnormide kehtestamiseks loomsetes toiduainetes ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2377/90 ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/82/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 726/2004 (15079/2/2008 – C6-0005/2009 – 2007/0064(COD))

(2010/C 137 E/17)

(Kasotsustamismenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ühist seisukohta ⁽¹⁾ (15079/2/2008 – C6-0005/2009);
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2007)0194) kohta;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni soovitusi teisele lugemisele (A6-0048/2009),
1. kiidab ühise seisukoha heaks;
 2. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas ühise seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu esistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT C 33 E, 10.2.2009, lk 30.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 17.6.2008, P6_TA(2008)0285.

Neljapäev, 2. aprill 2009

Eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkus Euroopa Regionaalarengu Fondi raames *I**

P6_TA(2009)0207

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega (KOM(2008)0838 – C6-0473/2008 – 2008/0245(COD))

(2010/C 137 E/18)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0838);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 162, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0473/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A6-0134/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC11-COD(2008)0245

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprillil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr 397/2009) lõplikule kujule.)

Neljapäev, 2. aprill 2009

Ühenduse viisaeeskiri *I**

P6_TA(2009)0208

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (KOM(2006)0403 – C6-0254/2006 – 2006/0142(COD))

(2010/C 137 E/19)

(Kasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2006)0403);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 62 lõike 2 punkti a ja punkti b alapunkti ii, mille alusel komisjon Euroopa Parlamendile ettepaneku esitas (C6-0254/2006);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0161/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamenti saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC11-COD(2006)0142

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprillil 2009. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr 810/2009) lõplikule kujule.)

Neljapäev, 2. aprill 2009

Ühenduse ökomärgise kava ***I

P6_TA(2009)0209

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühenduse ökomärgise kava kohta (KOM(2008)0401 – C6-0279/2008 – 2008/0152(COD))

(2010/C 137 E/20)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0401);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 175 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0279/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ja siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi (A6-0105/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. võtab teadmiseks komisjoni avalduse, mis on lisatud käesolevale resolutsioonile;
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2008)0152

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprillil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009 ELi ökomärgise kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr ...) lõplikule kujule.)

Neljapäev, 2. aprill 2009

LISA

KOMISJONI DEKLARATSIOON

Ökomärgise määruse vastuvõtmisest sõltumata kinnitab komisjon, et kavatseb enne käesoleva aasta lõppu esitada kalatoodete ökomärgise määruse ettepaneku, mis tugineb eelkoige säästva kalapüügi kriteeriumitele.

Ökomärgise määruse artikli 6 lõike 5 punktis a (millega käsitletakse selliseid täiendavaid aspekte nagu töötlemine, eelpakendamine, pakendamine ja transport) ettenähtud uuring, millega analüüsitakse, kas on teostatav ökomärgise määruse kohaldamisala laiendamine toiduainete, sealhulgas kala- ja vesiviljelustoodete suhtes, ei mõjuta ega piira kõnealuse määruse vastuvõtmist.

Organisatsioonide vabatahtlik osalemine ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) *I**

P6_TA(2009)0210

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) (KOM(2008)0402 – C6-0278/2008 – 2008/0154(COD))

(2010/C 137 E/21)

(Kasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0402);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 175 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0278/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit (A6-0084/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 2. aprill 2009

P6_TC11-COD(2008)0154

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprilli 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr ...) lõplikule kujule.)

Võrdne kohtlemine sõltumata isikute usutunnistusest või veendumusest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest *

P6_TA(2009)0211

Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest (KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

(2010/C 137 E/22)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0426);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 13 lõiget 1, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0291/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, õiguskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrddõiglikkuse komisjoni arvamusi (A6-0149/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2

(2) Kõikide isikute võrdsus seaduse ees ja kaitse diskrimineerimise eest on inimõigus, mida tunnustatakse inimõiguste ülddeklaratsioonis, ÜRO konventsioonis naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, rahvusvahelises konventsioonis rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ÜRO paktides kodaniku- ja poliitiliste õiguste ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste kohta, ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse **konventsioonis** ning Euroopa sotsiaalharta, millele [kõik] liikmesriigid on alla kirjutanud. Just ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis esitatud diskrimineerimise määratluses sisaldub mõistlike abinõude võtmatajätmine.

(2) Kõikide isikute võrdsus seaduse ees ja kaitse diskrimineerimise eest on inimõigus, mida tunnustatakse inimõiguste ülddeklaratsioonis, ÜRO konventsioonis naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, rahvusvahelises konventsioonis rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ÜRO paktides kodaniku- ja poliitiliste õiguste ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste kohta, **ÜRO lapse õiguste konventsioonis**, ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse **konventsiooni artiklis 14 ja fakultatiivprotokollis 12** ning Euroopa sotsiaalharta, millele [kõik] liikmesriigid on alla kirjutanud. Just ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis esitatud diskrimineerimise määratluses sisaldub mõistlike abinõude võtmatajätmine.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 a (uus)

(2 a) *Võrdsuse põhimõte ja diskrimineerimise keelustamise on rahvusvahelise, Euroopa ja siseriikliku õiguse üldpõhimõtted, mida EL ja selle liikmesriigid peavad järgima kõikides nende pädevusse kuuluvates küsimustes. Käesolev direktiiv aitab seda eesmärki saavutada ning ületada diskrimineerimist, mis sellega kokku ei sobi.*

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 b (uus)

(2 b) *Käesolev direktiiv on üks vahenditest, mille abil ühendus täidab ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist tulenevaid kohustusi ning direktiivi tuleks tõlgendada selles valguses.*

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 c (uus)

(2 c) *Kooskõlas ÜRO 2002. aasta Madridi vananemise teemalise maailmakonverentsi lõpetamisel vastu võetud poliitilise deklaratsiooni artikliga 5 lepiti kokku taaskinnitada kohustust igat liiki diskrimineerimise, sealhulgas vanuse alusel diskrimineerimise kaotamiseks; tunnustada, et vanemaks saades peaksid inimesed elama täisväärtuslikku ja turvalist elu hea tervise juures ning osalema aktiivselt ühiskonna majanduslikus, sotsiaalses, kultuuri- ja poliitilises elus; edendada eakamate inimeste väärrikuse tunnustamist; kaotada igat liiki hooletussejätmine, kuritarvitamine ja vägivald.*

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 5**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 d (uus)**

(2 d) *Füüsiline ja vaimne tervis ning heaolu on inimeste ja ühiskonna elukvaliteedi seisukohalt otsustava tähtsusega ning kuuluvad Euroopa Liidu Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamise põhitegurite hulka.*

Muudatusettepanek 6**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3**

(3) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Harta artiklis 10 tunnustatakse õigust mõtte-, südame- ja usuvabadusele; artiklis 21 keelatakse diskrimineerimine, sealhulgas usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu; ning artiklis 26 tunnustatakse puuetega inimeste õigust saada kasu meetmetest, mille eesmärk on tagada nende iseseisvus.

(3) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis **Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, sealhulgas mõtte-, südametunnistuse ja usuvabadust käsitlevas artiklis 9 ja sõnavabadust käsitlevas artiklis 10, samuti Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.** Harta artiklis 10 tunnustatakse õigust mõtte-, südame- ja usuvabadusele; **artiklis 20 sätestatakse, et kõik isikud on seaduse ees võrdsed;** artiklis 21 keelatakse diskrimineerimine, sealhulgas usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu; **artiklis 24 antakse konkreetsed õigused lastele;** ning artiklis 26 tunnustatakse puuetega inimeste õigust saada kasu meetmetest, mille eesmärk on tagada nende iseseisvus.

Muudatusettepanek 7**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4**

(4) Puuetega inimeste Euroopa aasta 2003, Euroopa aasta „Võrdsed võimalused kõigile” (2007) ning kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aasta 2008 on rõhutanud diskrimineerimise jätkumist, aga ka mitmekülsuse eeliseid.

(4) Puuetega inimeste Euroopa aasta 2003, Euroopa aasta „Võrdsed võimalused kõigile” (2007) ning kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aasta 2008 on rõhutanud **otsese ja kaudse, mitmekordse ja seotusest tuleneva** diskrimineerimise jätkumist, aga ka **vajadust edendada** mitmekülsuse eeliseid.

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 a (uus)**

(4 a) *Euroopa ühiskonna mitmekesisus on liidu kultuurilise, poliitilise ja sotsiaalse integratsiooni keskne element ja sellega tuleb arvestada.*

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 a (uus)**

(7 a) *Diskrimineerimine usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse põhjal võib mõjuda kahjulikult EÜ asutamislepingu eesmärkide saavutamisele, eelkõige seoses tööhõive ja sotsiaalkaitse kõrge taseme saavutamise, elatusaseme ja elu kvaliteedi parandamisega, majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ning solidaarsusega. See võib kahjustada ka eesmärki kujundada Euroopa Liit vabadel, turvalisusel ja õigusel rajanevaks alaks.*

Muudatusettepanek 11**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8**

(8) Ühendus on EÜ asutamislepingu artikli 13 lõike 1 alusel vastu võtnud **kolm õigusakti**, et ära hoida diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ja sellega võidelda. Nimetatud **õigusaktid** on näidanud õigusaktide tähtsust diskrimineerimisvastases võitluses. **Eelkõige** direktiiviga 2000/78/EÜ kehtestatakse üldraamistik võrdeks kohtlemiseks tööhõives ja kutsetegevuses, hoolimata usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest. **Muudes valdkondades peale tööhõive jäävad aga alles liikmesriikide erinevused nimetatud alustel toimuva diskrimineerimise vastu pakutava kaitse ulatuses ja iseloomus.**

(8) Ühendus on EÜ asutamislepingu artikli 13 lõike 1 alusel vastu võtnud **mitmeid direktiive**, et ära hoida diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ja sellega võidelda. Nimetatud **direktiivid** on näidanud õigusaktide tähtsust diskrimineerimisvastases võitluses. **Direktiiviga 2000/43/EÜ on kehtestatud rassilisel või etnilisel päritolul tööturul või väljaspool tööturгу põhineva diskrimineerimise vastane raamistik. Direktiiviga 2004/113/EÜ on kehtestatud meeste ja naiste võrdse kohtlemise raamistik seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega.** Direktiiviga 2000/78/EÜ on kehtestatud üldraamistik võrdeks kohtlemiseks tööhõives ja kutsetegevuses, hoolimata usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest. **See ei reguleeri valdkondi, mis jäävad väljapoole selle kohaldamisala.**

Muudatusettepanek 12**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9**

(9) Seega tuleks õigusaktidega keelata diskrimineerimine usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel mitmes valdkonnas väljaspool tööturгу, sealhulgas sotsiaalkaitse, hariduse ning kaupade ja teenuste, **sealhulgas eluaseme**, kättesaadavuse ja pakkumise valdkonnas. Õigusaktidega tuleks sätestada meetmed, mis tagavad puudega **inimeste** võrdse juurdepääsu õigusaktidega hõlmatud valdkondades.

(9) Seega tuleks õigusaktidega keelata **otsene ja kaudne, mitmekordne ja seotusest tulenev** diskrimineerimine **soo, rassilise või etnilise päritolu**, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse **või soo** alusel mitmes valdkonnas väljaspool tööturгу, sealhulgas sotsiaalkaitse, hariduse ning **niisuguste** kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumise valdkonnas **nagu eluase, transport, ühendused ja tervishoid**. Õigusaktidega tuleks sätestada meetmed, mis tagavad **teatava usutunnistuse või teatavate veendumustega, teatava puudega, teatavas eas või teatava seksuaalse sättumusega või mitmesse nimetatud kategooriasse kuuluvatele isikutele ja nendega seotud isikutele** võrdse juurdepääsu õigusaktidega hõlmatud valdkondades.

Muudatusettepanek 13**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 a (uus)**

(9 a) *Käesolevas direktiivis tuleks kaupadena käsitleda kaupu EÜ asutamislepingu kaupade vaba liikumist käsitlevate sätete tähenduses. Teenustena tuleks käsitleda teenuseid EÜ asutamislepingu artikli 50 tähenduses.*

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 b (uus)

(9 b) *Puudega inimesi diskrimineeritakse sageli sellega, et neil ei ole juurdepääsu ühiskondlikesse transpordivahenditesse ja hoonetesse ega informatsiooni- ja kommunikatsioonivahenditele. Liikmesriigid peavad võrdse kohtlemise põhimõtte jõustamiseks võtma meetmeid nendes valdkondades juurdepääsu tagamiseks.*

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 11

(11) Käesoleva direktiiviga **ei tohiks piirata** liikmesriikide **pädevust** hariduse, sotsiaalkindlustuse ja tervishoiu valdkonnas. Samuti ei **tohiks direktiiviga** piirata liikmesriikide **põhirolli** ja ulatuslikku kaalutusõigust üldist majandushuvi pakkuvate teenuste pakkumisel, tellimisel ja korraldamisel.

(11) Käesoleva direktiiviga **ei piirata** liikmesriikide **pädevuse teostamist** hariduse **ning sotsiaalkaitse, sealhulgas** sotsiaalkindlustuse ja tervishoiu valdkonnas. Samuti ei piirata **sellega** liikmesriikide **olulist rolli** ja ulatuslikku kaalutusõigust üldist majandushuvi pakkuvate teenuste pakkumisel, tellimisel ja korraldamisel.

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12

(12) Diskrimineerimiseks loetakse otsest ja kaudset diskrimineerimist, ahistamist, korraldust diskrimineerida ja mõistlike abinõude võtmatajätmist.

(12) Diskrimineerimiseks loetakse otsest ja kaudset diskrimineerimist, **mitmekordset diskrimineerimist**, ahistamist, korraldust diskrimineerida ja mõistlike abinõude võtmatajätmist.

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 a (uus)

(12 a) *Puudega inimeste mõiste hõlmab isikuid, kellel on pikaajaline füüsiline, vaimne, intellektuaalne või meeleline vaegus, mis võib koostoimel mitmesuguste hoiakuliste või õhkkonnast tingitud takistustega tõkestada nende täielikku ja tõhusat osalemist ühiskonnaelus teistega võrdsetel alustel.*

Muudatusettepanek 82
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 b (uus)

(12 b) *Kuna mikroettevõtjatel lasuv koormus on liiga suur, tuleks sellised ettevõtjad USA Civil Rights Act'i eeskujul erilise kaitse alla võtta.*

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 19**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 c (uus)**

(12 c) *Diskrimineerimisena käsitatakse ka keeldumist inimese meditsiinilisest teenindamisest ainuüksi tema vanuse tõttu.*

Muudatusettepanek 20**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 d (uus)**

(12 d) *Puude tõttu diskrimineerimine hõlmab diskrimineerimist selle põhjal, et isikut saadab või abistab tunnustatud juhtkoer või abikoer, kes on välja õpetatud vastavalt rahvusvahelise juhtkoeraliidu või abikoerte rahvusvahelistele standarditele.*

Muudatusettepanek 21**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 e (uus)**

(12 e) *Tõhusat mittediskrimineerivat juurdepääsu on võimalik tagada eri vahenditega, sealhulgas põhimõttega „projekteeritud kõigile” ja soodustades puudega isikute abivahendite kasutamist, milleks on ka liikumise ja juurdepääsu abivahendid, näiteks tunnustatud juhtkoerad ja muud abikoerad.*

Muudatusettepanek 22**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 f (uus)**

(12 f) *Muudatus on põhjalik seoses artikliga 4, kui see muudab kaupu või teenuseid või eriala, ameti või äri olemust niivõrd, et kauba- või teenusepakkuja osutab tegelikult hoopis erinevat liiki kaupa või teenuseid.*

Muudatusettepanekud 10 ja 23**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13**

(13) Rakendades võrdse kohtlemise põhimõtet, **mis ei sõltu usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest**, peaks ühendus vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 3 lõikele 2 kaotama ebavõrdsuse ning edendama **meeste ja naiste** võrdõiguslikkust, **elkõige seetõttu, et naised kannatavad tihti** mitmekordse diskrimineerimise all.

(13) **Käesolevas direktiivis võetakse arvesse ka mitmekordset diskrimineerimist. Kuna diskrimineerimine võib toimuda kahel või enamal põhjusel, mis on nimetatud EÜ asutamislepingu artiklites 12 ja 13**, ja rakendades võrdse kohtlemise põhimõtet, peaks ühendus vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 3 lõikele 2 ja artiklile 13 kaotama ebavõrdsuse seoses soo, rassi või etnilise päritolu, puude, seksuaalse sättumuse, usutunnistuse või veendumuste või vanuse või nende kombinatsiooniga, ning edendama võrdõiguslikkust, olenemata sellest, milline eelnimetatud teguritega seotud eriomaduste kombinatsioon isikul olla võib. Mitmekordse diskrimineerimise olukordade lahendamiseks peaksid olema kättesaadavad tõhusad õiguslikud menetlused. Eeskätt riiklike õiguslike menetlustega tuleks tagada, et kaebuse esitaja saaks hõlmata kõik mitmekordse diskrimineerimise kaebuse aspektid ühe menetlusega.

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 24**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14 a (uus)**

(14 a) Erinevat kohtlemist vanuse ja puude alusel võib lubada, kui erinevused on objektiivselt ja mõistlikult põhjendatud õigustatud eesmärgiga ning kui selle eesmärgi saavutamise vahendid on asjakohased ja vajalikud. Kõnealused erinevused kohtlemises võivad hõlmata näiteks vanuselisi eritingimusi juurdepääsul mõnedele sellistele kaupadele või teenustele nagu alkohoolsed joogid, relvad või juhiloa. Nooremate või vanemate isikute või puudega isikute majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse integratsiooni edendamist võib samuti pidada õiguspäraseks eesmärgiks. Seepärast loetakse meetmeid, millega luuakse teatud vanuserühmadele või puudega isikutele teistest soodsamad tingimused – näiteks ühistranspordi, muuseumide või spordiasutuste kasutamine või külastamine soodushinnaga või tasuta –, mittediskrimineerimise põhimõttega kooskõlas olevaks.

Muudatusettepanek 83**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15**

(15) Kindlustus-, pangandus- ja teiste finantsteenuste pakku- misel kasutatakse puude ja vanusega seonduvaid kindlustusma- temaatilisi ja riskitegurid. **Kui tegurid on riski hindamisel keskse tähtsusega, ei tuleks nende kasutamist käsitleda diskrimineerimisena.**

(15) Kindlustus-, pangandus- ja teiste finantsteenuste pakku- misel kasutatakse puude ja vanusega seonduvaid kindlustusma- temaatilisi ja riskitegurid. **Nende kasutamist ei tuleks käsitleda diskrimineerimisena, kui need on riski hindamisel määrava tähtsusega ja kui teenusepakkuja suudab tõendada märkimis- väärselt suuremaid riske, kasutades kindlustusmatemaatilisi põhimõtteid, statistilisi või meditsiinilisi andmeid. Need andmed peaksid olema täpsed, aja- ja asjakohased ning kätte- saadavad taotluse alusel. Kindlustusmatemaatilised ja riskite- gurid peaksid kajastama positiivseid muutusi oodatavas elueas ja aktiivse vananemise osas, samuti puudega inimeste suure- nenud liikuvust ja juurdepääsuvõimalusi. Meditsiinilisteks andmeteks loetakse objektiivseid ja kontrollitud meditsiinilisi fakte ja vaieldamatuid meditsiinilisi teadmisi, mis vastavad meditsiiniliste andmete kogumise standarditele.**

Muudatusettepanek 26**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15 a (uus)**

(15 a) Liikmesriikides tuleb lepingute sõlmimisel riigi nimel või piirkondlike või kohalike omavalitsuste või muude avalik-õiguslike isikute nimel järgida asutamislepingu põhi- mõtteid, eelkõige kaupade vaba liikumise põhimõtet, asutamis- vabaduse ja teenuste osutamise vabaduse põhimõtet ning nendest tulenevaid põhimõtteid, nagu võrdse kohtlemise, mittediskrimineerimise, vastastikuse tunnustamise, proportsio- naalsuse ja läbipaistvuse põhimõte. Ehitustööde riigihankele- pingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankele- pingute sõlmimise korra kooskõlastamise õigusnõuded on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivis 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta⁽¹⁾, nii et liikmesrii- kides tuleb lepingute sõlmimisel riigi nimel või piirkondlike

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

või kohalike omavalitsuste või avalik-õiguslike isikute nimel järgida EÜ asutamislepingu põhimõtteid, eelkõige võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata soost, rassist või etnilisest päritolust, puudest, seksuaalsest sättumusest, usutunnistusest või veendumustest või vanusest, ning mittediskrimineerimise põhimõtet. Teatavat maksumust ületavate riigihankelepingute puhuks on siiski koostatud lepingute sõlmimise siseriiklikku korda kooskõlastavad ühenduse sätted, et tagada hanketellimuse avatus konkurentsile. Liikmesriigid peaksid tõlgendama neid kooskõlastavaid sätteid vastavalt võrdse kohtlemise põhimõttele sõltumata soost, rassist või etnilisest päritolust, puudest, seksuaalsest sättumusest, usutunnistusest või veendumustest või vanusest ning vastavalt asutamislepingu teistele sätetele.

⁽¹⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 16

(16) Kõikidel isikutel on vabadus lepinguid sõlmida, sealhulgas vabadus valida lepingupartnerit. **Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada nende isikute poolt ette võetud majanduslike tehingute suhtes, kelle jaoks need tehingud ei kujuta endast nende kutse- või äritegevust.**

(16) Kõikidel isikutel on vabadus lepinguid sõlmida, sealhulgas vabadus valida lepingupartnerit. **Kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumise kontekstis on tähtis kaitsta era- ja perekonnaelu ning nendega seotud toiminguid. Seetõttu ei reguleerita käesoleva direktiiviga isiklikes huvides tegutsevate eraisikute vahelisi tehinguid, kui need ei kujuta endast lepingupoolte kutse- või äritegevust.**

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 17

(17) Diskrimineerimise keelamisel on oluline austada teisi põhiõigusi ja -vabadusi, sealhulgas **kaitsta era- ja perekonnaelu ja nendega seotud toiminguid**, usuvabadust ning ühinemisvabadust. Käesolev direktiiv ei piira **siseriiklikke õigusnorme perekonnaseisu, sealhulgas reproduktiivtervisega seonduvate õiguste kohta. Samuti ei piira direktiiv** riigi, riigiasutuste ja -ametite ega hariduse ilmalikku iseloomu.

(17) Diskrimineerimise keelamisel on oluline austada teisi põhiõigusi ja -vabadusi, sealhulgas usuvabadust, ühinemisvabadust, **sõnavabadust ja ajakirjandusvabadust**. Käesolev direktiiv ei piira riigi, riigiasutuste ja -ametite ega hariduse ilmalikku iseloomu. **Käesolev direktiiv ei muuda pädevuste jaotust Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahel, sealhulgas abielu- ja perekonnaõiguse ning tervishoiuõiguse valdkonnas.**

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 18

(18) Liikmesriigid vastutavad hariduse korralduse ja sisu eest. Komisjoni teatistes „Oskused 21. sajandiks: Euroopa koolidealase koostöö kava” pannakse rõhku vajadusele pöörata erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras lastele ja haridusalaste erivajadustega inimestele. **Eelkõige võib riiklike õigusaktidega ette näha** erinevusi juurdepääsul usutunnistusel või veendumustel põhinevatele haridusasutustele. **Liikmesriigid võivad lubada või keelata koolis ususiimbolite kandmise.**

(18) Liikmesriigid vastutavad hariduse korralduse ja sisu eest. **Nad peaksid tagama tõhusa kaitse diskrimineerimise vastu usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.** Komisjoni teatistes „Oskused 21. sajandiks: Euroopa koolidealase koostöö kava” pannakse rõhku vajadusele pöörata erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras lastele ja haridusalaste erivajadustega inimestele. **Liikmesriigid võivad ainult objektiivsete põhjenduste alusel lubada** erinevusi juurdepääsul usutunnistusel või veendumustel põhinevatele haridusasutustele, **kui sellega nõutakse isikutelt tegutsemist heas usus ja lojaalselt organisatsiooni kõlbelsele loomulaadile, eeldusel, et see ei**

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

õigusta diskrimineerimist mitte mingil muul alusel ning muud haridusasutused on geograafiliselt juurdepääsetavad ja moodustavad mõistliku alternatiivi, et hoida ära kaudset diskrimineerimist. Liikmesriigid tagavad, et see ei tooks kaasa ilmajätmist õigusest haridusele.

Muudatusettepanek 30
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19

(19) Euroopa Liit on Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsioonis nr 11 (kirikute ja mitteusuliste organisatsioonide staatuse kohta) selgelt tunnistanud, et ta austab liikmesriikide kirikute ja usuühenduste või -koguduste siseriikliku õigusega kehtestatud staatust ega kahjusta seda ning austab samaväärselt ka filosoofiliste ja mitteusuliste organisatsioonide staatust. **Meetmed, mis võimaldavad puudega inimestele tõhusat mitte-diskrimineerivat juurdepääsu käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkondadele, täidavad olulist rolli täieliku võrdsuse tagamisel tegelikkuses. Lisaks võivad mõnedel juhtudel erivajadustega arvestamise tagamiseks osutada vajalikuks mõistlike abinõude üksikmeetmed. Kummalgi juhul ei ole vaja meetmeid, mis osutuksid ebaproportsionaalselt suureks koormaks. Selle hindamisel, kas koorem osutub ebaproportsionaalselt suureks, tuleks arvesse võtta mitmeid faktoreid, sealhulgas organisatsiooni suurust, ressursse ja iseloomu. Mõistlike abinõude ja ebaproportsionaalselt suure koorma põhimõtte on kehtestatud direktiivis 2000/78/EÜ ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis.**

(19) Euroopa Liit on Amsterdami lepingu lõppaktile lisatud deklaratsioonis nr 11 (kirikute ja mitteusuliste organisatsioonide staatuse kohta) selgelt tunnistanud, et ta austab liikmesriikide kirikute ja usuühenduste või -koguduste siseriikliku õigusega kehtestatud staatust ega kahjusta seda ning austab samaväärselt ka filosoofiliste ja mitteusuliste organisatsioonide staatust.

Muudatusettepanek 31
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19 a (uus)

(19 a) **Meetmed, mis võimaldavad puudega inimestele tõhusat mittediskrimineerivat juurdepääsu käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkondadele, täidavad olulist rolli täieliku võrdsuse tagamisel tegelikkuses. Lisaks võivad mõnedel juhtudel erivajadustega arvestamise tagamiseks osutada vajalikuks mõistlike abinõude üksikmeetmed. Mitte mingil juhul ei ole vaja meetmeid, mis osutuksid ebaproportsionaalselt suureks koormaks. Selle hindamisel, kas koorem osutub ebaproportsionaalselt suureks, tuleks arvesse võtta, kas kõnealune meede on teostatamatu ja ohtlik ning kas seda ei saaks teha teostatavaks ja ohutuks eeskirjade, põhimõtete või tavade mõistliku muudatusega või arhitektuuriliste, side- või transportitõkete kõrvaldamisega või täiendava abi või teenuste osutamisega. Mõistlike abinõude võtmine ei nõua tingimata märkimisväärseid struktuurilisi muudatusi ehitistes, mille struktuur on nende ajaloolise, kultuurilise või arhitektuurilise väärtuse tõttu erilise riikliku kaitse all. Mõistlike abinõude ja ebaproportsionaalselt suure koorma põhimõtted on kehtestatud direktiivis 2000/78/EÜ ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis.**

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 32**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 21**

(21) Diskrimineerimise keelamine ei tohiks piirata selliste meetmete säilitamist või vastuvõtmist liikmesriikide poolt, mille eesmärk on ära hoida või heastada halvemusi, mille all teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega **isikute rühm** on kannatanud. Nende meetmetega **võib lubada** teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega isikute **organisatsioone**, mille peaesmärk on arvestamine kõnealuste isikute erivajadustega.

(21) Diskrimineerimise keelamine ei tohiks piirata selliste meetmete säilitamist või vastuvõtmist liikmesriikide poolt, mille eesmärk on ära hoida või heastada halvemusi, mille all teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega **või kõnealuste konkreetsete teguritega seotud eriomaduste kombinatsiooniga isikud ja nendega seotatud isikud** on kannatanud. **Sellise keelustamisega võivad kaasneda meetmed, mis on kavandatud selleks, et edendada võrdset kohtlemist ja võrdseid võimalusi, mille puhul võetakse arvesse soolist mõõdet, ning positiivsed meetmed, mille eesmärk on täita nende isikute või isikute kategooriate erivajadusi, kes eriomaduste tõttu vajavad struktuure, teenuseid ja abi, mida teised inimesed ei vaja.** Nende meetmetega kaasneb teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega isikute **sõltumatute organisatsioonide loomine**, mille peaesmärk on arvestamine kõnealuste isikute erivajadustega.

Muudatusettepanek 34**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25**

(25) Võrdse kohtlemise põhimõtte tõhus rakendamine nõuab kannatanutele piisava õiguskaitsse tagamist ohvrustamise vastu.

(25) Võrdse kohtlemise põhimõtte tõhus rakendamine nõuab kannatanutele piisava õiguskaitsse tagamist ohvrustamise vastu. **Üksikisiku õiguste tõhusa kaitsega peab kaasnema mittediskrimineerimise ja võrdsete võimaluste aktiivne edendamine.**

Muudatusettepanek 35**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 26**

(26) Resolutsioonis Euroopa aasta „Võrdsed võimalused kõigile” (2007) järelmeetmete kohta kutsus nõukogu üles kaasama täielikult kodanikuühiskonna, sealhulgas diskrimineerimisosohu olevaid inimesi esindavad organisatsioonid, sotsiaalpartnerid ja sidusrühmad diskrimineerimise vältimisele ning võrdsuse ja võrdsete võimaluste edendamisele suunatud programmide koostamisse nii Euroopa kui ka siseriiklikul tasandil.

(26) Resolutsioonis Euroopa aasta „Võrdsed võimalused kõigile” (2007) järelmeetmete kohta kutsus nõukogu üles kaasama täielikult kodanikuühiskonna, sealhulgas diskrimineerimisosohu olevaid inimesi esindavad organisatsioonid, sotsiaalpartnerid ja sidusrühmad diskrimineerimise vältimisele ning võrdsuse ja võrdsete võimaluste edendamisele suunatud programmide koostamisse nii Euroopa kui ka siseriiklikul tasandil. **Selleks peaksid komisjon ja liikmesriigid tagama, et käesoleva direktiivi ja kõnesolevas valdkonnas juba kehtivate õigusaktide sätted tehakse teavitus- ja pressikampaaniate abil, mille eesmärk on ka stereotüüpide kummutamine, üldsusele ja asjaomastele isikutele sobival, asjakohasel ja kättesaadaval viisil (viipekeel või vaegnägijatele mõeldud veebisaidid) teatavaks.**

Muudatusettepanek 36**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 31 a (uus)**

(31 a) **Kohtud ja vahekohtud peaksid diskrimineerimise aluste tõlgendamisel võtma arvesse rahvusvahelisi ja Euroopa inimõiguste alaseid dokumente, sealhulgas nende järelevalveorganite, näiteks Euroopa Inimõiguste Kohtu soovitusi ja kohtuasjade lahendeid.**

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 37
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik, et võidelda diskrimineerimisega usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning tagada liikmesriikides võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamine väljaspool tööhõive ja kutsetegevuse valdkonda.

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik, et võidelda diskrimineerimisega, **sealhulgas mitmekordse diskrimineerimisega** usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning tagada liikmesriikides võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamine väljaspool tööhõive ja kutsetegevuse valdkonda.

2. **Mitmekordse diskrimineerimisega on tegemist juhul, kui diskrimineerimine toimub:**

a) usutunnistuste või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse ükskõik missuguse kombinatsiooni alusel;

b) ühel või enamal alusel, mis on sätestatud lõikes 1, samuti ühel või enamal järgmisel alusel:

i) sugu (juhul, kui kaebuse teema jääb direktiivi 2004/113/EÜ ja käesoleva direktiivi sisulisse reguleerimisalasse);

ii) rassiline või etniline päritolu (juhul, kui kaebuse teema jääb direktiivi 2000/43/EÜ ja käesoleva direktiivi sisulisse reguleerimisalasse);

iii) rahvus (juhul kui kaebuse teema jääb EÜ asutamislepingu artikli 12 reguleerimisalasse).

3. Käesolevas direktiivis tõlgendatakse mitmekordset diskrimineerimist ja diskrimineerimist mitmel alusel vastavalt sellele.

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 2

2. Lõikes 1 kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „otsene diskrimineerimine” – kui **ükskõik millisel** artiklis 1 nimetatud põhjusel koheldakse ühte inimest halvemini, kui on koheldud, koheldakse või võidakse kohelda teist inimest samalaadses olukorras;

b) „kaudne diskrimineerimine” – kui neutraalsena näiv säte, kriteerium või tava seab **isikud** kindla(te) usutunnistuse või veendumuste, kindla puude, kindla vanuse või kindla seksuaalse sättumuse tõttu teistega võrreldes ebasoodsamasse olukorda, välja arvatud juhul, kui kõnealusel sätel, kriteeriumil või taval on objektiivselt põhjendatav õigustatud eesmärk ja selle eesmärgi saavutamise vahendid on asjakohased ja vajalikud.

2. Lõikes 1 kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „otsene diskrimineerimine” – kui **ühel või enamal** artiklis 1 nimetatud põhjusel koheldakse ühte inimest **või inimesi, kes on või keda arvatakse olevat niisuguse inimesega seotud**, halvemini, kui on koheldud, koheldakse või võidakse kohelda teist inimest samalaadses olukorras;

b) „kaudne diskrimineerimine” – kui neutraalsena näiv säte, kriteerium või tava seab kindla(te) usutunnistuse või veendumuste, kindla puude, kindla vanuse või kindla seksuaalse sättumuse tõttu **isikud või niisuguste isikutega seotud või oletatavalt seotud isikud** teistega võrreldes ebasoodsamasse olukorda, välja arvatud juhul, kui kõnealusel sätel, kriteeriumil või taval on objektiivselt põhjendatav õigustatud eesmärk ja selle eesmärgi saavutamise vahendid on asjakohased ja vajalikud.

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 39**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõige 3**

3. Ahistamist **peetakse** üheks diskrimineerimise vormiks lõike 1 tähenduses, kui mõne artiklis 1 nimetatud põhjusega seotud soovimatu käitumise eemärk või selle tegelik toime on isiku väärkuse alandamine ja ähvardava, vaenuliku, halvustava, alandava või solvava õhkkonna loomine.

3. **Püramata sõnavabaduse kohaldamist, peetakse** ahistamist üheks diskrimineerimise vormiks lõike 1 tähenduses, kui mõne artiklis 1 nimetatud põhjusega seotud soovimatu käitumise eemärk või selle tegelik toime on isiku väärkuse alandamine ja ähvardava, vaenuliku, halvustava, alandava või solvava õhkkonna loomine. **Selles kontekstis võib ahistamise mõiste määratleda vastavalt liikmesriikide siseriiklikule õigusele ja tavale.**

Muudatusettepanek 40**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõige 4**

4. Korraldust diskrimineerida isikuid ükskõik millisel artiklis 1 nimetatud põhjusel peetakse diskrimineerimiseks lõike 1 tähenduses.

4. **Hierarhiliselt suhtel põhinevat korraldust või palvet** diskrimineerida isikuid ükskõik millisel artiklis 1 nimetatud põhjusel peetakse diskrimineerimiseks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 41**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõige 4 a (uus)**

4a. Diskrimineerimist, mis põhineb oletustel isiku usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse kohta või isikute seostamisel teatava usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega, loetakse diskrimineerimiseks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 42**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõige 5**

5. Mõistlike abinõude võtmatajätmist käesoleva direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud konkreetsel, puudega inimestega seotud juhtumil peetakse diskrimineerimiseks lõike 1 tähenduses.

5. Mõistlike abinõude võtmatajätmist käesoleva direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud konkreetsel, puudega inimestega **või puudega inimestega seotud isikutega** seotud juhtumil, **kui abinõusid on vaja võimaldamaks nendel isikutel osutada puudega inimesele isiklikku abi**, peetakse diskrimineerimiseks lõike 1 tähenduses.

Muudatusettepanek 43**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõige 6**

6. **Olenemata lõikest 2 võivad liikmesriigid ette näha, et** erinevat kohtlemist vanuse **alusel ei peeta diskrimineerimiseks**, kui sellel on **siseriikliku õigusega** põhjendatud õigustatud **eesmärk** ning kui selle eesmärgi saavutamise vahendid on asjakohased ja vajalikud. **Eelkõige ei välistata käesolevas direktiivis konkreetse vanuse kindlaks määramist juurdepääsuks sotsiaalühivõitistele, haridusele ja teatud toodetele või teenustele.**

6. **Käesoleva direktiiviga ei välistata** erinevat kohtlemist vanuse **põhjal**, kui erinev kohtlemine on **objektiivselt ja mõistlikult** põhjendatud õigustatud **eesmärgiga** ning kui selle eesmärgi saavutamise vahendid on asjakohased, **proportsionaalsed, vajalikud ja tõhusad.**

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanekud 87 ja 44

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 7**

7. Olenemata lõikest 2 **võivad liikmesriigid seoses finants-teenuste pakkumisega lubada** proportsionaalseid erinevusi kohtlemisel juhul, kui kõnealuse toote puhul on vanuse või puude kasutamine riski hindamisel määravaks teguriks asjakohaste **ja täpsete** kindlustusmatemaatiliste **või** statistiliste andmete alusel.

7. Olenemata lõikest 2 **ei loeta käesoleva direktiivi kohaldamisel diskrimineerimiseks** proportsionaalseid erinevusi kohtlemisel **seoses finantsteenuste pakkumisega** juhul, kui kõnealuse toote puhul on vanuse või puude kasutamine riski hindamisel määravaks teguriks asjakohaste kindlustusmatemaatiliste **põhimõtete, täpsete** statistiliste andmete **või meditsiiniliste teadmiste** alusel. **Kõnealused andmed peaksid olema täpsed, hiljutised ja asjakohased ning need tuleks teha taotluse alusel kergesti kättesaadavaks. Kindlustusmatemaatilised ja riskitegurid peaksid kajastama positiivseid muutusi oodatavas elueas ja aktiivse vananemise valdkonnas, samuti puudega inimeste suurenenud liikuvust ja juurdepääsuvõimalusi. Teenusepakkuja peab suutma objektiivselt tõendada märkimisväärselt suuremaid riske ja tagama, et erinev kohtlemine on objektiivselt ja mõistlikult põhjendatud õigustatud eesmärgiga ning et selle eesmärgi saavutamise vahendid on proportsionaalsed, vajalikud ja tõhusad.**

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 8**

8. Käesolev direktiiv ei piira siseriiklikus õiguses sätestatud üldmeetmeid, mis demokraatlikus ühiskonnas on vajalikud avaliku julgeoleku ja korra tagamiseks, kuritegude ennetamiseks, tervise ning teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks.

8. Käesolev direktiiv ei piira siseriiklikus õiguses sätestatud üldmeetmeid, mis demokraatlikus ühiskonnas on vajalikud **ja proportsionaalsed** avaliku julgeoleku ja korra tagamiseks, kuritegude ennetamiseks, tervise ning teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks.

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 8 a (uus)**

8 a. Käesolevas direktiivis tunnustatakse, et eraelu puutumatus õigus on vahend võitluseks käesolevas artiklis osutatud diskrimineerimisega.

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 1 – esimene lõik - punkt d**

d) avalikkusele pakutavate kaupade ja teiste teenuste, sealhulgas eluaseme, kättesaadavus.

d) avalikkusele pakutavate kaupade ja teiste teenuste, sealhulgas eluaseme **ja transpordi**, kättesaadavus;

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 1 – esimene lõik - punkt d a (uus)**

d a) liikmesus ja osalemine ühendustes, samuti selliste organisatsioonide teenuste kasutamine.

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 1 – teine lõik**

Punkti d) kohaldatakse üksikisikute suhtes vaid siis, kui nad tegelevad oma kutse- või äritegevusega.

Punkt d ei puuduta niisuguste eraisikute vahelisi tehinguid, kelle jaoks need tehingud ei kujuta endast äri- või kutsetegevust.

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 50**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 3 – lõige 2**

2. Käesolev direktiiv ei **piira siseriiklike õigusnorme perekonnaseisu ning reproduktiivtervisega seonduvate õiguste kohta.**

2. Käesolev direktiiv ei **muuda pädevuste jaotust Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahel.**

Muudatusettepanekud 89 ja 51**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 3 – lõige 3**

3. **Käesolev direktiiv ei piira liikmesriigi vastutust** hariduse sisu, õppetöö ja haridussüsteemi korralduse, **sealhulgas eripedagoogika pakkumise eest.** Liikmesriik võib **ette näha erineva kohtlemise** juurdepääsul usutunnistusel või veendumustel põhinevatele haridusasutustele.

3. **Käesolevat direktiivi ei kohaldata** hariduse sisu, õppetöö ja riigi haridussüsteemi korralduse **suhtes, kuid liikmesriigid tagavad puudega isikute õiguse haridusele diskrimineerimata ja võrdsete võimaluste alusel, kuid liikmesriigid tagavad puudega isikute õiguse haridusele diskrimineerimata ja võrdsete võimaluste alusel. Liikmesriigid tagavad samuti, et asjakohase hariduse või koolituse tüübi määratlemisel austatakse puudega isiku arvamusi.** Liikmesriik võib **lubada erinevusi** juurdepääsul usutunnistusel või veendumustel põhinevatele haridusasutustele, **et säilitada vastavate asutuste eriline olemus ja kõlbline loomulaad ning haridussüsteemi mitmekülgsus, eeldusel, et see ei ole vastuolus õigusega saada haridust ning ei õigusta diskrimineerimist mõnel muul alusel. Liikmesriigid tagavad, et see ei tooks kaasa ilmajätmist õigusest haridusele.**

Muudatusettepanekud 95 ja 52**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 3 – lõige 4**

4. **Käesolev direktiiv ei piira selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist,** millega tagatakse riigi, riigiasutuste ja -ametite ning hariduse ilmalik iseloom ja mis **käsitlevad** kirikute ja teiste usutunnistusel või veendumustel põhinevate organisatsioonide seisundit **ja** tegevust. Samuti ei piira direktiiv **meeste ja naiste** võrdõiguslikkust **edendavate** siseriiklike õigusaktide kohaldamist.

4. **Käesolevat direktiivi ei kohaldata sellise siseriikliku õiguse suhtes,** millega tagatakse riigi, riigiasutuste ja -ametite ning hariduse ilmalik iseloom ja mis **käsitleb** kirikute ja teiste usutunnistusel ja veendumustel põhinevate organisatsioonide seisundit, tegevust **ja õiguslikku raamistikku, kui see ei kuulu ELi pädevusse. Kui kirikute või muude usutunnistusel või veendumustel põhinevate organisatsioonide tegevus on ELi pädevuses, kohaldatakse selle suhtes liidu diskrimineerimisvastaseid sätteid.** Samuti ei piira direktiiv **meessoost ja naissoost isikute** võrdõiguslikkust **tagavate** siseriiklike õigusaktide kohaldamist.

Muudatusettepanek 53**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 3 – lõige 5**

5. Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ei kuulu erinev kohtlemine kodakondsuse alusel ning see ei piira nende sätete ja tingimuste kohaldamist, mis on seotud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute sissesõiduga liikmesriikide territooriumile ning seal viibimisega, samuti kõnealuste kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute kohtlemist vastavalt nende õiguslikule seisundile.

5. Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ei kuulu erinev kohtlemine kodakondsuse alusel ning see ei piira nende sätete ja tingimuste kohaldamist, mis on seotud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute sissesõiduga liikmesriikide territooriumile ning seal viibimisega, samuti kõnealuste kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute kohtlemist vastavalt nende õiguslikule seisundile. **Diskrimineerimist usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel, mida esitatakse kui rahvuslikul alusel kohtlemise erinevusena, käsitatakse diskrimineerimisena artikli 1 tähenduses.**

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 91

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 5 a (uus)**

5a. Reklaami- ja meediavaldkonnad jäetakse direktiivi reguleerimisalast välja.

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 - sissejuhatav osa**

1. Et tagada puudega inimeste võrdse kohtlemise põhimõtte järgimine, *võetakse:*

1. Et tagada puudega inimeste võrdse kohtlemise põhimõtte järgimine, *kusjuures puuet mõistetakse vastavalt ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni määratlusele, hõlmates ka krooniliste haigustega inimesi,*

Muudatusettepanek 97

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt a**

a) meetmed, mis on vajalikud selleks, et võimaldada puudega inimestele tõhus mittediskrimineeriv juurdepääs sotsiaalkaitsele, sotsiaaltoetustele, tervishoiule ja haridusele ning avalikkusele pakutavate kaupade ja teenuste, sealhulgas eluaseme ja **transpordi**, kättesaadavus ja pakkumine, mis tagatakse juba eelnevalt võetud meetmetega, sealhulgas vajalike muudatuste või parandustega. *Sellised meetmed ei tohiks osutada ebaproportsionaalselt suureks koormaks ega nõuda kõnealus(t)e sotsiaalkaitse, sotsiaaltoetuste, tervishoiu, hariduse ning kaupade ja teenuste põhjalikku muutmist ega nõuda neile alternatiivide pakkumist;*

a) *võetakse* meetmed, mis on vajalikud selleks, et võimaldada puudega inimestele tõhus mittediskrimineeriv juurdepääs sotsiaalkaitsele, sotsiaaltoetustele, tervishoiule ja haridusele ning avalikkusele pakutavate kaupade ja teenuste, sealhulgas eluaseme, **telekommunikatsiooni, elektronside, teabe, sealhulgas kättesaadavas vormis, finantsteenuste, kultuuri ja meelelahutuse, avalike hoonete, transpordiliikide ja teiste ühiskondlike kohtade ja rajatiste**, kättesaadavus ja pakkumine, mis tagatakse juba eelnevalt võetud meetmetega, sealhulgas vajalike muudatuste või parandustega. *Kui mittediskrimineerivat juurdepääsu ei tagata tavade, põhimõtete või menetluse tõttu, võetakse meetmeid, et see enam nii ei oleks.*

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – punkt b**

b) *olenemata kohustusest tagada* tõhus mittediskrimineeriv juurdepääs, *vajadusel mõistlikud abinõud, välja arvatud juhul kui see osutub ebaproportsionaalselt suureks koormaks.*

b) *käesolevas lõikes kasutatav termin „tõhus mittediskrimineeriv juurdepääs” hõlmab takistuste ja tõkete kindlaksmääramist ja kõrvaldamist ning uute takistuste ja tõkete ennetamist, mis pärsvad puudega isikute juurdepääsu üldsusele kättesaadavatele kaupadele, teenustele ja rajatistele, olenemata takistuse, tõkke või puude laadist. Käesoleva direktiivi sätetest lähtudes ja olenemata takistuste või tõkete kõrvaldamiseks valitud meetmetest tagatakse tõhus mittediskrimineeriv juurdepääs puudega inimeste jaoks võimaluse korral puueteta inimestega samadel tingimustel ning soodustatakse puudega inimeste abivahendite kasutamist, sealhulgas liikuvuse ja juurdepääsu abivahendid, näiteks tunnustatud juhtkoerad ja abikoerad, kui see on vajalik. Kui mõistlikke abinõusid ei saa võtta kõikidest jõupingutustest hoolimata tõhusa mittediskrimineeriva juurdepääsu tagamiseks samadel tingimustel ja vastavalt käesoleva direktiivi sätetele, pakutakse juurdepääsule mõistlik alternatiiv. Käesolevas sättes tähendavad „mõistlikud abinõud” alternatiivseid meetmeid, mida konkreetselt*

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

juhul on vaja selleks, et võimaldada puudega inimesel teistega võrdsetel alustel pääseda juurde käesoleva direktiivi artikli 3 lõikes 1 määratletud reguleerimisalasse kuuluvatele õigustele ja/või neid kasutada.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 4 – lõige 2

2. Et hinnata, kas **lõike 1 täitmiseks vajalikud meetmed osutuksid ebaproportsionaalselt suureks koormaks**, võetakse arvesse **eelkõige organisatsiooni suurust ja ressursse, tema iseloomu, prognoositavaid kulusid, kaupade ja teenuste elutsüklit ning puudega inimeste paremast juurdepääsust tuleneda võivat kasu**. Kui **asjaomase liikmesriigi võrdse kohtlemise poliitika raames** kohaldatavad meetmed on piisavalt heastavad, ei **ole koormus** ebaproportsionaalselt suur.

2. Tõhusa mittediskrimineeriva juurdepääsu saamise meetmed ei tohiks osutada ebaproportsionaalselt suureks koormuseks ega nõuda põhimõttelisi muudatusi. Et hinnata, kas kõnealune meede põhjustaks ebaproportsionaalselt suurt koormat, tuleks arvesse võtta, kas kõnealune meede on teostatamatu või ohtlik ning kas seda ei saaks teha teostatavaks ja ohutuks eeskirjade, põhimõtete või tavade mõistliku muudatusega või arhitektuuriliste, side- või transporditõkete kõrvaldamisega või täiendava abi või teenuste osutamisega. Muudatus on põhjalik, kui see muudab kaupu ja teenuseid või eriala, ameti või äri olemust niivõrd, et kauba- või teenusepakkuja osutab tegelikult hoopis erinevat liiki kaupu või teenuseid. Mõistlike abinõude võtmine ei nõua tingimata märkimisväärseid struktuurilisi muudatusi ehitistes, mille struktuur on nende ajaloolise, kultuurilise või arhitektuurilise väärtuse tõttu erilise riikliku kaitse all. Kui asjaomases liikmesriigis kohaldatavad meetmed on piisavalt heastavad, ei **peeta koormust** ebaproportsionaalselt suureks. Mõistlike abinõude ja ebaproportsionaalselt suure koorma põhimõtet tuleks tõlgendada direktiivist 2000/78/EÜ ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist lähtudes.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 4 – lõige 3

3. Käesolev direktiiv ei piira erikaupade ja -teenuste kättesaadavust reguleerivate ühenduse või liikmesriigi õigusaktide kohaldamist.

3. Käesolev direktiiv ei piira erikaupade ja -teenuste kättesaadavust reguleerivate ühenduse või liikmesriigi õigusaktide kohaldamist. **ELi institutsioonid ja liikmesriigid võtavad võimalusel meetmeid, et julgustada kaupade ja teenuste, eelkõige tööstuskaupade pakkujaid välja töötama juurdepääsetavaid lahendusi, näiteks riigihankeid kasutades. Juurdepääsetavad tooted ja teenused on välja töötatud nii, et neid võivad kasutada kõik kasutajad.**

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5

Silmas pidades täieliku võrdõiguslikkuse tegelikku tagamist, ei takista võrdse kohtlemise põhimõtte ühtki liikmesriiki säilitamast või kehtestamast meetmeid, et ära hoida või heastada usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega seotud halvemusi.

Silmas pidades täieliku võrdõiguslikkuse tegelikku tagamist, ei takista võrdse kohtlemise põhimõtte ühtki liikmesriiki säilitamast või kehtestamast meetmeid **või lubamast neid meetmeid võtta avalikul, era- ja vabatahtlikul sektoril**, et ära hoida või heastada usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumusega seotud halvemusi.

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 62**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 7 – lõige 1**

1. Liikmesriigid tagavad, et igal inimesel, kes leiab, et teda on võrdse kohtlemise põhimõtte eiramise tõttu koheldud õigusvastaselt, oleks võimalik kasutada käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks ettenähtud haldus- või kohtumenetlust, kaasa arvatud lepitusmenetlust, isegi juhul, kui see suhe, millega väidetav diskrimineerimine kaasnes, on lõppenud.

1. Liikmesriigid tagavad, et igal inimesel, kes leiab, et teda on võrdse kohtlemise põhimõtte eiramise tõttu koheldud õigusvastaselt, oleks **tõepoolest** võimalik kasutada käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks ettenähtud haldus- või kohtumenetlust, kaasa arvatud lepitusmenetlust, isegi juhul, kui see suhe, millega väidetav diskrimineerimine kaasnes, on lõppenud.

Muudatusettepanek 64**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 7 – lõige 3 a (uus)**

3a. Liikmesriigid võtavad oma siseriiklikes õigussüsteemides meetmed, mis on vajalikud kannatanule käesoleva direktiivi tähenduses aset leidnud diskrimineerimise tulemusel tekitatud kahju tegelikuks ja tõhusaks hüvitamiseks või, kui liikmesriigid nii määravad, heastamiseks viisil, mis on hoiatav ja kantud kahjuga proportsionaalne.

Muudatusettepanek 65**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 8 – lõige 2**

2. Lõige 1 ei takista liikmesriikidel kehtestamast hagejale soodsamaid **tõendamisreegleid**.

2. Lõige 1 ei takista liikmesriikidel kehtestamast hagejale soodsamaid **reegleid**.

Muudatusettepanek 66**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 9 a (uus)****Artikkel 9a****Võrdsuse edendamine**

Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate valdkondade õigus- ja haldusnormide, poliitikate ja tegevuste väljatöötamisel ning rakendamisel edendavad liikmesriigid aktiivselt inimestevahelist võrdõiguslikkust, olenemata usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest.

Muudatusettepanek 86**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 10**

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi alusel vastu võetud sätted ja juba kehtivad asjakohased sätted tehakse liikmesriikide territooriumil asjaomastele isikutele sobival viisil **teatavaks**.

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi alusel vastu võetud sätted ja juba kehtivad asjakohased sätted tehakse liikmesriikide territooriumil asjaomastele isikutele **teatavaks** sobival viisil, **sealhulgas Interneti teel**.

Võrdse kohtlemise põhimõtte edendamise nimel korraldavad liikmesriigid sihtotstarbelisi teabe- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid ning koolituskursuseid.

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 68
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11

Et toetada võrdse kohtlemise põhimõtte järgmist, toetavad liikmesriigid dialoogi asjakohaste huvirühmadega, eelkõige valitsusväliste organisatsioonidega, **kellel on kooskõlas siseriikliku õiguse või tavaga õigustatud huvi aidata võidelda käesolevas direktiivis esitatud alustel ja selles hõlmatud valdkondades aset leidva diskrimineerimisega.**

Et toetada võrdse kohtlemise põhimõtte järgmist, toetavad liikmesriigid dialoogi asjakohaste huvirühmadega, eelkõige valitsusväliste organisatsioonidega, **ja kõnealune konsulteerimine sisaldab ka direktiivi rakendamise jälgimist.**

Muudatusettepanek 69
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 1

1. Liikmesriigid määravad asutuse või asutused, kelle ülesanne on edendada kõikide isikute võrdset, usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest tingitud diskrimineerimiseta kohtlemist. Need asutused võivad moodustada osa asutustest, kelle ülesanne on riiklikul tasandil tegelda **inimõiguste kaitsega või üksikisiku õiguste, sealhulgas** teistest ühenduse õigusaktidest, näiteks direktiividest 2000/43/EÜ ja 2004/113/EÜ tulenevate õiguste kaitsega.

1. Liikmesriigid määravad **sõltumatult tegutseva ja piisavalt rahastatud** asutuse või asutused, kelle ülesanne on edendada kõikide isikute võrdset, usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest tingitud diskrimineerimiseta kohtlemist. **Liikmesriigid tagavad, et asutus või asutused on pädevad käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkondades ja direktiivi 2000/78/EÜ kohastes töö saamise ja kutsealale pääsemise valdkondades.** Need asutused võivad moodustada osa asutustest, kelle ülesanne on riiklikul tasandil tegelda teistest ühenduse õigusaktidest, **sealhulgas** direktiividest 2000/43/EÜ, 2000/78/EÜ ja 2004/113/EÜ tulenevate õiguste kaitsega.

Muudatusettepanek 70
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 2 – esimene -1 taane (uus)

— **diskrimineerimisega seotud haldus- või õigusmenetluste lihtsustamine, kui ohver on erineva liikmesriigi elanik kui kostja, võttes ühendust vastava organisatsiooni või organisatsioonidega kostja liikmesriigis,**

Muudatusettepanek 71
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 2 – esimene -1 a taane (uus)

— **vajadusel kaebuse esitajale õigusabi tagamine kooskõlas nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2003/8/EÜ, millega parandatakse õiguskaitse kättesaadavust piiriüleste vaidluste korral, kehtestades sellistes vaidlustes antava tasuta õigusabi kohta ühised miinimumeeskirjad⁽¹⁾,**

⁽¹⁾ EÜT L 26, 31.1.2003, lk 41

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 2 – teine taane**

— diskrimineerimist **käsitleva** sõltumatute uuringute korraldamine ning

— **järelevalve ja** diskrimineerimist, **sealhulgas diskrimineerimisvastaste õigusaktide kohaldamist käsitlevate** sõltumatute uuringute korraldamine ning

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 2 – kolmas a taane (uus)**

— **koostöö ja teabevahetus Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja muude vastavate ELi asutustega.**

Muudatusettepanek 74

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 2 a (uus)**

2 a. Liikmesriigid annavad nendele asutustele piisavalt vahendeid, et võimaldada neil täita ülesandeid tõhusal ja ligipääsetaval viisil.

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – punkt a**

a) tunnistatakse kehtetuks kõik võrdse kohtlemise põhimõttega vastuolus olevad õigus- ja haldusnormid;

a) tunnistatakse **viivitamatult** kehtetuks kõik võrdse kohtlemise põhimõttega vastuolus olevad õigus- ja haldusnormid;

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14**

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad sanktsioonide kohta, mida rakendatakse vastavalt käesolevale direktiivile vastuvõetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende kohaldamise tagamiseks. Sanktsiooniks võib olla kahju hüvitamine, kusjuures hüvitise ülemmäär ei tohi olla eelnevalt kindlaks määratud. Sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad sanktsioonide kohta, mida rakendatakse vastavalt käesolevale direktiivile vastuvõetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende kohaldamise tagamiseks. Sanktsiooniks võib olla kahju hüvitamine, kusjuures hüvitise ülemmäär ei tohi olla eelnevalt kindlaks määratud. Sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad **ning tooma kaasa diskrimineeriva käitumise lõpetamise ja mõju kõrvaldamise.**

Muudatusettepanekud 59 ja 77

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2**

2. **Et arvesse võtta eritingimusi**, võivad liikmesriigid vajadusel **sätendada, et artiklis 4 sätestatud tõhusa juurdepääsu tagamise kohustust peab kohaldama ... [hiljemalt] neli** [aastat pärast vastuvõtmist].

Lisaaga kasutada sooviv liikmesriik **teatab sellest komisjonile hiljemalt lõikes 1 sätestatud tähtajaks, esitades ühtlasi põhjused.**

2. **Infrastruktuuridele, poliitikatele või menetlustele artikli 4 lõike 1 punkti a kohase tõhusa mittediskrimineeriva juurdepääsu tagamise kohustuse täitmiseks** võivad liikmesriigid vajadusel **saada [ülevõtmise tähtajast alates] 10 aastat lisaaga kõnealuse kohustuse täitmiseks.**

Neljapäev, 2. aprill 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Lisaaega kasutada soovivad liikmesriigid *esitavad* komisjonile artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud nõuete järkjärgulise täitmise kava, sealhulgas eesmärgid, vahendid ja tähtajad. Lisaaaja kasutamise valinud liikmesriik esitab komisjonile kaks korda aastas tõhusa mittediskrimineeriva juurdepääsu tagamiseks võetud meetmete ja artikli 4 lõike 1 punkti a rakendamiseks tehtud edusammude kohta. Komisjon esitab kaks korda aastas aruande nõukogule.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 16 – lõige 1

1. Liikmesriigid ja riiklikud võrdõiguslikkuse küsimusega tegelevad asutused edastavad hiljemalt ... ja seejärel iga viie aasta tagant komisjonile kogu vajaliku teabe, et komisjon saaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule koostada aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.

1. Liikmesriigid edastavad hiljemalt ... ja seejärel iga viie aasta tagant komisjonile kogu vajaliku teabe, et komisjon saaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule koostada aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 16 – lõige 1 a (uus)

1 a. Hiljemalt ... aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist peab olema jõustunud ühenduse kõikehõlmav mittediskrimineerimisega seotud õiguslik raamistik ühe direktiivi kujul, millega konsolideeritakse ja seega asendatakse kõik EÜ asutamislepingu artikli 13 alusel kehtivad direktiivid, kaasa arvatud käesolev direktiiv. Uue direktiiviga sätestatakse võrdsel tasemel kaitse kõikide diskrimineerimise põhjuste eest.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 16 – lõige 2

2. Komisjoni aruandes võetakse vajaduse korral arvesse sotsiaalpartnerite ja asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide ning Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti seisukohti. Vastavalt soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõttele peab selles aruandes muu hulgas sisalduma hinnang, kuidas võetud meetmed on mõjunud naistele ja meestele. Vastavalt saadud andmetele võib see aruanne vajadusel sisaldada ettepanekuid käesolev direktiiv läbi vaadata ja ajakohastada.

2. Komisjoni aruandes võetakse vajaduse korral arvesse sotsiaalpartnerite ja asjaomaste valitsusväliste organisatsioonide ning Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti seisukohti. **Aruanne sisaldab ülevaadet hetkeseisust liikmesriikides seoses artikli 2 lõikega 7, mis käsitleb vanuse või puude kasutamist tegurina kindlustusmaksete ja hüvitiste arvutamisel.** Vastavalt soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõttele peab selles aruandes muu hulgas sisalduma hinnang, kuidas võetud meetmed on mõjunud naistele ja meestele. **Aruanne hõlmab ka teavet mitmekordse diskrimineerimise kohta, kusjuures ei tule hõlmata mitte ainult diskrimineerimist usutunnistuse või veendumuste, seksuaalse sättumuse, vanuse ja puude alusel, vaid ka diskrimineerimine soo, rassilise või etnilise päritolu alusel.** Vastavalt saadud andmetele võib see aruanne vajaduse korral sisaldada ettepanekuid käesolev direktiiv läbi vaadata ja ajakohastada.

2010/C 137 E/13	Järelevalveotsus kohtueelses menetluses *	
	Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu raamotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu liikmesriikides vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist järelevalvemeetmete rakendamise otsuste kui kohtueelse kinnipidamisega seotud alternatiivse võimaluse suhtes (17002/2008 – C6-0009/2009 – 2006/0158(CNS))	53
2010/C 137 E/14	Euroopa Sotsiaalfondi toetuse saamiseks abikõlblikud uued kululiigid ***I	
	Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1081/2006, milles käsitletakse Euroopa Sotsiaalfondi, et lisada teatavad Euroopa Sotsiaalfondi toetuse saamiseks abikõlblikud kululiigid (KOM(2008)0813 – C6-0454/2008 – 2008/0232(COD))	61
2010/C 137 E/15	Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond ja Ühtekuuluvusfond: finantsjuhtimist käsitlevad sätted ***	
	Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse teatavate finantsjuhtimist käsitlevate sätete osas määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta (17575/2008 – C6-0027/2009 – 2008/0233(AVC))	61
2010/C 137 E/16	Ühenduse statistika väliskaubanduse kohta ***II	
	Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1172/95 (15248/2/2008 – C6-0065/2009 – 2007/0233(COD))	62
2010/C 137 E/17	Farmakoloogiliste toimeainete jääkide piirnormide kehtestamine loomsetes toiduainetes ***II	
	Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles sätestatakse ühenduse menetlused farmakoloogiliste toimeainete jääkide piirnormide kehtestamiseks loomsetes toiduainetes ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2377/90 ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/82/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 726/2004 (15079/2/2008 – C6-0005/2009 – 2007/0064(COD))	63
2010/C 137 E/18	Eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkus Euroopa Regionaalarengu Fondi raames ***I	
	Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega (KOM(2008)0838 – C6-0473/2008 – 2008/0245(COD))	64
	P6_TC11-COD(2008)0245	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprillil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega	64
2010/C 137 E/19	Ühenduse viisaeskiri ***I	
	Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühenduse viisaeskiri (KOM(2006)0403 – C6-0254/2006 – 2006/0142(COD))	65
	P6_TC11-COD(2006)0142	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprillil 2009. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeskiri (viisaeskiri)	65

2010/C 137 E/20	Ühenduse ökomärgise kava ***I Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühenduse ökomärgise kava kohta (KOM(2008)0401 – C6-0279/2008 – 2008/0152(COD))	66
	P6_TC1-COD(2008)0152 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprillil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009 ELi ökomärgise kohta	66
	LISA	67
2010/C 137 E/21	Organisatsioonide vabatahtlik osalemine ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ***I Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) (KOM(2008)0402 – C6-0278/2008 – 2008/0154(COD))	67
	P6_TC11-COD(2008)0154 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 2. aprilli 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ	68
2010/C 137 E/22	Võrdne kohtlemine sõltumata isikute usutunnistusest või veendumusest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest * Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest (KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))	68

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- **I Koostöömenetlus, esimene lugemine
- **II Koostöömenetlus, teine lugemine
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Kaasotsustamismenetlus, esimene lugemine
- ***II Kaasotsustamismenetlus, teine lugemine
- ***III Kaasotsustamismenetlus, kolmas lugemine

(Menetlus põhineb Euroopa Komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Poliitilised muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga █.

Teenistuste tehnilised parandused ja kohandused: uus või muudetud tekst on märgistatud tavalises kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ||.

Tellimishinnad aastal 2010 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

CD-ROM asendatakse 2010. aasta jooksul DVDga.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET